

EUROPEISKA CENTRALBANKEN
BANKTILLSYN

Tillsynsmanual

BANKENTOEZICHT

Januari 2024

BANKTILLSYN BANKU UZRAUDŽĪBA

BANKŪ PRIEŽIŪRA NADZÓR BANKOWY

VIGILANZA BANCARIA

BANKFELÜGYELET

BANKING SUPERVISION

SUPERVISION BANCAIRE BANČNI NADZOR

MAOIRSEACHT AR BHAINCÉIREACHT NADZOR BANAKA

BANKING SUPERVISION

PANGANDUSJÄRELEVALVE

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKOVNI DOHLED

БАНКОВ НАДЗОР

BANKTILLSYN

BANKENAUF SICHT

ΤΡΑΠΕΖΙΚΗ ΕΠΟΠΤΕΙΑ

PANKKIVALVONTA

SUPRAVEGHERE BANCARĂ BANKOVÝ DOHL'AD

SUPERVIŽJONI BANKARJA

SUPERVISIÓN BANCARIA

BANKING SUPERVISION

SUPERVISÃO BANCÁRIA

BANKENAUF SICHT

Innehåll

Användning av tillsynsmanualen	3
Inledning	4
1 Hur den gemensamma tillsynsmekanismen fungerar	5
1.1 SSM:s organisation	5
1.2 SSM:s operativa struktur	7
1.3 Beslutsfattande inom SSM	14
1.4 Samarbete med andra institutioner och myndigheter	29
2 Tillsynscykeln	42
2.1 Tillsynsprioriteringar och strategisk planering	43
2.2 Fastställande av policy, metoder, expertgrupper, övergripande insatser och tillsynsinsatser	45
2.3 Daglig tillsyn	46
2.4 Bättre banktillsyn: tillsynsprioriteringar och andra försvarslinjen	47
3 Tillsyn över alla enheter som står under tillsyn	50
3.1 Ansökningar som rör tillstånd, föreslagna kvalificerade innehav och passförfaranden	50
3.2 Bedömning av instituts betydelse	62
3.3 Godkännande av (blandade) finansiella moderholdingföretag	64
3.4 Insamling av tillsynsuppgifter	66
4 Tillsyn över betydande institut	72
4.1 Operativ planering	72
4.2 Riskanalyser för identifiering och bedömning av centrala risker och sårbarheter	74
4.3 Bedömning av lämplighet hos ledamöter i ledningsorgan (lämplighetsbedömning)	76
4.4 Löpande tillsyn	81
4.5 Översyns- och utvärderingsprocessen	85
4.6 Löpande övervakning av interna modeller	94

4.7	Inspektioner på plats	95
4.8	Bedömning av särskilda begäranden, anmälningar och ansökningar	95
4.9	Förebyggande och hantering av krissituationer	101
4.10	Tillsynsåtgärder, verkställighetsåtgärder och sanktioner	106
4.11	Bedömning av godtagbarhet och övervakning av institutionella skyddssystem	113
5	Tillsyn över mindre betydande institut	114
5.1	Tillsyn över systemet	114
Ruta 1	Klassificering av mindre betydande institut	116
Ruta 2	Vägledning till nationella behöriga myndigheter om anmälningskrav	117

Användning av tillsynsmanualen

I tillsynsmanualen beskrivs hur den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM) är organiserad och vilka metoder, processer och förfaranden som används för banktillsyn i euroområdet. Här förklaras även hur samarbete sker mellan SSM och andra myndigheter inom den bredare institutionella ramen.

I manualen beskrivs först hur den gemensamma tillsynsmekanismen är organiserad och hur tillsynsuppgifterna fullgörs inom ramen för mekanismen. Därefter beskrivs utförligt hur tillsynen går till i praktiken.

Manualen är inte en rättsligt bindande handling, inga nya regleringskrav inrättas och den kan inte på något sätt ersätta de rättsliga krav som fastställs i relevant tillämplig unionsrätt. Det är de metoder som ska tillämpas av SSM vid utövandet av SSM:s tillsynsuppgifter fastställs i manualen. SSM har befogenhet att frångå den allmänna policy som fastställs i denna manual om det föreligger faktorer i specifika fall som motiverar detta och ifall en tillräcklig motivering ges. Det avvikande valet av policy måste även vara förenligt med de allmänna principerna i unionsrätten, i synnerhet de om likabehandling, proportionalitet och berättigade förväntningar hos de enheter som står under tillsyn. Detta är förenligt med etablerad rättspraxis från Europeiska unionens domstol där intern vägledning, såsom denna manual, definieras som regler för praxis, som EU-institutionerna i motiverade fall får frångå. I punkt 209 i domstolens dom i de förenade målen C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P till C-208/02 P och C-213/02 P av den 28 juni 2005¹ anges till exempel att "[d]omstolen har vid prövningen av en administrations interna bestämmelser redan fastslagit att sådana bestämmelser, även om de inte kan anses som rättsregler, som administrationen under alla omständigheter skulle vara skyldig att iaktta, likväl utgör vägledande förhållningsregler för den praxis som skall följas och från vilka administrationen, i ett enskilt fall, inte kan avvika utan att ange skäl som är förenliga med likabehandlingsprincipen. Sådana bestämmelser utgör följaktligen en rättsakt som har allmän giltighet, vars rättsstridighet tjänstemän och andra anställda som berörs kan åberopa till stöd för en talan som väckts mot enskilda beslut, vilka har antagits med stöd av nämnda bestämmelser."

Europeiska centralbanken (ECB) gav ut tillsynsmanualen första gången i mars 2018, som i enlighet med ECB:s öppenhetspolicy hade utarbetats med hjälp av de nationella behöriga myndigheterna. I denna reviderade version av manualen från januari 2024 återfinns den senaste informationen om den europeiska banktillsynen, som bland annat har anpassats efter den omorganisation av ECB:s banktillsyn som genomfördes 2020. Den reviderade manualen ersätter vägledningen för banktillsyn från 2014.

¹ *Dansk Rørindustri mot kommissionen*, C-189/02 P (de förenade målen C-189/02 P, C-202/02 P, C-205/02 P, C-206/02 P, C-207/02 P, C-208/02 P och C-213/02 P), ECLI:EU:C:2005:408.

Inledning

Den europeiska bankunionen består av tre pelare: i) den gemensamma tillsynsmekanismen (SSM), som ansvarar för tillsyn över kreditinstitut och banksektorn, ii) den gemensamma rekonstruktionsmekanismen, som består av den gemensamma resolutionsnämnden och en gemensam resolutionsfond för kreditinstitut som inte är bärkraftiga och iii) det europeiska insättningsgarantisystemet, som fortfarande håller på att utarbetas då denna manual skrivs. Dessa tre pelare utgår från den gemensamma regelboken, som gäller för alla EU-länder.

Den europeiska banktillsynen syftar till att bidra till säkerhet och sundhet i kreditinstitut samt stabilitet i det finansiella systemet genom att säkerställa att banktillsynen i hela euroområdet håller en hög standard och tillämpas konsekvent för alla banker.

ECB har det slutliga ansvaret men genomför sina tillsynsuppgifter inom ramen för SSM, som består av ECB och de nationella behöriga myndigheterna. Denna struktur sörjer för en stark och konsekvent tillsyn av alla enheter som står under tillsyn i euroområdet, samtidigt som den lokala och specifika sakkunskapen hos de nationella tillsynsmyndigheterna används på bästa sätt.

På grundval av de uppgifter som anförtrotts ECB av unionslagstiftaren har tillsynsmyndigheterna definierat verksamhetsmål för den europeiska banktillsynen och fastställt tillsynsprinciperna för den.

Det arbete som tillsynsmyndigheterna i SSM utför ska alltid styras av [SSM:s verksamhetsmål](#), [SSM:s strategiska intentioner](#) och [SSM:s organisationsprinciper](#).

1 Hur den gemensamma tillsynsmekanismen fungerar

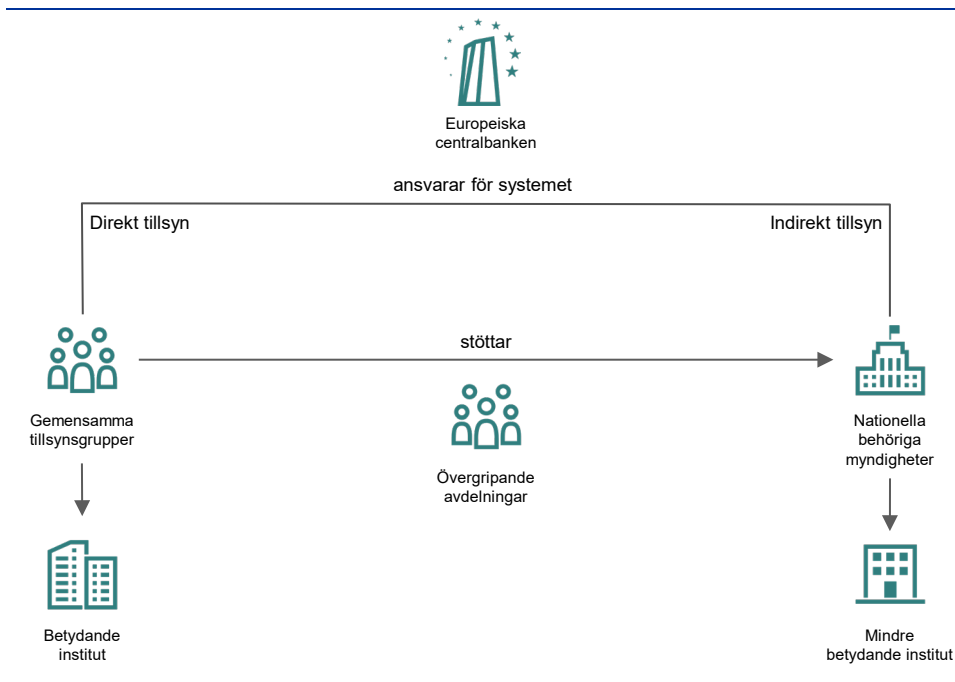
1.1 SSM:s organisation

1.1.1 Fördelningen av uppgifter mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna

Artiklarna 6, 14 och 15 i SSM-förordningen

ECB har tillsammans med de nationella behöriga myndigheterna ansvar för banktillsynen i de deltagande medlemsstaterna. För att säkerställa effektiv tillsyn fördelas tillsynsroller och tillsynsansvar mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna på grundval av betydelsen hos de enheter som står under tillsyn. Tillsynen sker på samma sätt för alla enheter som står under SSM:s tillsyn.

Figur 1
Fördelning av uppgifter inom SSM

Inom SSM står ECB, med stöd från de nationella behöriga myndigheterna, för direkt tillsyn av alla institut som klassificeras som betydande sådana. De nationella behöriga myndigheterna står för direkt tillsyn av mindre betydande institut och omfattas av ECB:s indirekta tillsyn. Under vissa omständigheter kan ECB även ta över den direkta tillsynen över mindre betydande institut. På webbplatsen för ECB:s banktillsyn finns en [lista över betydande och mindre betydande institut](#) under tillsyn, som uppdateras regelbundet.

SSM deltar även i tillsynen över gränsöverskridande institut eller grupper, antingen som hemtillsynsmyndighet eller värdtillsynsmyndighet i tillsynskollegier.

Vidare deltar SSM, som banktillsynsmyndighet, i extra tillsyn av finansiella konglomerat.

Tillsynsbeslut inom SSM utarbetas av tillsynsnämnden, som består av företrädare från ECB och de nationella behöriga myndigheterna, och antas av ECB-rådet enligt förfarandet med implicit godkännande som beskrivs senare i denna manual (avsnitt 1.3.1).

1.1.2 Ansvarsutkrävande

[Artiklarna 20 och 21 i SSM-förordningen](#)

[ECB:s beslut om allmänhetens tillgång till Europeiska centralbankens handlingar \(ECB/2004/3\)](#)

[ECB:s beslut om allmänhetens tillgång till Europeiska centralbankens handlingar som innehas av nationella behöriga myndigheter \(ECB/2015/16\)](#)

[Riktlinje om principerna för det etiska ramverket för den gemensamma tillsynsmekanismen ECB/2021/50 \(omarbetning\)](#)

[Uppförandekod för medlemmar i organ på hög nivå inom ECB](#)

Möjlighet till ansvarsutkrävande är avgörande för tillsynsbeslutens öppenhet, legitimitet och oberoende. ECB kan ställas till svars för hur man fullgör sina tillsynsuppgifter. Beslut som direkt påverkar enskilda institut kan bli föremål för ett internt granskningsförfarande inför [den administrativa omprövningsnämnden](#). De kan även tas upp i Europeiska unionens [domstol](#). De nationella behöriga myndigheternas beslut om mindre betydande institut tas däremot upp i nationella domstolar. Europeiska centralbanken är även ansvarig inför [Europaparlamentet](#), som företräder EU:s medborgare, och inför [ministerrådet](#). ECB har även ansvarsskyldighet för sin tillsynsverksamhet inför de nationella parlamenten. Det finns flera huvudkanaler för politiskt ansvarsutkrävande från ECB:

1. Tillsynsnämndens ordförande deltar regelbundet i utfrågningar och särskilda överläggningar i Europaparlamentet och i Eurogruppen. De nationella parlamenten kan även bjuda in ordföranden eller en annan ledamot i tillsynsnämnden, tillsammans med en företrädare för aktuell nationell behörig myndighet.
2. ECB förser Europaparlamentets utskott för ekonomi och valutafrågor med protokoll från tillsynsnämndens sammanträden, inbegripet en omfattande och meningsfull beskrivning av tillsynsnämndens diskussioner samt en kommenterad förteckning över dess beslut.
3. Ledamöterna av Europaparlamentet och Eurogruppen kan ställa skriftliga frågor till tillsynsnämndens ordförande. Svaren publiceras på ECB:s webbplats för banktillsyn. De nationella parlamenten kan även be ECB att svara på eventuella synpunkter eller frågor som de har.
4. ECB lämnar in en offentlig [årsrapport](#) till Europaparlamentet, Europeiska unionens råd, Eurogruppen, Europeiska kommissionen och de nationella parlamenten i de deltagande medlemsstaterna om hur banken har utfört sina tillsynsuppgifter.

ECB:s ram för ansvarsutkrävande beskrivs mer utförligt i SSM-förordningen, ett [interinstitutionellt avtal](#) mellan Europaparlamentet och ECB, och ett [samförståndsavtal](#) mellan Europeiska unionens råd och ECB. Denna ram

kompletterades ytterligare 2019 genom ett [samförståndsavtal](#) mellan Europeiska revisionsrätten och ECB.

Dessutom offentliggör Europeiska kommissionen vart tredje år en [rapport om tillämpningen av SSM-förordningen](#), där man främst undersöker tillämpningens potentiella effekter på den inre marknadens förmåga att fungera väl. Europeiska revisionsrätten har befogenhet att granska effektiviteten i ECB:s förvaltning (avsnitt 1.4.7), och Internationella valutafonden (IMF) genomför regelbundna granskningar genom granskningsprogrammet för den finansiella sektorn (avsnitt 1.4.8).

Ledamöterna i tillsynsnämnden lämnar varje år en [förklaring om ekonomiska intressen](#). Dessa förklaringar innehåller information om tidigare yrkesverksamhet, officiella uppdrag och ekonomiska intressen, liksom om eventuell förvärvsverksamhet som bedrivs av deras make/maka, sambo eller partner som skulle kunna leda till intressekonflikter.

1.2 SSM:s operativa struktur

1.2.1 Organisation av ECB:s banktillsyn

Separationsprincipen

Artikel 25 i SSM-förordningen
Europeiska centralbankens beslut om genomförandet av åtskillnaden mellan Europeiska centralbankens penningpolitiska funktion och tillsynsfunktion (ECB/2014/39)

Som svar på finanskrisen anförtrorde Europeiska unionens råd och Europaparlamentet tillsynsuppgifter åt ECB. ECB erhöll dessa uppgifter utöver sin penningpolitiska funktion. För att förebygga intressekonflikter mellan ECB:s penningpolitik och tillsynsuppgifter måste ECB säkerställa en separation så att varje uppgift utförs i enlighet med tillämpliga mål.

ECB har en oberoende [tillsynsnämnd](#), som lägger fram utkast till tillsynsbeslut till [ECB-rådet](#). ECB-rådet kan anta eller motsätta sig de föreslagna besluten men kan i princip inte ändra dem. Vidare hålls ECB-rådets överläggningar om tillsynsfrågor strikt åtskilda från dem som rör andra ECB-uppgifter, med separata dagordningar och sammanträden.

Separationsprincipen omfattar även regler om informationsutbyte mellan ECB:s två funktioner: För att viss information ska få överföras från en funktion till den andra krävs godkännande från [direktionen](#). Konfidentiella rådata kan överföras på begäran på grundval av behovenlig behörighet. Den ena av ECB:s funktioner får inte till den andra vidarebefordra konfidentiell information som innehåller bedömningar eller politiska rekommendationer, om det inte sker på begäran och endast om det finns behovenlig behörighet.

Åtskillnad på tjänstemannanivå upprätthålls genom att banktillsynen är uppdelad på sex generaldirektorat och ett direktorat, som är funktionellt underställda tillsynsnämndens ordförande och vice ordförande.

Organisationsstrukturen inom ECB:s banktillsyn

Sex generaldirektorat och ett direktorat utför tillsynsuppgifterna som ECB tilldelats tillsammans med de nationella behöriga myndigheterna.

- Generaldirektoratet för systemviktiga och internationella banker, generaldirektoratet för universella och diversifierade institut och generaldirektoratet för specialiserade institut och mindre betydande institut ansvarar för den dagliga, direkta tillsynen över betydande institut. Generaldirektoratet för specialiserade institut och mindre betydande institut ansvarar även för den indirekta tillsynen över mindre betydande institut, som utförs av nationella behöriga myndigheter.
- Generaldirektoratet för övergripande tillsyn utgör övergripande uppgifter som rör alla kreditinstitut som står under SSM:s tillsyn. Främst bistår man de gemensamma tillsynsgrupperna med fackkunskap om kreditrisker, kapitalmarknader, icke-finansiella risker, affärsmodeller, kapitalplanering och krishantering, stresstester, tillsynspolitik och tillsynsmetoder.
- Generaldirektoratet för interna modeller och inspektioner på plats leder och deltar i inspektioner på plats, planerar och ser till att den tillsyn som utförs på plats genomförs, samt utformar och vidareutvecklar omfattande metoder för tillsyn på plats.
- Generaldirektoratet för SSM:s styrning och drift bistår i beslutsförfaranden, gör bedömningar av nya aktieägare i banker och av ansökningar om nya banktillstånd, utför lämplighetsbedömningar och gör oberoende utredningar av påstådda överträdelser mot tillsynsbestämmelserna. Generaldirektoratet för SSM:s styrning och drift arbetar även med SSM:s digitala agenda, bland annat med teknik för tillsyn, samt med innovation, kunskapshantering och utbildning inom SSM.
- Direktoratet för tillsynsstrategi och risk utformar banktillsynens strategi genom att fastställa tillsynsprioriteringar och en ram för riskaptit och hjälper till med fördelningen av resurser till dessa prioriteringar.

Gemensamma stabsavdelningar

Utöver de sex generaldirektoraten och direktoratet som ansvarar för banktillsynen har ECB gemensamma stabsavdelningar som hjälper både den penningpolitiska funktionen och tillsynsfunktionen.

Dessa avdelningar arbetar med följande områden: personalfrågor, informationssystem, kommunikation, budget och organisation, lokaler, internrevision, rättsfrågor samt statistik. Genom dessa kan ECB utnyttja synergieffekter samtidigt som den nödvändiga åtskillnaden mellan penningpolitik och banktillsyn respekteras. Generaldirektoratet för statistik offentliggör till exempel regelbundet en [omfattande uppsättning statistik om banktillsynen](#) på ECB:s webbplats för banktillsyn.

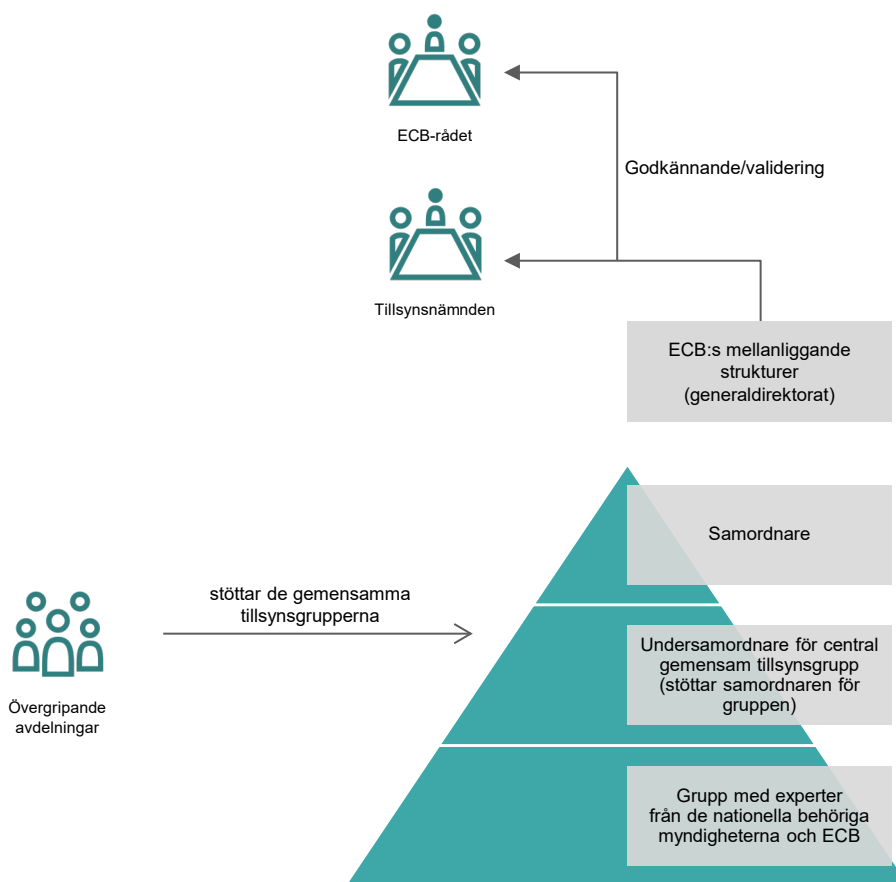
Datamängden uppdateras kvartalsvis och inbegriper information om banker som betecknas som betydande eller mindre betydande institut och täcker aspekter såsom hur bankernas balansräkningar är sammansatta, liksom deras lönsamhet, kapitaltäckning, skuldsättning, likviditet och kvaliteten på deras tillgångar.

1.2.2 De gemensamma tillsynsgrupperna

Artiklarna 3, 4, 5 och 6 i ramförordningen om SSM

Den dagliga tillsynen över betydande institut utförs av gemensamma tillsynsgrupper som arbetar på generaldirektoraten för systemviktiga och internationella banker, universella och diversifierade institut och specialiserade institut och mindre betydande institut. Såsom visas i figur 2 består de gemensamma tillsynsgrupperna av personal från både ECB och de nationella behöriga myndigheterna i de länder där de betydande instituten, inbegripet deras bankdotterföretag eller gränsöverskridande filialer, har sina säten. En gemensam tillsynsgrupp inrättas för varje betydande institut på högsta konsolideringsnivå. Storleken, den övergripande sammansättningen och organisationen för en gemensam tillsynsgrupp varierar beroende på naturen, komplexiteten, storleken, affärsmodellen och riskprofilen för den enhet som står under tillsyn.

Figur 2
Hur de gemensamma tillsynsgrupperna fungerar

Den gemensamma tillsynsgruppen är ansvarig för att utarbeta och organisera program för tillsynsgranskning och för att utföra löpande tillsyn på grupp-, undergrupps- och företagsnivå. Dessa uppgifter omfattar bedömningar av ett instituts riskprofil, affärsmodell och strategi, riskhanteringssystem, system för intern kontroll samt intern styrning. Att genomföra översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) och upprätthålla regelbunden dialog med enheterna under tillsyn utgör viktiga delar i detta arbete. Medarbetarna i grupperna kan även delta i inspektioner på plats och utredningar av interna modeller.

För vissa uppgifter som inriktas på ett specifikt tema eller som kräver särskild teknisk expertis kan de gemensamma tillsynsgrupperna behöva ytterligare stöd från ECB:s övergripande avdelningar. De övergripande funktionerna bidrar även till, och tillhandahåller förfaranden för, de gemensamma tillsynsgrupperna så att en gemensam förståelse och ett samordnat arbetssätt kan uppnås.

Samordnare i de gemensamma tillsynsgrupperna och lokala samordnare vid de nationella behöriga myndigheterna

Varje gemensam tillsynsgrupp leds av en samordnare vid ECB. De lokala samordnarna vid de nationella behöriga myndigheterna stöder samordnaren av den gemensamma tillsynsgruppen i den dagliga tillsynen över betydande institut, samtidigt som de framför den aktuella nationella behöriga myndighetens åsikter. De bidrar till exempel i utarbetandet och översynen av programmet för tillsynsgranskning.

Samordnarna av de gemensamma tillsynsgrupperna utses för en period på tre till fem år. Samordnarna av de gemensamma tillsynsgrupperna förväntas rotera regelbundet, även om inte alla medlemmar i en gemensam tillsynsgrupp kan rotera på samma gång.

Central gemensam tillsynsgrupp

De gemensamma tillsynsgrupperna för banker med betydande verksamhet i mer än en deltagande medlemsstat inrättar en central gemensam tillsynsgrupp. Den centrala gemensamma tillsynsgruppen leds av samordnaren för den gemensamma tillsynsgruppen och består av de lokala samordnarna från alla de berörda nationella tillsynsmyndigheterna beroende på vilken betydelse det lokala dotterföretaget eller den lokala filialen anses ha. Den centrala gemensamma tillsynsgruppen är ansvarig för fördelningen av arbetsuppgifter bland de som ingår i den gemensamma tillsynsgruppen, och utarbetar och granskar programmet för tillsynsgranskning samt övervakar dess genomförande och granskar bedömningen.

1.2.3 Organisation av den indirekta tillsynen

Artiklarna 4, 6, 12 och 31 i SSM-förordningen

Artiklarna 43, 62, 67, 70, 96, 97, 98, 99 och 100 i ramförordningen om SSM

De nationella behöriga myndigheterna är ansvariga för den direkta tillsynen över mindre betydande institut. De planerar och genomför den löpande tillsynen med sina egna resurser och förfaranden. Dessutom utövar de nationella behöriga myndigheterna tillsyn inom områden som inte omfattas av SSM-förordningen.

ECB ansvarar för att SSM fungerar på ett effektivt och enhetligt sätt och säkerställer att de tillsynsmetoder som tillämpas av de nationella behöriga myndigheterna håller en hög kvalitet. Det är ECB:s generaldirektorat för specialiserade institut och mindre betydande institut som har tilldelats övergripande ansvar för att säkerställa enhetlig tillsyn enligt hög tillsynsstandard. Generaldirektoratet för specialiserade institut och mindre betydande institut uppnår dessa mål genom att verka för god tillsynspraxis i nära samarbete med de nationella behöriga myndigheterna. Avdelningen för tillsynsmetoder vid generaldirektoratet för övergripande tillsyn ansvarar för metoderna, standarderna och rutinerna för tillsynen över mindre betydande institut.

ECB har ett nära samarbete med de nationella behöriga myndigheterna vid utförandet av sina övergripande tillsynsuppgifter. Samarbete mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna är avgörande för att skapa en gemensam tillsynskultur för hela SSM och för att säkerställa att systemet fungerar på ett enhetligt sätt. ECB utövar övergripande tillsyn genom att utfärda gemensamma tillsynsstandarder för de nationella behöriga myndigheternas tillsyn över mindre betydande institut, samt genom att samla in och behandla information från de nationella behöriga myndigheterna och genomföra tematiska granskningar. Sådan information ger en översikt över de nationella behöriga myndigheternas tillsynspraxis och tillsynsbeslut samt över de specifika mindre betydande instituten och sektorerna de ingår i.

I detta sammanhang omfattar ECB:s övergripande tillsyn de nationella behöriga myndigheternas tillsyn över mindre betydande institut i syfte att hitta svaga institut och säkerställa enhetliga tillsynsstandarder av hög kvalitet för hela SSM. Inom ramen för sin övergripande tillsyn tillämpar ECB en proportionell och riskorienterad metod. För högriskinstitut och institut med stor påverkan kan rapporteringskraven därför höjas i förekommande fall, och den övergripande tillsyn som utförs av generaldirektoratet för specialiserade institut och mindre betydande institut skärpas (kapitel 5). I enlighet därmed deltar ECB i krishantering av mindre betydande institut genom sin kristillsynsverksamhet.

Emellanåt tillhandahåller ECB:s personal sakkunskap och stöd till de nationella behöriga myndigheterna, till exempel genom att delta i inspektioner på plats. För att främja en gemensam tillsynskultur uppmuntrar ECB även personalutbyte mellan de nationella behöriga myndigheterna.

1.2.4 Övergripande funktioner

De övergripande avdelningarna generaldirektoratet för övergripande tillsyn, generaldirektoratet för tillsynsstrategi, generaldirektoratet för interna modeller och

inspektioner på plats och generaldirektoratet för SSM:s styrning och drift hjälper till i tillsynen både över betydande institut och mindre betydande institut. De övergripande avdelningarna har nära samverkan med de gemensamma tillsynsgrupperna genom att exempelvis fastställa och införa gemensamma metoder och standarder och genom att erbjuda stöd inom metodfrågor. Dessa avdelningar säkerställer att en gemensam förståelse och ett samordnat arbetssätt uppnås. De utför specialiserade uppgifter samt tillhandahåller analys och expertstöd till de gemensamma tillsynsgrupperna och de nationella behöriga myndigheterna.

1.2.5 Kommunikation inom SSM

Såsom beskrivs ovan är SSM beroende av ett nära samarbete mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna. Smidigt samarbete och fortlöpande informations- och kunskapsutbyte mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna och inom ECB gör det möjligt för SSM att fungera korrekt och uppnå tillsynsresultat av hög kvalitet. Detta underlättas genom gemensamma IT- och utbildningsverktyg, som SSMnet, som är en gemensam plattform för tillgång till information inom SSM, och striktare åtkomstregler (med lämpliga skyddsåtgärder) för tillsynsdokument.

Samarbete mellan ECB och nationella behöriga myndigheter

Principen om samarbete i god tro gäller för all tillsynsverksamhet. För den direkta tillsynen över betydande institut samarbetar generaldirektoraten för systemviktiga och internationella banker, universella och diversifierade institut och specialiserade institut och mindre betydande institut dagligen med de nationella behöriga myndigheterna i de gemensamma tillsynsgrupperna. Vad gäller den indirekta tillsynen över mindre betydande institut upprätthåller generaldirektoratet för specialiserade institut och mindre betydande institut nära kontakter med de nationella behöriga myndigheterna genom ett särskilt nätverk för högre chefer.

De nationella behöriga myndigheterna bidrar även till verksamheten inom de övergripande avdelningarna genom olika typer av forum, såsom nätverk med experter.

Vidare kan tillsynsnämnden besluta att inrätta arbetsgrupper som består av företrädare för ECB och de nationella behöriga myndigheterna och som ska inrikta sig på specifika övergripande ämnen och ge stöd till arbetet inom de övergripande avdelningarna.

Informationshantering

ECB:s policy för informationshantering går ut på att främja och stödja att skapande, användning, hantering och inhämtande av information sker på ett systematiskt, ändamålsenligt och effektivt sätt. Enligt denna policy kan information utbytas mellan

ECB och de nationella behöriga myndigheterna på grundval av behövsenlig behörighet.

Denna policy tillämpas genom ECB:s informationshanteringssystem, som utgör den tekniska grunden för att alla gemensamma tillsynsgrupper tillämpar gemensamma metoder och standarder för banktillsyn. Genom SSMnet kan alla som arbetar med tillsyn få tillgång till den information och kunskap och de verktyg som de behöver för att utföra sina dagliga tillsynsuppgifter.

1.2.6 Fördelning av personal och finansiella resurser

Fördelning av personal för tillsyn över betydande och mindre betydande institut

Tillsynsmetoderna inom ramen för SSM är riskbaserade och proportionella. Inom ramen för dessa metoder beaktas både vilken nivå av skada som fallissemang i en enhet som står under tillsyn skulle kunna orsaka med avseende på finansiell stabilitet och hur troligt det är att ett sådant fallissemang uppstår. De står även i proportion till riskprofilen för den enhet som står under tillsyn. Dessa tillsynsprinciper syftar till att säkerställa ändamålsenlig och grundlig tillsyn, samtidigt som en effektiv fördelning av begränsade tillsynsresurser underlättas.

För ECB:s direkta tillsyn samordnas fördelningen av resurser och expertis inom SSM av avdelningen för strategisk planering vid direktoratet för tillsynsstrategi och risk, tillsammans med de relevanta övergripande funktionerna och de nationella behöriga myndigheterna. De gemensamma tillsynsgrupperna står för den operativa planeringen under ECB:s samordning. För varje betydande bank tar de fram ett program för tillsynsgranskning (SEP), där de fastställer de huvudsakliga tillsynsuppgifterna och den huvudsakliga tillsynsverksamheten för de följande tolv månaderna, och deras preliminära tidsplaner och mål samt behoven för inspektioner på plats och utredningar av interna modeller. Inspektioner på plats planeras och tilldelas personal i nära samarbete med de nationella behöriga myndigheterna, som tillhandahåller de flesta uppdragschefer och gruppmedlemmar. SEP beskrivs utförligt i avsnitt 4.1.3.

För den direkta tillsynen över mindre betydande institut planerar och genomför de nationella behöriga myndigheterna sin löpande tillsyn i linje med SSM:s övergripande strategi, med sina egna resurser och förfaranden för beslutsfattande.

De nationella behöriga myndigheterna uppmuntras att delta i personalutbyten med ECB och mellan varandra, under perioder av varierande tidslängd och på olika nivåer i organisationen. Villkoren för sådana personalutbyten fastställs i förväg och från fall till fall. Genom SSM:s personalutbytesprogram finns det även en annan möjlighet till personalutbyte mellan ECB:s banktillsyn och de andra myndigheterna i SSM, nämligen i form av utstationering i en annan deltagande medlemsstat. De som deltar i programmet byter tjänster med varandra i ett eller två år och får då möjlighet

att lära känna värdlandet och arbeta som den vanliga personalen vid värmyndigheten. Personalutbyten främjar de gemensamma tillsynsgruppernas multinationella natur och ger dem viss flexibilitet när de behöver extra stöd eller specifik expertis. Personal från ECB och de nationella behöriga myndigheterna följer även ett gemensamt utbildningsprogram, vilket stärker enhetligheten i tillsynsmetoderna och främjar en gemensam tillsynskultur.

Finansiella resurser

[Artikel 20 i SSM-förordningen](#)

[Europeiska centralbankens förordning om tillsynsavgifter \(ECB/2014/41\)](#)

[Europeiska centralbankens beslut om metoder och förfaranden för att bestämma och insamla uppgifter avseende avgiftsfaktorer som används för att beräkna de årliga tillsynsavgifterna \(ECB/2019/38\)](#)

ECB täcker kostnaderna för sina tillsynsuppgifter och sitt tillsynsansvar genom att ta ut en årlig avgift från alla enheter som står under tillsyn i euroområdet, utan att detta påverkar de nationella behöriga myndigheternas rätt att ta ut avgifter i enlighet med nationell lagstiftning. Det totala [årliga avgiftsbeloppet](#) offentliggörs i ett ECB-beslut den 30 april varje år. De sammanlagda kostnaderna delas sedan upp i två kategorier:

- Direkt tillsyn: tas ut från betydande institut, som omfattas av ECB:s direkta tillsyn.
- Indirekt tillsyn: tas ut från mindre betydande institut, som omfattas av de nationella tillsynsmyndigheternas direkta tillsyn.

Avgiften för en enhet som står under tillsyn består av en minimidel och en rörlig del. Minimidelen är en fast procentsats av de totala årsavgifterna inom ovannämnda kategorier. Den rörliga delen beräknas på grundval av avgiftsfaktorer med anknytning till en banks storlek och riskprofil, inbegripet dess riskvägda tillgångar. Dessa avgiftsfaktorer mäts per det totala värdet av tillgångarna respektive den totala riskexponeringen.

De utgifter ECB ådrar sig för genomförande av tillsynsuppgifterna består främst av direkta utgifter för ECB:s banktillsyn och de gemensamma tjänster som tillsynsfunktionen utnyttjar. Dessa utgifter kan identifieras separat i ECB:s budget.

ECB:s budgetmyndighet är knuten till ECB-rådet, som antar ECB:s årsbudget efter ett förslag från direktionen och efter samråd med tillsynsnämndens ordförande och vice ordförande för frågor som rör banktillsyn.

ECB lämnar varje år in en rapport om den planerade utvecklingen av strukturen och beloppen för de årliga tillsynsavgifterna till Europaparlamentet, Europeiska unionens råd, Europeiska kommissionen och Eurogruppen.

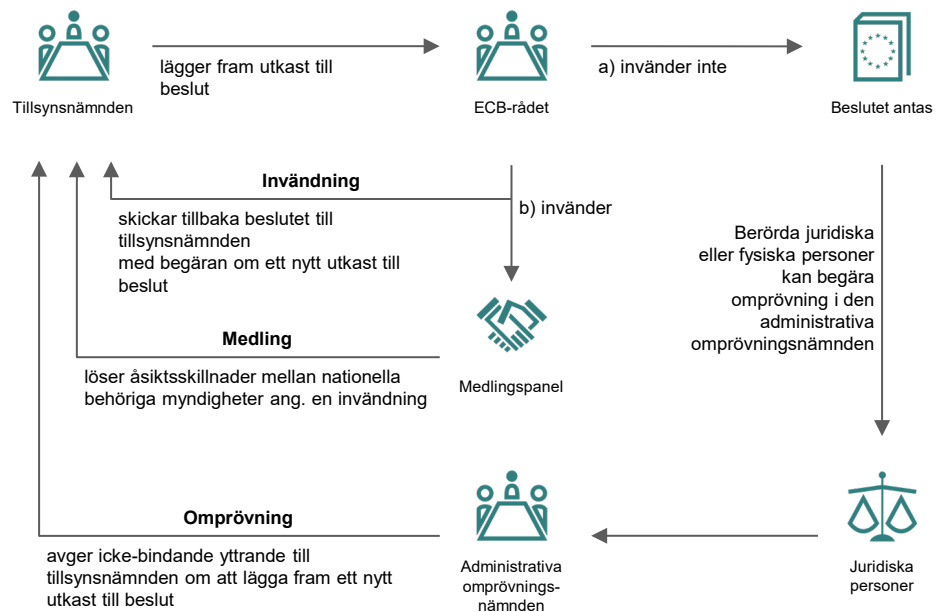
1.3 Beslutsfattande inom SSM

Som regel antas beslut med anknytning till ECB:s tillsynsuppgifter av ECB-rådet enligt [förfarandet med implicit godkännande](#). Enligt detta förfarande godkänns fullständiga utkast till beslut av tillsynsnämnden och skickas sedan till ECB-rådet för

slutligt antagande. De fullständiga utkastet till beslut anses vara godkända om ECB-rådet inte motsätter sig detta inom en period på högst tio arbetsdagar.

Förfarandet med implicit godkännande tillämpas inte endast för enskilda tillsynsbeslut utan även för ECB:s rättsakter om utförandet av tillsynsuppgifter, policydokument och andra former av kommunikation som binder ECB externt i utövandet av sina tillsynsuppgifter.

Figur 3
Förfarandet med implicit godkännande

Förfarandet med implicit godkännande utgör dock inte det enda förfarandet för beslutsfattande inom ECB. Det finns andra förfaranden för beslutsfattande, och en delegering av befogenhet att fatta vissa typer av tillsynsbeslut har inrättats, till exempel för vissa beslut avseende lämplighetsbedömningar och ändringar av beslut om betydelse. Tillsynsåtgärder utöver beslut beskrivs i avsnitt 1.3.2.

1.3.1 Beslutsfattande inom SSM

[Artikel 26 i SSM-förordningen](#)

[Delarna VI och VII i ramförordningen om SSM](#)

[Artikel 283 i förordningen om Europeiska unionens funktionssätt](#)

[Artikel 11.6 i ECBS-stadgan](#)

[Europeiska centralbankens beslut om utnämningen av Europeiska centralbankens företrädare i tillsynsnämnden \(ECB/2014/4\)](#)

[Tillsynsnämndens arbetsordning](#)

[Uppförandekod för medlemmar i organ på hög nivå inom ECB](#)

[ECB:s arbetsordning](#)

[ECB:s förordning om inrättandet av en medlingspanel och panelens arbetsordning \(ECB/2014/26\)](#)

I de följande punkterna beskrivs de berörda parterna och deras respektive ansvarsområden i beslutsprocessen.

ECB-rådet

ECB-rådet är det slutliga beslutsfattande organet vid utövande av ECB:s uppgifter, inbegripet tillsynsuppgifter. Det består av de sex ledamöterna i ECB:s direktion och centralbankscheferna för de nationella centralbankerna i euroområdet.

Som regel antas rättsakter om banktillsyn enligt förfarandet med implicit godkännande. Detta förfarande har inrättats genom SSM-förordningen och ger vederbörlig vikt åt tillsynsnämndens roll som det interna organ vid ECB som ansvarar för planeringen och utförandet av tillsynsuppgifterna, inbegripet godkännande av fullständiga utkast till beslut. Inom ramen för detta förfarande kan ECB-rådet inte ändra fullständiga utkast till beslut utan endast godkänna eller motsätta sig dem.

Direktionen

Direktionen ansvarar för hanteringen av ECB:s löpande verksamhet. Tillsynsnämndens vice ordförande sitter som ledamot i direktionen.

Tillsynsnämnden

Tillsynsnämnden ansvarar för planeringen och utförandet av ECB:s tillsynsuppgifter såsom de fastställs i SSM-förordningen. Tillsynsnämndens godkännande krävs för alla utkast till tillsynsbeslut med rättsligt bindande verkan innan de läggs fram till ECB-rådet för slutligt antagande enligt förfarandet med implicit godkännande. Tillsynsnämnden består av en ordförande, en vice ordförande, fyra företrädare för ECB, en företrädare vardera för de nationella behöriga myndigheterna och en företrädare för varje nationell centralbank om den nationella behöriga myndigheten inte är en centralbank. När det gäller omröstning ses dock företrädarna för den nationella behöriga myndigheten och den nationella centralbanken för en viss medlemsstat som en ledamot.

Styrkommittén har till uppgift att bistå tillsynsnämnden i dess arbete och förbereda dess sammanträden. Den består av en mindre grupp av tillsynsnämndens ledamöter och har inga beslutsbefogenheter.

Generaldirektorat inom ECB:s banktillsyn

Det är i första hand de gemensamma tillsynsgrupperna i generaldirektoraten för systemviktiga och internationella banker, universella och diversifierade institut och specialiserade institut och mindre betydande institut som utarbetar de utkast till beslut som riktas till de enheter som står under tillsyn. De utarbetar utkast till beslut på grundval av information som erhålls genom löpande tillsyn, inbegripet inspektioner på plats och utredningar av interna modeller. SSM:s sekretariat vid generaldirektoratet för SSM:s styrning och drift har ett nära samarbete med de gemensamma tillsynsgrupperna i framtagandet av tillsynsbeslut och deras beslutsprocess, inbegripet uppfyllande av rättssäkerhetskrav.

Generaldirektoraten för SSM:s styrning och drift och för specialiserade institut och mindre betydande institut utarbetar också tillsynsbeslut, främst sådana som gäller lämplighetsbedömningar av ledamöter i ledningsorganen i de enheter som står under tillsyn, samt sanktions- och verkställighetsbeslut, gemensamma förfaranden och förslag till allmänna anvisningar till nationella behöriga myndigheter om grupper eller kategorier av mindre betydande institut.

Generaldirektoraten för övergripande tillsyn och interna modeller och inspektioner på plats är direkt delaktiga i beslutsprocessen för inspektioner på plats och i utfärdandet av nya förordningar, policyer och metoder. Generaldirektoratet för övergripande tillsyn är även indirekt delaktigt genom att direktoratet förser de gemensamma tillsynsgrupperna med specialiserat stöd, främst i samband med beslut angående ÖUP.

Generaldirektoratet för SSM:s styrning och drift

Generaldirektoratet för SSM:s styrning och drift består av fem avdelningar. Fyra av dessa har övergripande funktioner, nämligen tillståndsavdelningen, avdelningen för lämplighetsbedömningar, avdelningen för verkställighet och sanktioner och teknik- och innovationsavdelningen. Den femte avdelningen, det vill säga SSM:s sekretariat, bidrar till och säkerställer effektivt beslutsfattande och garanterar därmed beslutsprocessens institutionella kvalitet. Sekretariatet fattar procedurbeslut om hur tillsynsförfarandena ska gå till och underrättar de som dessa beslut riktar sig till. Denna avdelning hjälper även till i tillsynsnämndens arbete. Bland annat förbereder man sammanträden och skriftliga förfaranden och följer upp dem, samt formulerar och granskar förslag och beslut. Den hjälper alla verksamhetsområden att ta fram dokumentation för tillsynsnämnden och ger råd om beslutsprocessen. SSM:s sekretariat samordnar alla beslutsprocesser för ECB:s tillsynsuppgifter med ECB-rådets sekretariat och hjälper till i förberedelserna inför ECB-rådets sammanträden om tillsynsfrågor. Dessutom bistår man ordföranden, vice ordföranden och ECB:s företrädare med råd och stöd angående deras ansvarighetsskyldigheter och kommunikationsrelaterade uppgifter samt samordnar tillsynssamarbetet med andra myndigheter i och utanför EU.

De nationella behöriga myndigheterna

Utöver sitt deltagande i de gemensamma tillsynsgrupperna spelar de nationella behöriga myndigheterna själva en viktig roll i beslutsprocesserna. De kan lägga fram utkast till tillsynsbeslut. Vid gemensamma förfaranden anges det uttryckligen i ramförordningen om SSM att ECB bör fatta ett beslut på grundval av ett förslag från en nationell behörig myndighet. De nationella behöriga myndigheterna förblir ansvariga för alla tillsynsuppgifter som inte har överförts till SSM, såsom konsumentskydd och bekämpning av penningtvätt.

Medlingspanelen

Om ECB-rådet invänder mot ett beslut som lagts fram enligt förfarandet med implicit godkännande kan en nationell behörig myndighet som berörs av beslutet och har andra åsikter lägga fram en begäran till tillsynsnämnden för medling i syfte att lösa sådana skiljaktiga meningar. På så sätt säkerställs åtskillnad mellan de penningpolitiska uppgifterna och tillsynsuppgifterna. Invändningar hanteras av medlingspanelen, som består en ledamot per deltagande medlemsstat, vald bland ledamöterna i ECB-rådet och tillsynsnämnden. Medlingspanelen fattar beslut med enkel majoritet, där varje ledamot har en röst.

1.3.2 Typer av tillsynsåtgärder

[Artiklarna 132, 139.2 e och 288.2 i EUF-fördraget](#)

[Artikel 4 och avsnitt 2 i kapitel III i SSM-förordningen](#)

[Avdelning 2 i ramförordningen om SSM](#)

Ett **tillsynsbeslut** är en rättsakt som antas av ECB vid utövandet av de uppgifter och befogenheter som ECB tilldelats genom SSM-förordningen och är vanligtvis riktat till ett kreditinstitut. Genom beslutet beviljas rättigheter och/eller åläggs skyldigheter som ändrar situationen för adressaten. Beslutet kan inbegripa tilläggsbestämmelser såsom tidsfrister, villkor, skyldigheter eller icke-bindande rekommendationer. Medan villkor gör beslutets effekt beroende av specifika händelser utgör skyldigheter ytterligare krav som adressaten måste uppfylla, vanligtvis inom en viss tid. Såvida inte ett beslut godkänns genom delegering godkänns det i utkastformat av tillsynsnämnden och lämnas därefter till ECB-rådet för antagande enligt förfarandet med implicit godkännande. Om beslutet dock påverkar adressaten negativt antas ECB:s slutliga tillsynsbeslut efter att adressatens yttrandeperiod löpt ut och de synpunkter som parterna framfört vederbörligt har beaktats. Det slutliga tillsynsbeslutet har rättsligt bindande verkan på adressaten.

Förutom tillsynsbeslut kan flera andra tillsynsåtgärder vidtas, beroende på den tillämpliga rättsliga ramen, åtgärdens avsedda effekt, adressaten/adressaterna och proportionalitet.

Operativa akter utgör inte en del av den formella beslutsprocessen. De behöver inte ha en viss rättslig form och omfattar icke-bindande tillsynsförväntningar utan påföljder om de inte uppfylls, samt uttalanden och andra akter.

I fall där frågan är av särskild vikt kan tillsynsmyndigheten tillfrågas om att på förhand godkänna en specifik tillsynsmetod, eller så kan den underrättas i efterhand. När så krävs kan ECB, efter en operativt akt, anta ett tillsynsbeslut med identiskt eller liknande innehåll.

Procedurbeslut är en typ av operativa akter som rör genomförandet av ett tillsynsförfarande, särskilt vad gäller uppfyllande av rättssäkerhetskrav. Procedurbeslut kan utgöras av beslut om att förlänga yttrandeperioden eller om begäranden om att få tillgång till handlingar och ECB-dokument enligt tredje stycket i artikel 53.1 i kapitalkravsdirektivet. De kan även utgöras av svar på klagomål från mottagare av tillsynsbeslut från ECB som inte utgör ansökningar om administrativ omprövning i den administrativa omprövningsmyndigheten, liksom rättelser av ECB:s tillsynsbeslut när uppenbara och icke-väsentliga fel har upptäckts. Procedurbeslut är inte tillsynsbeslut eftersom de inte innebär något utnyttjande av politiskt handlingsutrymme och inte utgör slutliga beslut om resultatet av ett tillsynsförfarande. De antas därför inte av ECB-rådet enligt förfarandet med implicit godkännande utan det är i stället SSM:s sekretariat som fattar dem och delger adressaterna.

Förutom rekommendationer till enskilda banker som ingår i tillsynsbeslut eller operativa akter kan ECB även utfärda **rekommendationer** i form av offentliga rättsakter innehållande icke-bindande tillsynsförväntningar på enheter som står under tillsyn, relevanta tredje parter eller nationella behöriga myndigheter.

Rekommendationer till enheter som står under tillsyn utgör allmängiltiga rättsakter, som godkänns av ECB-rådet enligt förfarandet med implicit godkännande och offentliggörs på ECB:s webbplats för banktillsyn samt i *Europeiska unionens officiella tidning*. Dessa rekommendationer används som verktyg för att underrätta allmänheten om ECB:s tillsynsmetoder.

Rekommendationer som riktas till all de nationella behöriga myndigheterna är icke-bindande och utgör ett alternativ till de bindande riktlinjerna, vilket ger de nationella behöriga myndigheterna mer flexibilitet. Sådana rekommendationer kan specifikt röra tillsynen av mindre betydande institut eller utgöra en utvidgning av en befintlig rekommendation riktad till betydande institut till att även omfatta mindre betydande sådana. De kan vara offentliga eller inte. Exempel på rekommendationer finns på [ECB:s webbplats om banktillsyn](#).

Instruktioner är ett annat verktyg som ECB har till sitt förfogande. För det första kan ECB använda detta verktyg för att instruera de nationella behöriga myndigheterna att utnyttja sina befogenheter enligt nationell lagstiftning i den utsträckning som krävs för att utföra de uppgifter som tilldelats ECB genom SSM-förordningen. De nationella behöriga myndigheterna underrättar ECB om de åtgärder som vidtagits. För det andra kan ECB utfärda allmänna instruktioner till nationella behöriga myndigheter om mindre betydande institut. Dessa instruktioner avser specifika tillsynsbefogenheter som innehas av de nationella behöriga myndigheterna och gäller grupper eller kategorier av mindre betydande institut, snarare än någon specifik enhet. Till sist kan ECB även rikta instruktioner till de nationella behöriga

myndigheter som har ett nära samarbete med ECB, som i sin tur vidtar de nationella administrativa åtgärder som krävs mot bankerna.

Europeiska centralbankens beslut om metoder och förfaranden för att bestämma och insamla uppgifter avseende avgiftsfaktorer som används för att beräkna de årliga tillsynsavgifterna (ECB/2019/38)

Allmängiltiga beslut kan användas för bindande processuella krav som gäller alla enheter som står under tillsyn, en undergrupp av dessa eller de nationella behöriga myndigheterna. Det huvudsakliga målet med dessa beslut är att klargöra ECB:s förväntningar gentemot de enheter som står under tillsyn. Allmängiltiga beslut antas enligt förfarandet med implicit godkännande ifall de handlar om hur ECB därefter ska utföra sina tillsynsuppgifter (se till exempel beslut (EU) 2019/2158). De offentliggörs sedan på ECB:s webbplats för banktillsyn och i *Europeiska unionens officiella tidning*.

ECB:s riktlinje om de alternativ och handlingsutrymmen som nationella behöriga myndigheter ges genom unionsrätten avseende mindre betydande institut (ECB/2017/9)

Riktlinjer är rättsakter riktade till de nationella behöriga myndigheterna som är bindande med avseende på de resultat som ska uppnås men som medger flexibilitet vad gäller hur de uppnås. De är särskilt viktiga för ECB:s indirekta tillsyn över mindre betydande institut (se exempelvis riktlinje (EU) 2017/697).

Europeiska centralbankens förordning om de alternativ och handlingsutrymme som ges genom unionsrätten (ECB/2016/4)

Förordningar är allmängiltiga. De är bindande i sin helhet och direkt tillämpliga i medlemsstaterna i euroområdet. Förordningar offentliggörs på ECB:s webbplats för banktillsyn och i *Europeiska unionens officiella tidning* (se exempelvis förordning (EU) 2016/445). Vidare kan ECB även anta förordningar i den utsträckning som krävs för att organisera eller specificera arrangemang för ECB:s uppfyllande av de uppgifter som man tilldelas genom SSM-förordningen.

I **handböcker/vägledningar** uttrycks ECB:s tillsynsförväntningar. ECB har publicerat ett antal handböcker/vägledningar för bankerna på sin [webbplats för banktillsyn](#), som handlar om sådant som alternativ och handlingsutrymmen som ges genom unionsrätten, lämplighetsbedömningar, förfaranden för kvalificerade innehav, lånefinansierade transaktioner och hantering av nödlidande lån.

1.3.3 Tillsynsbeslut: utarbetande och beslutsfattande

Utarbetande av ett utkast till beslut

Artikel 22 i SSM-förordningen

Ett utkast till ett beslut utarbetas närhelst en tillsynsprocess behöver leda till ett beslut. Utkast kan antingen baseras på en ansökan från en enhet som står under tillsyn eller så kan en gemensam tillsynsgrupp, de nationella behöriga myndigheterna eller ECB:s övergripande avdelning ta initiativ till ett utkast.

Artiklarna 22 och 26 i SSM-förordningen

Artiklarna 31 och 33 i ramförordningen om SSM

Rådets förordning nr 1/1958 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen

Rättssäkerhet

Enligt rättssäkerhetskraven ska det finnas en tillfredsställande motivering till utkast till beslut och adressaterna ska ha rätt att yttra sig och rätt att få tillgång till sin tillsynsakt (vid behov).

Skyldigheten att motivera beslut

ECB:s tillsynsbeslut ska åtföljas av en tydlig motivering, med de väsentliga fakta, rättsliga skäl och tillsynsrelaterade överväganden som ligger till grund för beslutet. Ju mer genomgripande de ålagda åtgärderna är, desto högre nivå krävs på motiveringarna.

Rätten att yttra sig

Adressaterna till ECB:s utkast till beslut som skulle påverka adressaternas rättigheter negativt har möjlighet att lämna kommentarer innan beslut antas. Rätten att yttra sig är en grundläggande processuell rättighet inom tillsynsprocessen. Förutom att denna rättighet gör det möjligt för adressaten att lämna synpunkter på ECB:s sakliga och rättsliga analys säkerställer den även att ECB:s beslut är baserade på fullständig information. Om adressaten lämnar in kommentarer inom yttrandeperioden lämnas utkastet till tillsynsbeslut åter in till tillsynsnämnden för godkännande.

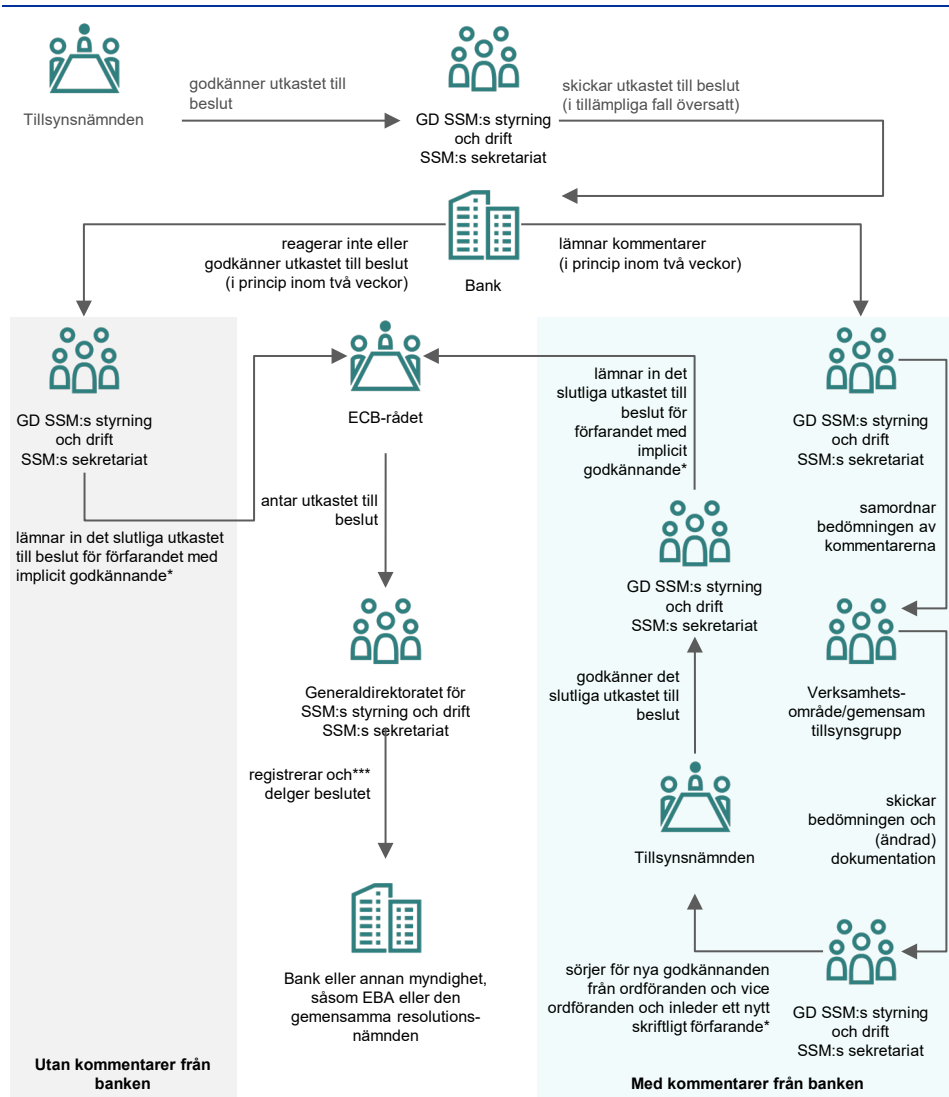
SSM:s sekretariat underrättar adressaten om utkastet till beslut, tillsammans med ett följebrev med en beskrivning av förfarandet för yttrandet. I princip får adressaten två veckor på sig, men under särskilda omständigheter kan denna period förkortas till lägst tre arbetsdagar.² Om ECB:s tillsynsbeslut antas bifogas bedömningen av kommentarerna till beslutet.

Rätten att få tillgång till tillsynsakten

Som en del av sin rätt till försvar har parter i ECB-tillsynsförfaranden rätt att få tillgång till sin tillsynsakt innan ett beslut som kan påverka dem negativt antas. Tillgång till akten kan fås på begäran från det att tillsynsförfarandet inleds till dess att beslutet är slutgiltigt. Denna rätt omfattas av skyddet för tredje parts affärshemligheter och omfattar inte konfidentiella uppgifter. Akten sammanställs av de avdelningar som ansvarar för att utarbeta det aktuella tillsynsbeslutet. SSM:s sekretariat kontrollerar sedan att akten är fullständig och underrättar den som begärt att få se akten.

² Som regel är yttrandeperioden för gemensamma förfaranden tre veckor.

Figur 4
Beslutsförfarandet

*Kommentarer/invändningar måste lämnas inom fem arbetsdagar i skriftliga förfaranden och inom högst tio vid förfaranden med implicit godkännande.

**De aktuella lagstadgade tidsramarna för varje enskilt fall måste beaktas.

***Beroende på tidpunkten för ordförandens undertecknande skickas beslutet ut via e-post runt två arbetsdagar efter ECB-rådets antagande.

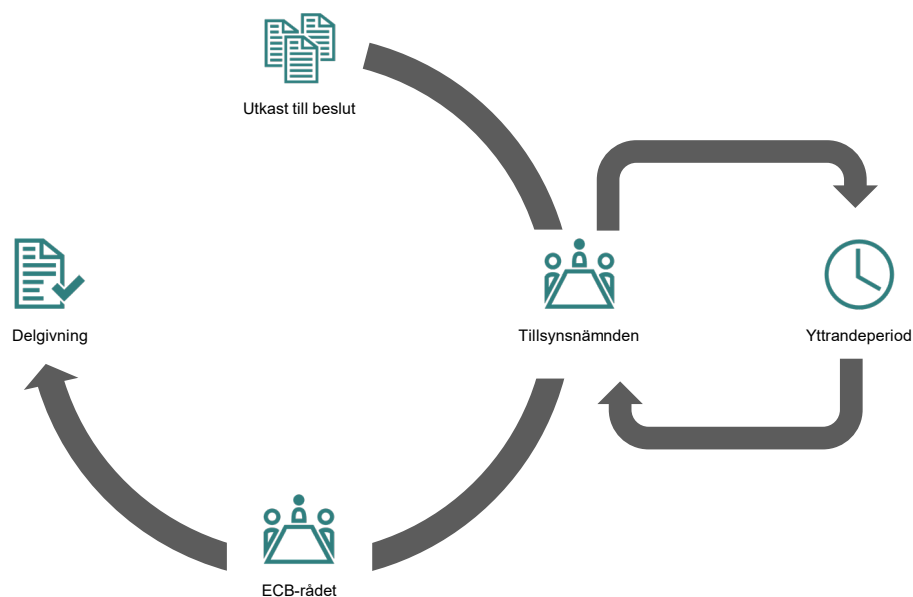
SSM:s sekretariat organiserar yttrandeförfarandet, som vanligtvis endast genomförs skriftligen. I händelse av ett brådskande beslut som krävs för att hindra väsentlig skada för det finansiella systemet kan ECB anta ett tillsynsbeslut som skulle påverka adressatens rättigheter negativt utan att ge denne möjlighet att kommentera beslutet innan det antas. I sådana fall skjuts yttrandeförfarandet upp och en tydlig motivering ges i beslutet om varför uppskjutningen är nödvändig. Yttrandeförfarandet anordnas sedan så snart som möjligt efter beslutets antagande.

Antagande enligt förfarandet med implicit godkännande

I figuren nedan visas de fyra huvudsakliga stegen i förfarandet med implicit godkännande.

Figur 5

Förenklad översikt över beslutsförfarandet

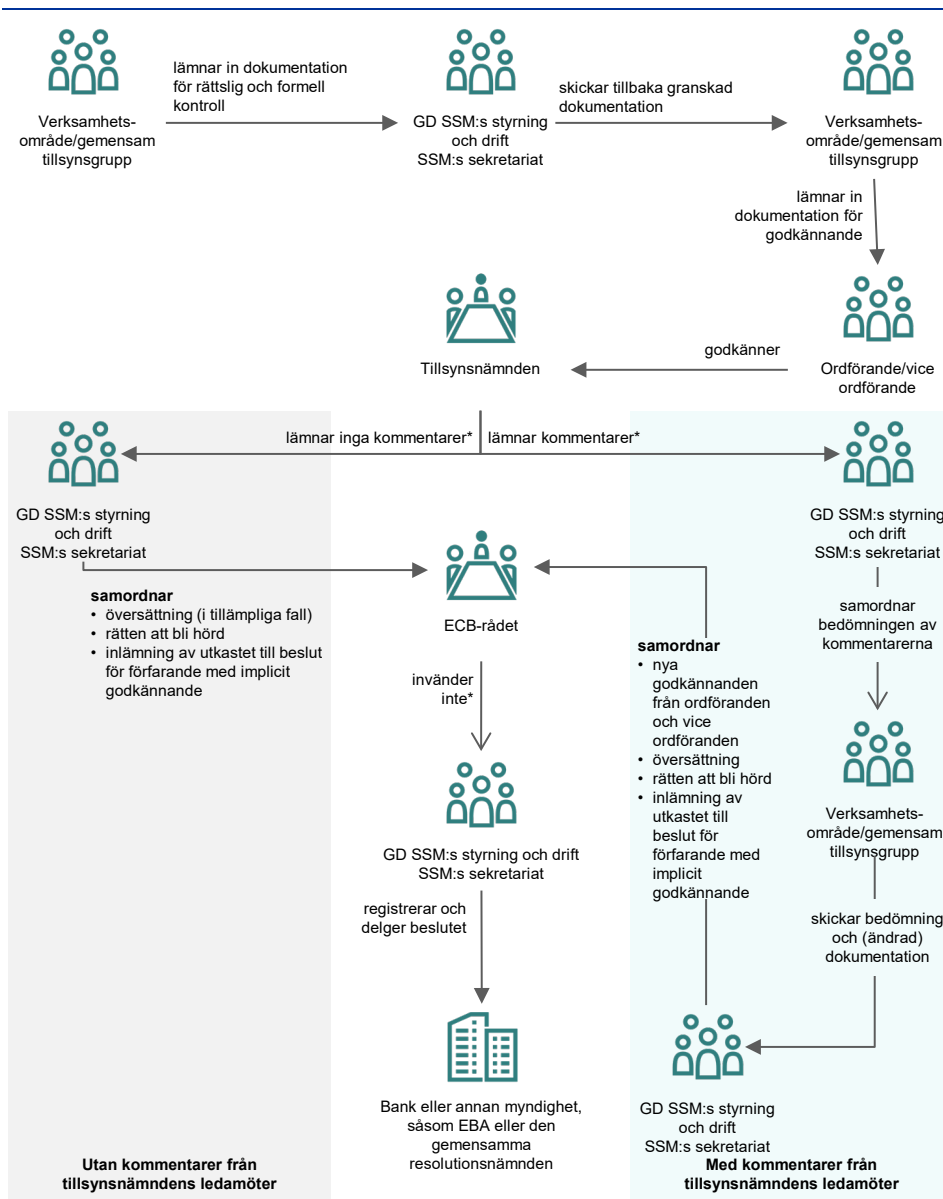
Godkännande i tillsynsnämnden

Fullständiga utkast till beslut lämnas in till tillsynsnämnden, som sedan kan godkänna, ändra eller avslå dem. Tillsynsnämnden kan godkänna utkast till beslut genom skriftligt förfarande eller vid ett sammanträde. De flesta utkast till beslut godkänns genom skriftligt förfarande. Om tre eller fler av tillsynsnämndens ledamöter motsätter sig en omröstning genom skriftligt förfarande diskuteras utkastet till beslut vid ett sammanträde i tillsynsnämnden. Den vanliga tidsfristen för tillsynsnämndens skriftliga förfarande är fem arbetsdagar.

Om godkännande begärs genom skriftligt förfarande och tillsynsnämndens ledamöter lämnar kommentarer utarbetar verksamhetsområdet eller den gemensamma tillsynsgruppen en bedömning av kommentarerna och skickar denna till tillsynsnämnden, antingen för kännedom eller för en andra process för godkännande, även här, antingen vid ett sammanträde eller genom skriftligt förfarande.

När det fullständiga utkastet till beslut har godkänts av tillsynsnämnden kontakter SSM:s sekretariat ECB-rådets sekretariat angående överlämningen till ECB-rådet för slutligt antagande enligt förfarandet med implicit godkännande.

Figur 6
Skriftligt förfarande

*Kommentarer/invändningar måste lämnas inom fem arbetsdagar i skriftliga förfaranden och inom högst tio vid förfaranden med implicit godkännande.

Antagande av ECB-rådet

ECB-rådet anses ha antagit det fullständiga utkastet till beslut såvida det inte har invänt mot det inom högst tio arbetsdagar. I praktiken meddelar ECB-rådet regelbundet att det inte invänder mot beslut innan de tio arbetsdagarna löpt ut. En invändning måste motiveras skriftligen. Vid invändning från ECB-rådet kan ett av följande tre förfaranden följas:

- Om en nationell behörig myndighet som berörs av beslutet har en annan åsikt om invändningen kan den nationella behöriga myndigheten begära medling.

- Om ingen begäran om medling lämnas in kan tillsynsnämnden ändra utkastet till beslut och i det integrera ECB-rådets kommentarer.
- Om tillsynsnämnden inte lämnar in ett nytt utkast till beslut skickas invändningarna till de ansvariga verksamhetsområdena.

Brådskande förfarande

I brådskande fall kortas det förfarande som beskrivs ovan så att tillsynsnämnden kan fatta de beslut som krävs i tid.

Det brådskande förfarandet utlöses vanligtvis av ett förslag som kommer från den gemensamma tillsynsgruppen och ledningen för ECB och den nationella behöriga myndigheten. För att korta beslutsprocessen kan tidsfristerna för skriftligt förfarande anpassas eller ett sammanträde i tillsynsnämnden anordnas med kort varsel. Sammanträdet kan hållas på distans. Om kravet på 50 procent för beslutsförhet i tillsynsnämnden vid brådskande situationer inte uppnås avslutas sammanträdet, och ett extra sammanträde hålls snart därefter. I inbjudan till det extra sammanträdet bör det kungöras att besluten kommer att fattas utan hänsyn till kravet på beslutsförhet. I brådskande situationer kan tillsynsnämnden också begära en kortare tidsfrist för förfarandet med implicit godkännande från ECB-rådet, som även kan samlas direkt efter ett sammanträde i tillsynsnämnden.

Antagande genom delegering

Antagande av beslut enligt förfarandet med implicit godkännande leder till att ett mycket stort antal utkast till tillsynsbeslut godkänns av tillsynsnämnden och antas av ECB-rådet varje år, med varierande nivåer av komplexitet och inverkan på de enheter som står under tillsyn. Delegeringen av beslutsbefogenheter med avseende på ECB:s tillsynsuppgifter säkerställer därmed att beslutsprocessen inom banktillsynen blir mer proportionerlig och effektiv. Delegeringsramen möjliggör att tydligt definierade beslutsbefogenheter delegeras till cheferna för ECB:s organisationsenheter, förutsatt att ECB-rådet har antagit ett delegeringsbeslut och direktionen nominerat de aktuella cheferna för organisationsenheterna.

Delegeringsram

Den institutionella ram som möjliggör antagande av tillsynsbeslut genom delegering består av följande:

1. Ett allmänt rambeslut, där den interna organisationen av ECB:s beslutsprocess fastställs.
2. Delegeringsbeslut, där kriterierna för utövandet av delegerade befogenheter för specifika typer av tillsynsbeslut fastställs.

3. Direktionens nomineringsbeslut om nominering av chefer för organisationsenheter som anförtros beslutsbefogenheter.

I beslutet om en allmän ram fastställs att en delegering av ECB-rådets beslutsbefogenheter som är tydligt definierade kan tillämpas för rättsliga instrument som antas vid utförandet av ECB:s tillsynsuppgifter. I det allmänna rambeslutet, som kompletterar ECB:s arbetsordning, fastställs de ansvarsområden som tillskrivs direktionen och cheferna för ECB:s organisationsenheter, samt de processuella kraven för antagande av delegerade beslut, registrerings- och rapporteringskraven för delegerade beslut och den administrativa omprövningen av delegerade beslut.

De delegeringsbeslut som fastställer kriterierna för utövandet av delegerade befogenheter antas av ECB-rådet enligt förfarandet med implicit godkännande. De får endast verkan efter att nomineringsbeslutet har antagits av direktionen. I detta sammanhang nominerar direktionen, efter att ha samrått med tillsynsnämndens ordförande, en eller flera chefer för organisationsenheterna vid ECB bland de som deltar i tillsynsarbetet som är organisatoriskt separerade från ECB:s andra uppgifter, varvid betydelsen av delegeringen och antal adressater beaktas. Ett antal delegeringsbeslut har redan antagits angående [lämplighetsbeslut](#), vissa makrotillsynsbeslut och [ändringar av betydelsen av enheter som står under tillsyn](#), liksom beslut om [tillsynsbefogenheter enligt nationell lag](#), [passförfaranden](#), [förvärv av kvalificerade innehav och återkallelse av auktorisationen](#), [kapitalbasen](#) och [interna modeller](#). Delegeringsbeslut fattas på ECB-rådets vägnar, och under dess ansvar.

Delgivning

När ett beslut har antagits delger SSM:s sekretariat adressaten beslutet. Ifall det gäller tillstånd att bedriva bankverksamhet är det den nationella behöriga myndigheten som delger beslutet.

Språkregler

I kommunikationen med de nationella behöriga myndigheterna, enheter som står under tillsyn, medlemsstaterna och andra EU-institutioner gäller Europeiska unionens språkregler. Följande regler gäller:

1. Skriftliga handlingar som skickas till ECB får efter avsändarens val avfattas på något av de officiella språken, och svar ska lämnas på samma språk.
2. Skriftliga handlingar som skickas av ECB till en medlemsstat eller till en person som lyder under en medlemsstats jurisdiktion ska avfattas på den statens språk.

För SSM har engelska valts som operativt arbetsspråk som ska användas vid intern kommunikation mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna samt inom ECB:s alla verksamhetsområden.

[Rådets förordning nr 1/1958 om vilka språk som skall användas i Europeiska ekonomiska gemenskapen](#)

[Artikel 24 i ramförordningen om SSM](#)

Utgående kommunikation

De flesta betydande institut har gått med på att använda engelska för tillsynsbeslut och daglig kommunikation. Detta avtal om användning av ett språk kan återkallas.

Om adressaterna har gått med på användningen av engelska utarbetas beslut som riktas till en eller flera enheter som står under tillsyn av ECB på engelska. Om adressaterna inte har valt engelska antas tillsynsbeslutets giltiga version på det språk som valts av adressaten. I dessa fall vilar ansvaret för översättningen på ECB.

Inkommande kommunikation

Enheter som står under tillsyn som inte har gått med på att använda engelska för dagliga tillsynskontakter med ECB får lämna in dokument på vilket officiellt EU-språk som helst. Ansvaret för eventuell översättning som kan komma att behövas delas mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna. Dokument som mottas på det språk som valts av en enhet som står under tillsyn sammanfattas i vissa fall på engelska, istället för att översättas i sin helhet.

Språkreglerna gäller endast för tillsynsbeslut och central tillsynsdokumentation. När så krävs samarbetar de nationella behöriga myndigheterna med ECB när det gäller att tillhandahålla central dokumentation eller motiveringar på engelska.

1.3.4 Administrativa omprövningsnämnden

Skäl 64 samt artiklarna 4, 24.1 och 24.10 i SSM-förordningen

ECB:s beslut om inrättande av en administrativ omprövningsnämnd och dess arbetsordning (ECB/2014/16)

För interna omprövningar av beslut som fattats av ECB i utövandet av ECB:s tillsynsbefogenheter har ECB ett oberoende internt organ, [den administrativa omprövningsnämnden](#). Den administrativa omprövningsnämndens sammansättning offentliggörs på ECB:s webbplats för banktillsyn.

I detta delavsnitt beskrivs de huvudsakliga stegen i den interna processen, dess möjliga resultat och nämndens interna organisation. Avslutningsvis beskrivs möjligheten till rättslig omprövning av de beslut som fattats av ECB.

Process för intern omprövning

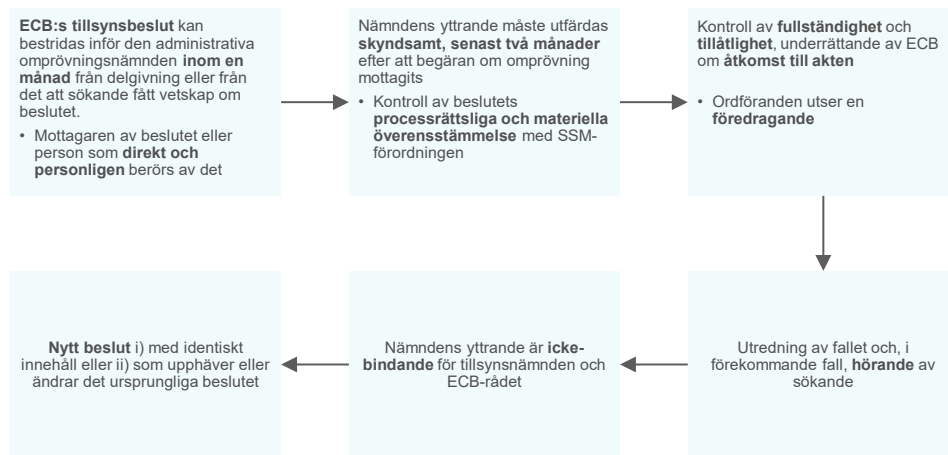
Begäran om omprövning

Alla fysiska och juridiska personer får begära omprövning av ECB-beslut som riktar sig till dem eller som direkt och personligen berör dem. Sökande måste lämna in sin begäran inom en månad från att de underrättats om det antagna beslutet. Sökande får när som helst dra tillbaka sin begäran. En begäran om omprövning har ingen suspensiv effekt på beslutet, såvida inte annat beslutas av ECB-rådet på förslag från den administrativa omprövningsnämnden.

Figur 7

Administrativa omprövningsnämndens omprövningsprocess

ECB:s interna administrativa omprövning

Sökande har rätt att få tillgång till ECB:s akt. Det gäller dock inte konfidentiell information, och tillgången kan vara begränsad genom legitima intressen hos juridiska eller fysiska personer utöver den sökande med avseende på deras affärshemligheter. Omfattningen av nämndens omprövning är begränsad till de skäl som anges i ansökan och till bedömning av huruvida processuella krav har åsidosatts. Därför begränsar nämnden, efter att ansökan lämnats in, sin bedömning till de skäl som anges. Inga nya skäl för omprövning får framföras.

Dessutom kan den sökande begära att anföra vittnes- eller expertunderlag i form av ett skriftligt uttalande. Tillstånd beviljas av nämnden om detta ses som nödvändigt.

Bedömning av tillåtlighet

Efter nämndens bedömning av begärens tillåtlighet kan nämndens ordförande ge instruktioner om ett effektivt genomförande av omprövningen, inbegripet instruktioner om avfattande av dokument eller tillhandahållande av information.

Förhandling

Även om det inte är obligatoriskt att höra den sökande kan nämnden kalla till muntlig förhandling. Förhandlingen leds av nämndens ordförande eller vice ordförande, och nämndens ledamöter och sekreterare, företrädare för ECB och den sökandes företrädare deltar. ECB företräds i normala fall av det verksamhetsområde som har utarbetat det aktuella utkastet till beslut och generaldirektoratet för rättsfrågor. Den sökande kan använda det språk som omprövningen görs på eller engelska, med simultantolkning som tillhandahålls av ECB. Den sökande kan begära tillstånd att kalla ett vittne eller en expert som ska lämna ett muntligt vittnesmål vid förhandlingen.

Yttrande

Nämnden måste anta ett yttrande om det överklagade beslutet inom två månader efter erhållande av begäran. Yttrandet måste utan dröjsmål lämnas till tillsynsnämnden. Omprövningsnämndens yttrande är inte bindande för tillsynsnämnden eller ECB-rådet.

Nytt beslut

Även om omprövningsnämndens beslut inte är bindande måste tillsynsnämnden lämna in ett nytt fullständigt utkast till beslut till ECB-rådet efter omprövningen. Tillsynsnämndens granskning är inte begränsad till de grunder som sökanden anfört i sin ansökan om omprövning, utan även andra fakta kan beaktas i nämndens förslag till ett nytt utkast till beslut. Det nya utkastet till beslut kan

- ersätta det överklagade beslutet med ett beslut med identiskt innehåll,
- ersätta det överklagade beslutet med ett ändrat beslut,
- upphäva det överklagade beslutet.

Tillsynsnämndens nya utkast till beslut måste lämnas in till ECB-rådet inom 30 arbetsdagar efter mottagandet av yttrandet från den administrativa omprövningsnämnden.

Omprövning av domstolen

Den interna administrativa omprövningen av tillsynsbeslut, såsom den beskrivs ovan, genomförs utan att det påverkar rätten att inleda förfaranden vid Europeiska unionens domstol. Tidsfristen för att inleda förfaranden är två månader efter mottagandet av det slutliga beslutet. Den sökande kan inleda förfaranden vid domstolen utan att först ha begärt en intern omprövning. Om en sökande vill bestrida ett beslut som har prövats i den administrativa omprövningsnämnden ska denne begära omprövning av det nya utkastet till beslut i EU-domstolen.

1.4 Samarbete med andra institutioner och myndigheter

1.4.1 Ramverk för samarbete

Samarbete mellan tillsynsmyndigheter över gränser och sektorer är viktigt för att förtroende ska byggas upp, och sådant samarbete gör även tillsynen mer verkningsfull och säkerställer motståndskraft i finanssektorn.

ECB har ett nära samarbete och informationsutbyte med många olika slag av myndigheter i länder i och utanför EU, bland annat de europeiska

tillsynsmyndigheterna, det vill säga Europeiska bankmyndigheten (EBA), Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten och Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten, liksom Europeiska systemrisknämnden (ESRB), den gemensamma resolutionsnämnden, myndigheter med ansvar för stabilitetstillsyn inom bank-, försäkrings- och marknadssektorerna, myndigheter som ansvarar för tillsyn över penningtvättsreglerna, resolutionsmyndigheter och organ för insättningskydd.

Samarbetet sker enligt institutspecifika verktyg, som [samförståndsavtal](#), eller bankspecifika verktyg, som skriftliga samordnings- och samarbetsavtal som styr förbindelserna med tillsynskollegierna. En del i samarbetet är utbyte av tillsynsinformation.

För att underlätta samarbetet och informationsutbytet med andra myndigheter upprättade ECB 2022 [regler](#), enligt vilka högre chefer på ECB i de flesta fall kan godkänna att ECB:s tillsynsinformation överförs till andra myndigheter.

SSM:s sekretariat samordnar tillsynssamarbetet med andra myndigheter på EU- och medlemsstatsnivå, bland annat genom att förhandla fram samförståndsavtal. Sekretariatet tillhandahåller även stöd vad gäller bankspecifika arrangemang.

ECB deltar även aktivt i olika globala forum, som Baselkommittén för banktillsyn och rådet för finansiell stabilitet (FSB).

1.4.2 Medlemsstater i nära samarbete

[Artikel 7 i SSM-förordningen](#)

[Artiklarna 118 och 119 i ramförordningen om SSM](#)

[ECB:s beslut om nära samarbete med nationella behöriga myndigheter i deltagande medlemsstater som inte har euron som valuta \(ECB/2014/5\)](#)

[ECB:s beslut om gemensamma regler för ECB:s överföring av tillsynsinformation till myndigheter och organ för att utföra de uppgifter som ECB tilldelats genom rådets förordning \(EU\) nr 1024/2013 \(ECB/2022/2\)](#)

EU-medlemsstater utanför euroområdet får delta i SSM om de vill. Hittills har SSM ingått två avtal om nära samarbete med Bulgarien och Kroatien³, vars myndigheter nu deltar i SSM.⁴ Sedan SSM inrättades förväntas medlemsstater som går med i den europeiska växelkursmekanismen även inleda ett nära samarbete med SSM. När nära samarbete har upprättats kan dessa medlemsstater gå med i SSM och den gemensamma resolutionsmekanismen. Mer information finns på [sidan om nära samarbete med ECB som en inkörspport till bankunionen](#) på ECB:s webbplats för banktillsyn.

³ Kroatien anslöt sig till euroområdet den 1 januari 2023. Landet blev då också fullvärdig medlem i SSM.

⁴ Se den senaste rapporten från Europeiska kommissionen om tillämpningen av SSM-förordningen (avsnitt 1.1.2).

1.4.3 Samarbete med myndigheter utanför SSM

En positiv ekvivalensbedömning av sekretessreglerna är en förutsättning för att ECB ska bjuda in en myndighet från ett land utanför EU till ett kollegium eller sluta ett samförståndsavtal med en sådan myndighet. Konfidentiell tillsynsinformation vidarebefordras enligt behovenlig behörighet.

Artiklarna 51 och 112–116 i CRD

Artiklarna 9 och 10 i ramförordningen om SSM

Tekniska genomförandestandarder om villkoren för att tillämpa processer för gemensamma beslut om tillsynskrav för specifika institut (EU/710/2014)

Teknisk standard för tillsyn för att specificera de allmänna villkoren för tillsynskollegiernas funktionssätt (EU/2016/98)

Tillsynskollegier, kollegier för bekämpning av penningtvätt och terrorismfinansiering och resolutionskollegier

Tillsynskollegierna utgör verktyg för samarbete och samordning mellan myndigheter som deltar i tillsynen över enskilda enheter i gränsöverskridande bankgrupper och betydande filialer. Tillsynskollegierna ger en ram för planeringen och utförandet av centrala tillsynsuppgifter. Om det behövs kan SSM:s sekretariat tillsammans med generaldirektoratet för rättsfrågor ge de gemensamma tillsynsgrupperna ytterligare stöd i deras arbete med att upprätta och uppdatera skriftliga samordnings- och samarbetsordningar inom tillsynskollegierna. I skriftliga samordnings- och samarbetsordningar beskrivs formerna för samarbete mellan den samordnande tillsynsmyndigheten och de andra behöriga myndigheterna, och genom dem formaliseras och styrs förhållandena inom tillsynskollegierna.

Kommissionens delegerade förordning 2016/98 och kommissionens genomförandeförordning nr 710/2014 ger den grundläggande ramen för hur tillsynskollegierna ska fungera.

ECB kan ha följande roller i tillsynskollegier för betydande bankgrupper:

- Samordnande tillsynsmyndighet (hemtillsynsmyndighet) för kollegier som består av tillsynsmyndigheter från medlemsstater som inte deltar i SSM eller från länder utanför EU.
- Ledamot (värdtillsynsmyndighet) i kollegier där hemtillsynsmyndigheten är från en icke deltagande medlemsstat eller från ett land utanför EU.

ECB som samordnande tillsynsmyndighet

Om ECB är den samordnande tillsynsmyndigheten är det samordnaren av den gemensamma tillsynsgruppen som är ordförande för kollegiet. Utöver den grundläggande ramen för kollegiernas funktion upprättar respektive kollegium en skriftlig samordnings- och samarbetsordning för de praktiska aspekterna av hur kollegiet och samverkan mellan kollegiets deltagare ska fungera.

De nationella behöriga myndigheterna i de deltagande medlemsstater där bankgruppen har sitt moderföretag, dotterföretag eller betydande filialer, deltar i kollegiet som observatörer. Detta innebär att de nationella behöriga myndigheterna bidrar till kollegiets uppgifter och verksamhet och erhåller all information men inte deltar i beslutsförfarandena. För att lägga fram en gemensam hållning vid kollegiets

sammanträden diskuterar de nationella behöriga myndigheterna och ECB relevanta ämnen inom den gemensamma tillsynsgruppen i förväg.

ECB som värdtillsynsmyndighet

Riktlinjerna om kollegierna för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism

Tekniska standarder för tillsyn för återhämtningsplaner, finansiellt stöd inom koncerner, oberoende värderingsmän, nedskrivnings- och konverteringsbefogenheter, anmälningskrav, underrättelser om uppskjutande samt resolutionskollegiernas operativa funktionssätt (EU/2016/1075)

Om den samordnande tillsynsmyndigheten är från en icke deltagande medlemsstat beror reglerna för deltagande i kollegier på vilken betydelse de enheter som står under tillsyn har i de deltagande medlemsstaterna.

- Om de enheter som står under tillsyn i deltagande medlemsstater alla är betydande institut deltar ECB i kollegiet som ledamot, medan de nationella behöriga myndigheterna har rätt att delta som observatörer.
- Om de enheter som står under tillsyn i deltagande medlemsstater både är betydande institut och mindre betydande institut deltar ECB och de nationella behöriga myndigheterna i tillsynskollegiet som ledamöter. De nationella behöriga myndigheterna i de deltagande medlemsstater där de betydande enheter som står under tillsyn har sitt säte har rätt att delta i tillsynskollegiet som observatörer.
- Om alla enheter som står under tillsyn i medlemsstater alla är mindre betydande institut deltar de nationella behöriga myndigheterna i tillsynskollegiet som ledamöter, och ECB deltar inte.

ECB deltar även i kollegier för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism som observatör och vidarebefordrar till kollegieledamöterna information som är relevant för deras respektive tillsynsuppgifter.

Utöver detta deltar ECB i resolutionskollegier, där resolutionsmyndigheten på koncernnivå och den samordnande tillsynsmyndigheten utbyter den information som behövs för att kollegierna ska kunna utföra sitt uppdrag enligt artikel 116 i CRD och artikel 88 i krishanteringsdirektivet.

1.4.4 Tillsyn över finansiella konglomerat

När det gäller finansiella konglomerat finns det särskilda ordningar för samarbete. Finansiella konglomerat är finansföretag med åtminstone en enhet som bedriver verksamhet inom försäkringssektorn och åtminstone en enhet i sektorn för bank- och investeringstjänster, oavsett om verksamheterna sköts direkt av företaget eller genom särskilda dotterföretag.

För finansiella konglomerat behövs sektorsöverskridande tillsyn, vilket i sin tur kräver specifika institutionella arrangemang. Inom EU utförs extra tillsyn över kreditinstitut, försäkringsföretag och värdepappersföretag i finansiella konglomerat, med vissa undantag. Extra tillsyn definieras som tillsyn som inte ersätter sektoriell tillsyn men som i stället kompletterar den och där man tittar på de risker som härrör från den

finansiella verksamhetens sektorsöverskridande natur och komplexiteten i gruppstrukturerna i finansiella konglomerat.

Samordnare för extra tillsyn

Artikel 11 i direktivet om finansiella konglomerat

De gemensamma tillsynsgrupperna deltar i den extra tillsynen över de finansiella konglomerat som är kopplade till deras betydande institut. Om en banktillsynsmyndighet inom SSM utses som samordnare för den extra tillsynen åtar sig samordnaren i den gemensamma tillsynsgruppen de aktuella uppgifterna enligt artikel 11 i direktivet om finansiella konglomerat (Ficod). Som i fallet med tillsynskollegier för banktillsyn får de nationella behöriga myndigheterna delta som observatörer om de kreditinstitut som ingår i det finansiella konglomeratet är betydande, eller som ledamöter om dessa kreditinstitut är mindre betydande.

Samordnaren är ansvarig för samordning och utförande av den extra tillsynen över de reglerade enheterna i finansiella konglomerat. Vid samarbete med andra berörda behöriga myndigheter säkerställer samordnaren lämplig och regelbunden stresstestning av de finansiella konglomeraten, samtidigt som dubblering eller ersättning av den sektoriella tillsynen undviks.

En av de behöriga myndigheterna utses till samordnare, och, om så krävs, antas specifika samordningsarrangemang. Om det gäller en reglerad enhet är samordnaren vanligtvis den myndighet som ansvarar för tillsynen över det finansiella konglomeratets moderföretag. Om moderföretaget är ett blandat finansiellt holdingföretag är samordnaren vanligtvis den myndighet som ansvarar för tillsynen över den reglerade enheten i den viktigaste finansiella sektorn.

De berörda myndigheterna har ett nära samarbete och utbyter all information som är relevant för utövandet av deras respektive tillsynsuppgifter. I samordningsavtalet kan samordnaren och de berörda myndigheterna komma överens om att tillhandahålla mer djupgående information som kan stärka den extra tillsynen över de reglerade enheterna.

1.4.5

Bilateralt samarbete med banktillsynsmyndigheter

Artiklarna 3, 8 och 152 i ramförordningen om SSM

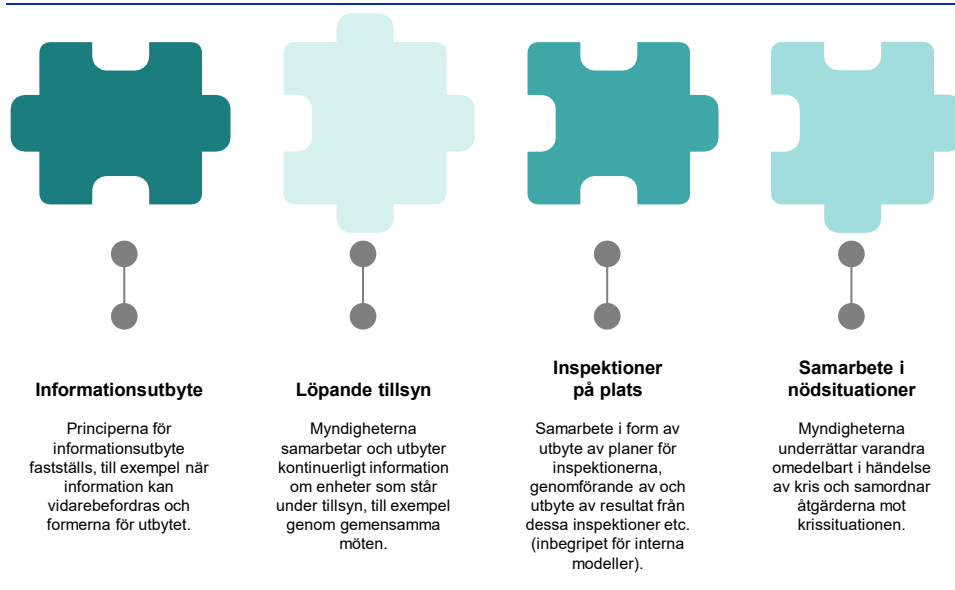
Artiklarna 55 och 131 i CRD

Bilateralt samarbete mellan ECB och en banktillsynsmyndighet utanför EU kräver specifika arrangemang. Det kan handla om allt från icke-konfidentiella särskilda diskussioner till strukturellt samarbete som fastställs i samförståndsavtal.

ECB sluter samförståndsavtal med banktillsynsmyndigheter för att främja ändamålsenligt och effektivt samarbete. Detta uppnås genom samförståndsavtal eftersom sådana avtal säkerställer ett regelbundet flöde av konfidentiell information mellan de avtalsslutande myndigheterna. I dessa avtal regleras även andra typer av samarbete utöver informationsutbyte.

Figur 8

Informationsutbyte och samarbete enligt samförståndsavtal

ECB och de nationella behöriga myndigheterna i icke deltagande medlemsstater har slutit ett [samförståndsavtal](#) som allmänt beskriver villkoren för hur de ska samarbeta med varandra i utförandet av sina tillsynsuppgifter i enlighet med artikel 3.6 i SSM-förordningen. Syftet med detta samförståndsavtal är att klargöra förfarandena för informationsutbyte och, i tillämpliga fall, samrådsmekanismerna. I detsamma fastställs även förfarandena för samarbete i nödsituationer.

1.4.6 Samarbete med tillsynsmyndigheter som inte utövar tillsyn över banksektorn

[Artiklarna 6–17 i direktivet om finansiella konglomerat](#)

[Artikel 18 i ramförordningen om SSM](#)

[Tekniska tillsynsstandarder som specificerar definitioner och samordnar den extra tillsynen av riskkoncentration och transaktioner inom det finansiella konglomeratet \(EU/2015/2303\)](#)

[De europeiska tillsynsmyndigheternas gemensamma riktlinjer för enhetlig tillsynspraxis och konsekventa överenskommelser om tillsynssamordning för finansiella konglomerat \(JC/GL/2014/01\)](#)

Såsom i fallet med banktillsynsmyndigheter utgör bilaterala och multilaterala samförståndsavtal med andra tillsynsmyndigheter en allmän ram för samarbete. I sådana avtal beskrivs processerna och förfarandena för utbyte av konfidentiell information om, exempelvis, tillstånd, tillsyn på plats och på distans samt om sanktioner. Samförståndsavtalen bygger på bästa praxis och främjar en kultur av samarbete på alla nivåer i organisationerna. För att underlätta kontakt mellan myndigheter föreskriver samförståndsavtal att särskilda kommittéer ska upprättas och fungera som huvudorgan för informationsutbytet och samordningen av tillsynsverksamheten.

Samförståndsavtal mellan ECB och marknadstillsynsmyndigheter ska också främja ändamålsenligt och effektivt samarbete och underlätta regelbundet utbyte av konfidentiell information om kreditinstitut som även står under marknadsmyndigheters tillsyn.

ECB har även slutit ett multilateralt avtal med över 50 myndigheter med ansvar för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism i Europeiska ekonomiska

samarbetsområdet (EES) som ger tydliga ramar för utbytet av information. Enligt detta avtal överför ECB till myndigheter med ansvar för penningtvätt och terrorismfinansiering sådan information som är relevant och som de myndigheterna behöver för att utföra sina tillsynsuppgifter inom penningtvätt och terrorismfinansiering. ECB begär även att från dessa myndigheter få den information som är relevant och som ECB behöver för att kunna utföra sina tillsynsuppgifter.

1.4.7 Samverkan med europeiska institutioner

SSM har ett nära samarbete med andra europeiska institutioner och organ som en del av en bredare institutionell ram.

Europeiska kommissionen

[Artiklarna 4, 107 och 108 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt](#)

[Artikel 53 ff i CRD](#)

[Artiklarna 19, 26, 32 och 37 och skäl 32 i SSM-förordningen](#)

[Meddelande från kommission om tillämpning av reglerna om statligt stöd på stödåtgärder till förmån för banker i samband med finanskrisen \(EU/2013/C 216/01\)](#)

Inom Europeiska kommissionen är det generaldirektoratet för finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen (GD Finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen) som utarbetar och verkställer kommissionens politik för finansiella tjänster. Här ingår bankreglering och andra områden, som kapitalmarknader, försäkrings- och pensionsfonder, hållbara finansmarknader och betaltjänster. Kommissionen ser regelbundet över regelverket, och utifrån utvecklingen i finanssektorn lägger man sedan fram förslag som ska främja marknadsintegration, säkra finansiell stabilitet, skydda konsumenter och investerare, bekämpa ekonomisk brottslighet och förbättra den finansiella tillsynen. Kommissionen antar även delegerade akter och genomförandeakter, exempelvis tekniska standarder som utarbetas av de europeiska tillsynsmyndigheterna för att komplettera EU:s lagstiftning för finansiella tjänster och säkerställa att EU:s lagar upprätthålls. I samarbete med de europeiska tillsynsmyndigheterna, ECB och andra myndigheter följer GD Finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen riskerna för den finansiella stabiliteten och vidtar åtgärder om det behövs.

ECB kan på begäran bistå GD Finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen med underlag i regleringsfrågor som gäller organisation och utövande av tillsynsuppgifter. ECB deltar i offentliga samråd som GD Finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen anordnar om frågor som faller inom ECB:s ansvarsområde. Bland annat förbereder ECB översyner av befintlig lagstiftning. När Europaparlamentet eller rådet rådfrågar ECB antar ECB yttranden om kommissionens lagförslag. ECB kan även anta yttranden på eget initiativ. ECB kan sedan även bistå i arbetet med att utarbeta lagstiftning om finansiella tjänster genom att delta i samtal i rådets arbetsgrupper och samverka med Europaparlamentet.

Europeiska kommissionen (och inom denna GD Finansiell stabilitet, finansiella tjänster och kapitalmarknadsunionen) är skyldig att vart tredje år offentliggöra en rapport om tillämpningen av SSM-förordningen (översynen av SSM-förordningen), med särskild tonvikt på övervakningen av förordningens eventuella effekter på den

inre marknads förmåga att fungera väl. Kommission samverkar huvudsakligen med ECB för att samla in den bakgrundsinformation som behövs i kommissionens översyner. I linje med tillämpliga rättsliga begränsningar för tystnadsplikt och informationsutbyte ger ECB följande till kommissionen: i) information som gäller ECB:s interna förfaranden för tillsyn och organisation och ii) information om tillsynsverksamhet i sammanfattad och aggregerad form.

En företrädare för Europeiska kommissionen kan bjudas in att närvara som observatör vid sammanträden i ECB:s tillsynsnämnd. På detta sätt säkerställs en regelbunden diskussion om politiska frågor med Europeiska kommissionen, som inte har åtkomst till konfidentiell information med anknytning till enskilda institut.

Om offentliga medel används måste regler för statligt stöd följas och Europeiska kommissionens generaldirektorat för konkurrens (GD Konkurrens) måste underrättas. GD Konkurrens har ensam befogenhet att säkerställa att statligt stöd är förenligt med fördraget om Europeiska unionens funktionssätt (EUF-fördraget) och att tillhandahållandet av statligt stöd godkänns i utbyte mot att strikta villkor uppfylls. I vissa fall kan utövandet av kontroll av statligt stöd överlappa med ECB:s ansvarsområden. ECB kan till exempel kräva justeringar från enheter, som för institut som får statligt stöd, kan likna villkoren i de omstruktureringsplaner som GD Konkurrens har godkänt. I sådana fall är det viktigt att ECB och GD Konkurrens samordnar sig så att myndigheternas åtgärder blir enhetliga.

Europeiska systemrisknämnden

Europeiska systemrisknämnden (ESRB) är ett oberoende EU-organ som ansvarar för övervakning av risker i det finansiella systemet inom EU som helhet. ECB stöder ESRB:s sekretariat, och ECB:s ordförande är även ordförande för ESRB:s styrelse.

I ESRB:s styrelse företräds ECB även av ECB:s vice ordförande och ordföranden för ECB:s tillsynsnämnd, och ECB deltar även i ESRB:s styrkommitté och rådgivande tekniska kommitté.

Nära samarbete mellan ECB och ESRB, som möjliggör utveckling av informationsflöden, är till ömsesidig nytta: Det förbättrar ESRB:s förmåga att effektivt identifiera, analysera och övervaka EU-övergripande systemrisker, samtidigt som SSM kan dra nytta av ESRB:s expertis, som omfattar hela det finansiella systemet, inbegripet andra finansiella institut, marknader och produkter.

Europeiska bankmyndigheten

Europeiska bankmyndigheten (EBA) har fått i uppgift att utarbeta förslag till tekniska standarder, riktlinjer, rekommendationer och frågor och svar för att stärka enhetlighet i tillsynen och säkerställa att resultaten från tillsynen är konsekventa inom Europeiska unionen. I egenskap av banktillsynsmyndighet utför ECB sina uppgifter i enlighet med EBA:s regler. ECB:s banktillsyn är involverad i EBA:s arbete och bidrar i väsentlig grad till enhetlighet i tillsynen genom att integrera tillsynen i olika

jurisdiktioner. SSM företräds av de nationella behöriga myndigheterna som röstande ledamöter och ECB som icke röstande ledamot i EBA:s tillsynsstyrelse samt som ledamot i andra arbetsstrukturer. Samarbetsområden som är värda att notera beskrivs nedan.

- **Den gemensamma europeiska regelboken och den gemensamma europeiska tillsynshandboken:** EBA utfärdar bindande tekniska standarder och riktlinjer som bidrar till ett enhetligt regelverk för EU:s banksektor. Syftet är att en miniminivå av harmonisering ska uppnås inom tillsynssystemet. EBA:s europeiska tillsynshandbok är mer omfattande och gäller alla tillsynsmyndigheter i EES. I sin direkta tillsyn tillämpar SSM den gemensamma regelboken, den europeiska tillsynshandboken och vägledning som EBA har tagit fram. Genom enhetliga standarder och förfaranden för tillsyn uppnås en hög grad av samstämmighet i tillsynsmetoderna i de deltagande medlemsstaterna.
- **Stresstester:** Tillsammans med ESRB har EBA ansvar för att inleda, och på ett övergripande plan samordna, de EU-omfattande bedömningarna av kreditinstitutens motståndskraften, liksom för att utarbeta de gemensamma arbetsätt och metoder som används för dessa bedömningar. ECB ansvarar för genomförande av bedömningarna inom de deltagande medlemsstaterna, med stöd från de nationella behöriga myndigheterna.
- **Informationsutbyte:** ECB deltar i ett ömsesidigt informationsutbyte med EBA.
- **Mekanismen för inbördes utvärdering:** ECB stöder EBA i framtagande av en enhetlig metod för inbördes utvärdering, i syfte att säkerställa enhetlighet bland de enheter som står under tillsyn och efterlevnad av de fastställda riktlinjerna för tillsyn.
- **Krishantering och andra tillsynsuppgifter:** EBA har ansvar för ett antal specifika krishanteringsuppgifter. Om Europeiska rådet till exempel skulle förklara att nödsituation råder kan EBA utfärda rekommendationer till SSM i syfte att samordna europeiska beslut och, i vissa fall, tillämpa dem direkt på enskilda institut. I EBA:s uppdrag ingår även uppdraget att agera medlare i vissa tvister mellan hem- och värdmyndigheter och vid överträdelser av unionsrätten. Angående löpande tillsyn inbegriper uppgifterna övervakning av tillsynskollegier genom direkt deltagande.

Europeiskt system för finansiell tillsyn

Utöver EBA samarbetar ECB även med två andra europeiska tillsynsmyndigheter: Europeiska försäkrings- och tjänstepensionsmyndigheten och Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten. Om en kris påverkar ett finansiellt konglomerat, ett blandat finansiellt holdingföretag eller andra finansiella mellanhänder med potentiella spridningseffekter till eller från banksektorn finns det ytterligare samarbetsarrangemang mellan SSM och andra myndigheter i det europeiska systemet för finansiell tillsyn som säkerställer effektivitet i planeringen,

beslutsfattandet och samordningen med de relevanta myndigheterna på både europeisk och nationell nivå.

Den gemensamma resolutionsmekanismen

Artiklarna 7, 8 och 34 i SRM-förordningen

Samförståndsavtal mellan den gemensamma resolutionsnämnden och ECB avseende samarbete och informationsutbyte

I den gemensamma rekonstruktionsmekanismen samlas nyckelkompetenser och resurser som kan hantera fallerande kreditinstitut i de deltagande medlemsstaterna. Den gemensamma rekonstruktionsmekanismen kompletterar SSM; Om en bank som står under SSM:s tillsyn hamnar i allvarliga svårigheter säkerställer resolutionsmekanismen att resolutionen av banken kan hanteras effektivt med minimal kostnad för skattebetalarna och realekonomin.

Nära samarbete och informationsutbyte mellan banktillsynsmyndigheter och de behöriga resolutionsmyndigheterna krävs för att i) förse resolutionsmyndigheterna med den institutionsspecifika information som krävs för resolutionsplanering, ii) förbättra beredskapen för alla berörda parter under normala omständigheter och iii) stärka deras förmåga att i god tid agera på ett effektivt sätt när en potentiell krissituation uppstår. Främst rådfrågar den gemensamma resolutionsmekanismen SSM om resolutionsplaner, och SSM tillhandahåller tillsynsinformation, vilket innebär att dubbelarbete kan undvikas.

Europeiska stabilitetsmekanismen

Artiklarna 3, 4 och 33.3 i SSM-förordningen

ESM-riktlinje om finansiellt stöd för direkt rekapitalisering av institut

Europeiska stabilitetsmekanismen (ESM) är en stödmekanism för stabilitet som inrättats av medlemsstaterna i euroområdet, i syfte att tillhandahålla finansiellt stöd till de medlemmar i ESM som erfar eller hotas av allvarliga finansieringsproblem, om detta är oundgängligt för att skydda den finansiella stabiliteten i euroområdet som helhet och i dess medlemsstater. Som en del av denna verktygslåda kan ESM besluta att bevilja finansiellt stöd för att direkt rekapitalisera finansinstitut, förutsatt att behörighetskriterierna är uppfyllda och förordningen om den gemensamma resolutionsmekanismen har tillämpats fullt ut, inbegripet dess bestämmelser om skuldnedskrivning. För att rekapitaliseringsverktyget ska fungera måste SSM, ESM och de nationella rekonstruktions- och resolutionsmyndigheterna i enlighet med artikel 3 i SSM-förordningen samarbeta på ett ändamålsenligt sätt med välfungerande informationsflöden. Om en nödlidande enhet som ECB har direkt tillsyn över behöver rekapitaliseras är det ECB:s banktillsyn som har ansvar för att sammanställa den information som behövs. För enheter som inte står under dess direkta tillsyn begär ESM-rådet att ECB påtar sig direkt tillsyn av instituten enligt SSM-förordningen.

ESM:s stöd till ett instituts rekapitalisering är villkorat av GD Konkurrens godkännande av respektive instituts omstruktureringsplan i linje med regler för statligt stöd. ECB:s banktillsyn, de nationella behöriga myndigheterna och GD Konkurrens måste därför hålla nära kontakt med varandra för att säkerställa smidigt samarbete.

Europeiska revisionsrätten

[Artikel 27 i stadgan för ECBS](#)

[Samförståndsavtal mellan ECB och revisionsrätten](#)

Europeiska revisionsrätten inrättades för att granska EU:s finanser. Utgångspunkten för dess revisionsarbete är EU:s budget och politik, främst inom områden med anknytning till tillväxt och arbetstillfällen, mervärde, offentliga finanser, miljö och klimatåtgärder. Revisionsrätten granskar budgeten både vad gäller inkomster och utgifter.

Med avseende på ECB och mot bakgrund av ECB:s oberoende är revisionsrättens revisionsbefogenheter begränsade till granskning av effektiviteten i ECB:s förvaltning. Inom detta ansvarsområde kan revisionsrätten lämna synpunkter, i synnerhet i form av särskilda rapporter. Dessa rapporter kan innehålla rekommendationer om hur ECB:s banktillsyn kan fungera bättre och tillsynsverksamheten bli mer effektiv. Revisionsrätten kan även utfärda yttranden på begäran av en annan EU-institution. ECB låter revisionsrätten ta del av den information som rätten behöver för sin granskning och för uppföljningar av sina rekommendationer.

1.4.8 Multilateralt samarbete

[Artikel 127.4 i EUF-fördraget](#)

[Artikel 25 i stadgan för ECBS](#)

[Rådets beslut om nationella myndigheters samråd med Europeiska centralbanken rörande förslag till rättsregler \(98/415/EG\)](#)

ECB deltar i ett antal europeiska och internationella organ samt i grupper av banktillsynsmyndigheter som organiseras av multilaterala organisationer. Genom detta deltagande, som kan ske i olika former, kan ECB påverka den internationella utvecklingen inom bankregleringsområdet. I de fall då både ECB och nationella behöriga myndigheter deltar försöker ECB:s avdelning för tillsynspolicy i förekommande fall samordna myndigheternas ståndpunkter. Om ECB inte deltar kan, i de fall det går, ECB företrädas av de nationella behöriga myndigheter som för tillfället deltar.

Baselkommittén för banktillsyn

Baselkommittén för banktillsyn är det främsta globala standardiseringsorganet för reglering av kreditinstitut och utgör ett forum för samarbete i banktillsynsfrågor. Dess uppdrag är att stärka regelverk, tillsyn och praxis rörande kreditinstitut över hela världen för att i slutändan förbättra den finansiella stabiliteten. Baselkommitténs beslut har ingen formell juridisk giltighet, men att besluten införlivas i medlemsstaternas nationella lagar anses som ett frivilligt åtagande i god samarbetsanda. Sedan 2008 har även stats- och regeringscheferna i G20-länderna åtagit sig att regelbundet införliva Baselkommitténs standarder. Baselkommittén utövar strikt kontroll över att dessa standarder följs och ger varje vår och höst ut halvårsrapporter, där man bedömer om de har införlivats i medlemsstaternas lagstiftning. Utöver det kontrollerar Baselkommittén även hur väl bestämmelserna som införlivats av de enskilda medlemsstaterna överensstämmer med standarderna, liksom vilka effekter standarderna får på riskvägda tillgångar när de tillämpas på banker. ECB och flera nationella behöriga myndigheter innehar medlemskapsstatus i Baselkommittén och deltar i kommitténs sammanträden liksom i sammanträden i

dess understrukturer. ECB är också ledamot i Baselkommitténs tillsynsorgan, som består av centralbanks- och tillsynsmyndighetschefer. EBA och Europeiska kommissionen har observatörsstatus i Baselkommittén för banktillsyn.

Internationella valutafonden

IMF är en internationell organisation som har i uppdrag att se till att alla organisationens 190 medlemsländer uppnår hållbar tillväxt och välfärd. Det gör man genom att stötta ekonomisk och finansiell politik som främjar finansiell stabilitet och monetärt samarbete. FSAP-programmet är en omfattande och ingående bedömning av ett lands finansiella sektor som IMF utför. I FSAP-programmet utvärderar IMF stabiliteten i medlemsländernas finansiella system. Sedan 2018 genomför IMF även FSAP-utvärderingar av euroområdet som helhet, där man även bedömer huruvida SSM följer Baselkommitténs kärnprinciper för effektiv banktillsyn. ECB fungerar som primär motpart till IMF i alla frågor som rör tillsynen över betydande institut på grund av det centrala ansvar inom mikro- och makrotillsyn över banker som ECB har enligt SSM-förordningen. Inom ramen för ECB:s banktillsyn samordnar ECB:s avdelning för tillsynspolicy bidragen till IMF och fungerar som huvudsaklig kontaktpunkt.

FSAP-programmet för euroområdet återspeglar den nya arkitekturen för banktillsyn och resolution i Europa. De nationella myndigheterna står i första ledet i landsbedömningarna, medan ECB deltar aktivt vad gäller de uppgifter som ECB har i FSAP-programmet för euroområdet och de nationella FSAP-programmen för länder i euroområdet. För att avgränsa vad som ska tas upp i FSAP-programmet för euroområdet och vad som ska tas upp i de nationella FSAP-programmen utgår man ifrån den rättsliga, institutionella och operativa strukturen i bankunionen, liksom den nya uppdelningen av ansvarsområden mellan ECB/SSM och de nationella behöriga myndigheterna vad gäller betydande och mindre betydande institut.

ECB:s bidrag i nationella utvärderingar säkerställer landsöverskridande jämförbarhet och enhetlighet för banksektorskomponenten i FSAP-programmen. På detta sätt uppnås synergieffekter med bankstresstester som omfattar EU och euroområdet, samtidigt som det säkerställs att centrala delar av ramen för mikro- och makrotillsyn över banker som följer av inrättandet av SSM på ett korrekt sätt återspeglas i den dokumentation som framställs i de olika arbetsflödena i FSAP. Det gör det även lättare att se inom vilka områden det behövs ytterligare utveckling i den SSM-omfattande ramen eller på nationell nivå, så att dessa områden behandlas i IMF:s rekommendationer.

Utöver FSAP-programmen håller IMF årliga samråd enligt artikel IV med de länder som ingår i SSM. Under samråden besöker IMF:s personal ländernas myndigheter för att bedöma ländernas ekonomiska och finansiella situation och politiska utmaningar. ECB:s banktillsyn deltar i dessa samråd i frågor som rör mikro- och makrotillsyn.

I dessa samråd har IMF, ECB:s banktillsyn och de nationella behöriga myndigheterna konferenssamtal där man diskuterar frågor som rör SSM.

Personal från IMF besöker även ECB två gånger om året i samband med samrådet enligt artikel IV för euroområdet. Resultaten från FSAP-programmet för euroområdet, som nämns ovan, utgör underlag för finanssektorskomponenten i samrådet enligt artikel IV för euroområdet.

Rådet för finansiell stabilitet

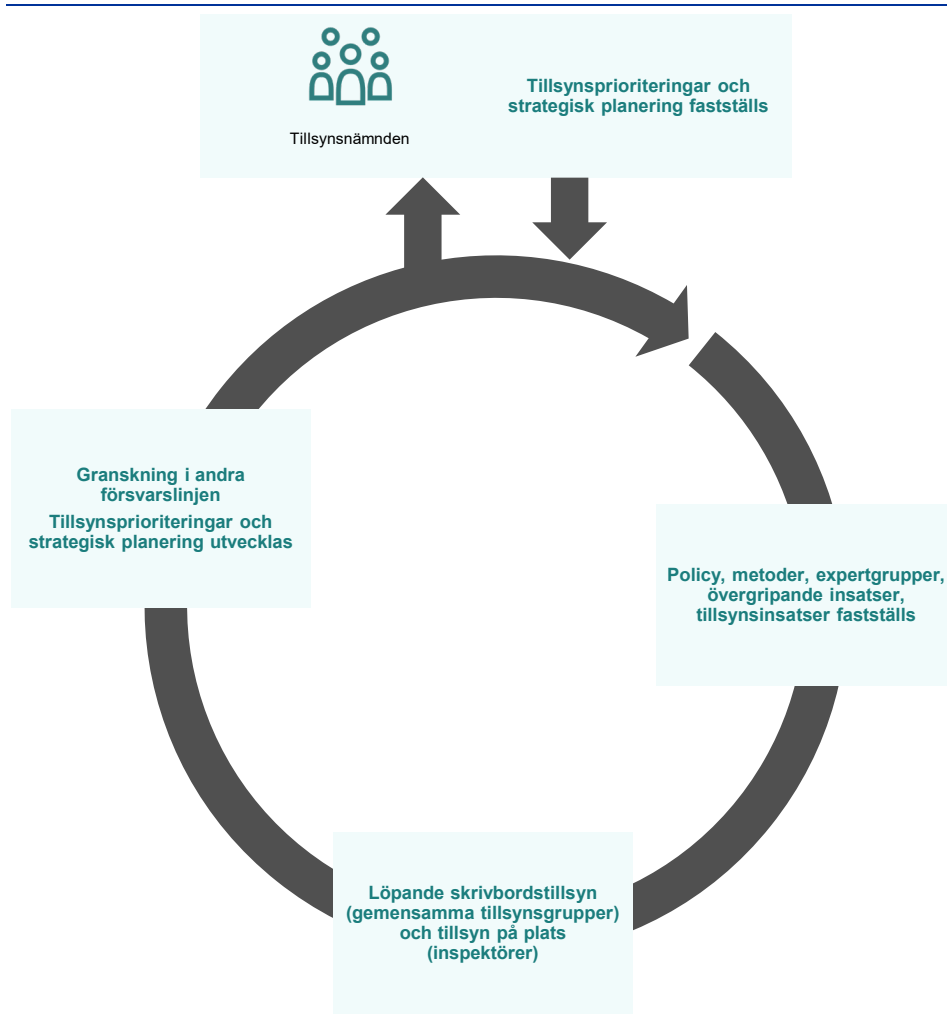
Rådet för finansiell stabilitet (FSB) är ett internationellt organ som övervakar det globala finansiella systemet, utfärdar rekommendationer och arbetar för finansiell stabilitet internationellt. För att uppnå detta samordnar FSB sina medlemmars arbete med att föra en kraftfull politik vad gäller reglering, tillsyn och andra aspekter i finanssektorn. Centralbanker, finansministerier, finansinspektionsorgan i världens största ekonomier och finanscentrum, globala standardiseringsorgan och internationella finansinstitut ingår i FSB. FSB främjar likvärdiga konkurrensvillkor genom att uppmuntra enhetlighet i hur berörda myndigheter följer dessa rekommendationer i olika sektorer och jurisdiktioner. Efter FSB:s plenarbeslut den 21 juni 2016 företräds även ECB:s banktillsyn i plenum, FSB:s gemensamma beslutsfattande organ. Dessutom har ECB suttit som ledamot i den ständiga kommittén för samarbete avseende tillsyn och lagstiftning (SRC) sedan 2015 och har deltagit som tillsynsmyndighet i den ständiga kommittén för genomförande av standarder (SCSI) sedan februari 2017. Genom en stående inbjudan deltar ECB även regelbundet i sammanträden i den regionala rådgivande gruppen för Europa.

2 Tillsynscykeln

Banktillsynen kan sägas utföras i en cykel, såsom visas i **figur 9**. I detta kapitel förklaras de olika delarna i tillsynscykeln.

I tillsynsprioriteringarna (avsnitt 2.1) beskrivs de områden som ska stå i fokus under de kommande tre åren. Prioriteringarna fastställs av tillsynsnämnden varje år utifrån en bedömning av de främsta riskerna och sårbarheterna som enheterna under tillsyn står inför. Prioriteringarna kan dock revideras när som helst om riskutvecklingen kräver det.

Figur 9
Tillsynscykeln

De fastställda prioriteringarna styr hur tillsynsmetoderna och tillsynsprocesserna, som översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP), ser ut, liksom hur övergripande engångsinsatser utformas (avsnitt 2.2). Detta formar den löpande tillsynen (avsnitt 2.3), som omfattar alla kontakter med enheterna under tillsyn och den regelbundna

granskningen av deras arbete. Lärdomarna från den praktiska tillämpningen av tillsynsstandarderna och tillsynsmetoderna utgör sedan grund för planeringen av tillsynsinsatserna i nästa cykel, och tillsynsprioriteringarna fastställs utifrån en analys av de främsta riskerna och sårbarheterna (avsnitt 2.4.1). För att säkerställa ändamålsenlighet, kvalitet och enhetlighet i tillsynsresultaten fungerar direktoratet för tillsynsstrategi och risk som en andra försvarslinje (avsnitt 2.4.2). Detta direktorat ansvarar för att diskutera tillsynsresultaten med de gemensamma tillsynsgrupperna, liksom för att föreslå eventuella förbättringar av policyn, metoderna och standarderna för tillsynen.

2.1 Tillsynsprioriteringar och strategisk planering

Tillsynsprioriteringarna och tillhörande strategisk planering är avgörande för att tillsynen ska ge resultat. ECB:s banktillsyn undersöker vilka risker som enheterna under tillsyn utsätts för vilka och sårbarheterna i dem är och bevakar dessa fortlöpande. Utifrån denna bedömning fastställs de tillsynsprioriteringar som ska styra banktillsynens strategiska inriktning under de kommande tre åren (avsnitt 2.4.1).

Eftersom de ekonomiska och finansiella omständigheterna kan ändras fort måste SSM:s strategi vara framåtblickande, och man måste vara beredd på att justera prioriteringarna och tillhörande arbetsprogram snabbt när det behövs. Förutom den strategiska styrning som tillsynsprioriteringarna ger utgör ramverket för risktolerans en viktig faktor för att tillsynen ska vara riskbaserad. Detta ramverk har utformats för att det ska bli lättare att omsätta tillsynsprioriteringarna i strategisk planering och program för tillsynsgranskning på institutnivå. För att detta ska åstadkommas innehåller ramverket dels vägledning om prioriterade risker och sårbarheter som kommer ovanifrån från tillsynsnämnden, dels bedömningar av prioriteringarnas betydelse för de enskilda instituten under tillsyn som kommer underifrån från de gemensamma tillsynsgrupperna. Bedömningarna med utgångspunkt i de enskilda instituten är viktiga eftersom man genom dem säkerställer att bankspecifika frågor och risker får tillräcklig uppmärksamhet i tillsynen.

Till sist kontrolleras det regelbundet att tillsynsinsatserna som görs efter tillsynsprioriteringarna fortlöper som de ska och ger önskat resultat.

2.1.1 Riskidentifiering och riskbevakning

Att man fastställer, bedömer och bevakar de främsta riskerna som enheterna under tillsyn är utsatta för, och deras sårbarhet för dessa risker, är avgörande för att man ska kunna fatta välgrundade beslut om tillsynsprioriteringarna.

Identifieringen och bevakningen av risker görs ur ett framåtblickande perspektiv och består av i) en analys av de omständigheter som bankerna verkar i vad gäller makrofinansiella faktorer, rättsliga ramar och operativa förutsättningar, ii) fastställande av vilka risker som finns i banksektorn som helhet och iii) fastställande

och bevakning av de främsta sårbarheterna i instituten under tillsyn som eventuellt skulle kunna ha negativ inverkan på banksektorns sundhet om de inte åtgärdas. I bedömningen beaktas även eventuella riskreducerande åtgärder som redan vidtagits, som statliga stödåtgärder i en krissituation.

Direktoratet för tillsynsstrategi och risk samordnar bedömningen av risker och sårbarheter i nära samarbete med de nationella behöriga myndigheterna, andra verksamhetsområden inom ECB:s banktillsyn och andra berörda verksamhetsområden inom ECB, som makrotillsynsfunktionerna. I bedömningen används många olika källor, särskilt de riskspecifika analyserna som de övergripande funktionerna i ECB:s banktillsyn utför, resultaten från ECB:s årliga stresstest och ÖUP, liksom institutspecifik information från de gemensamma tillsynsgrupperna. Relevant utveckling inom ekonomi, lagstiftning och tillsyn, liksom information från den marknadsbevakning som direktoratet för tillsynsstrategi och risk bedriver, är också sådant som beaktas i bedömningen.

2.1.2 Integrerad tillsynsplanering

Den årliga översynen av tillsynsprioriteringarna ligger till grund för tillsynsarbetet i nästa cykel. Planeringen sker integrerat mellan ECB:s olika verksamhetsområden. De viktigaste delarna som ska planeras är övergripande insatser, inspektioner på plats och de gemensamma tillsynsgruppernas arbete. I planeringen för de gemensamma tillsynsgrupperna ingår att fastställa programmet för tillsynsgranskning för varje betydande institut. För att fastställa detta program måste betydelsen av varje enskild risk och den resulterande risktoleransen bedömas.

Tillsynsmyndigheterna har befogenhet att, med utgångspunkt i risktoleransnivåerna, utarbeta arbetsprogram, där hänsyn tas till tillsynsprioriteringarna, såväl som de mest angelägna områdena för de enskilda instituten, och som säkerställer att insatserna inriktas på de områden där tillsynsåtgärder gör mest nytta. På så sätt är insatserna i de gemensamma tillsynsgruppernas resulterande arbetsprogram skraddarsydda efter de enskilda betydande institutets riskprofil och kan inbegripa inspektioner på plats och övergripande insatser.

Övergripande insatser för nästa tillsynscykel är insatser som omfattar ett urval av betydande institut och som rör vissa utvalda centrala risker och sårbarheter i banksektorn som man i den årliga översynen av tillsynsprioriteringarna har konstaterat föreligga.

Planeringen av tillsynsinsatserna sker i regelbundet samråd med de nationella behöriga myndigheterna, särskilt när det gäller planeringen av inspektioner på plats. Genom att planeringen sker integrerat kan både planeringen av övergripande insatser/allmän skrivbordstillsyn och inspektionerna på plats bygga på varandra.

Det kontrolleras att arbetsprogrammen genomförs som de ska och överensstämmer med de fastställda tillsynsprioriteringarna. Tillsynsnämnden underrättas regelbundet om hur arbetet med tillsynsprioriteringarna och de olika arbetsprogrammen fortlöper.

2.2 Fastställande av policy, metoder, expertgrupper, övergripande insatser och tillsynsinsatser

Den europeiska banklagstiftningen grundar sig på Baselöverenskommelserna och harmoniseras genom det enhetliga regelverket, som gäller alla finansinstitut på den inre marknaden. Det enhetliga regelverket utgör grunden för bankunionen. Det består av ett antal lagtexter som alla finansinstitut (bland annat [alla banker i SSM-länderna](#)) i EU måste följa.

Utifrån regelverket och information avseende tillsynsprioriteringarna i det löpande arbetet från tillsynsmyndigheten utförs regelbundet ett antal övergripande insatser. Generaldirektoratet för övergripande tillsyn bidrar med sakkunskap om övergripande risker i den övergripande tillsynen och har ett nära samarbete med andra verksamhetsområden. Generaldirektoratet för övergripande tillsyn bistår de gemensamma tillsynsgrupperna med sakkunskaper om risker utifrån en övergripande synvinkel vad gäller kreditrisker, kapitalmarknader, icke-finansiella risker, affärsmodeller, kapitalplanering och krishantering, stresstester och tillsynspolitik och tillsynsmetoder.

Avdelningarna med sakkunskaper om risker, det vill säga avdelningen för affärsmodeller, kapital och kris, avdelningen med kapitalmarknads- och skatteexperter, avdelningen med kreditriskexperter och avdelningen med experter på icke-finansiella risker, ansvarar för att inrätta expertgrupper som ska hjälpa de gemensamma tillsynsgrupperna att anordna särskilda övergripande insatser, djupdykningar och tematiska granskningar som går i linje med de tillsynsprioriteringar som tillsynsmyndigheten har godkänt.

Avdelningen med stresstestexperter ansvarar för både Europeiska bankmyndighetens (EBA) EU-omfattande stresstester och SSM:s stresstester.

Avdelningen för tillsynspolitik vid generaldirektoratet för övergripande tillsyn ansvarar för att samordna och utveckla policy och hanterar frågor om reglerings- och tillsynspolitik.

Avdelningen för tillsynsmetoder underhåller och utvecklar regelbundet de metoder som används, särskilt metoderna i ÖUP, liksom i processer för både betydande och mindre betydande institut. Detta görs helt och hållet i samarbete med EBA och andra organisationer som arbetar med att ta fram och utveckla rutiner, metoder och standarder för tillsyn.

För att kunna genomföra ÖUP har den europeiska banktillsynen utarbetat en gemensam metod för den löpande bedömningen av riskerna hos de enheter som står under tillsyn, deras styrformer samt deras kapital- och likviditetsställning. ÖUP genomförs en gång om året, men det finns även en del där flera år bedöms. Denna del är anpassad efter den risktolerans som sätts för alla betydande institut enligt varje enskild gemensam tillsynsgrupps metod (avsnitt 4.5) ECB tillämpar den gemensamma metoden i ÖUP för alla betydande institut, vilket underlättar interna jämförelser och storskaliga tvärgående analyser. Genom metoden säkerställs

sålunda lika villkor för alla enheter som står under tillsyn, samtidigt som hänsyn tas till deras specifika särdrag.

ÖUP tillämpas proportionellt på både betydande och mindre betydande institut, vilket säkerställer helt enhetliga tillsynsstandarder av högsta kvalitet.

Utöver de löpande insatserna vidtar ECB tillsynsåtgärder av engångsslag genom generaldirektoratet för SSM:s styrning och drift. Tillståndsavdelningen vid detta direktorat beviljar tillstånd och godkänner förvärv av kvalificerade innehav, och avdelningen för verkställighet och sanktioner utreder fall då det finns misstanke om att enheter under tillsyn inte uppfyller tillsynskraven, varpå denna avdelning tar fram förslag till påföljder och verkställighetsåtgärder som ECB eller de nationella behöriga myndigheterna kan besluta om. Avdelningen för lämplighetsbedömningar fungerar som grindvakt och ansvarar för att fatta lämplighetsbeslut om ledamöter i ledningsorgan, både i deras lednings- och tillsynsfunktion, i alla enheter som står under ECB:s direkta tillsyn.

För att säkerställa att alla tillsynsuppgifter utförs på korrekt sätt har teknik- och innovationsavdelningen och SSM:s sekretariat upprättats. Den senare bistår tillsynsnämnden och dess strukturer, särskilt vad gäller kvaliteten och effektiviteten i deras beslutsförfaranden.

2.3 Daglig tillsyn

De gemensamma tillsynsgrupperna utför de centrala tillsynsuppgifterna samordnat med ECB:s övergripande funktioner. Om det behövs kan till exempel insatser på plats hos instituten under tillsyn göras. Beroende på bedömningen av en banks riskprofil kan ECB vidta en rad olika tillsynsåtgärder.

2.3.1 De gemensamma tillsynsgrupperna

Den dagliga tillsynen över betydande institut genomförs främst genom skrivbordstillsyn av de gemensamma tillsynsgrupperna, som består av personal från de nationella behöriga myndigheterna och ECB och stöds av de övergripande avdelningarna och avdelningarna med specialiserad expertis vid generaldirektoratet för övergripande tillsyn och motsvarande personal vid de nationella behöriga myndigheterna.

Det finns flera verktyg för tillsynen. I den dagliga tillsynen analyserar den gemensamma tillsynsgruppen tillsynsrapporteringen, redovisningar och intern dokumentation hos de enheter som står under tillsyn. De gemensamma tillsynsgrupperna håller regelbundna och särskilt insatta möten med de enheter som står under tillsyn på olika nivåer i personalhierarkin. De genomför löpande riskanalyser av godkända riskmodeller och analyserar och bedömer återhämtningsplaner för enheterna som står under tillsyn.

Resultaten från de insatser som beskrivs ovan sammanfattas i den översyns- och utvärderingsprocess som de gemensamma tillsynsgrupperna genomför en gång om året. ÖUP beskrivs mer utförligt i avsnitt 4.6.

De dagliga tillsynsinsatserna genomförs genom den integrerade tillsynsplanering som beskrivs i avsnitt 2.1.2 och som fastställs utifrån varje gemensam tillsynsgrupps ramverk för risktolerans.

2.3.2 Inspektioner på plats och utredningar av interna modeller

Inspektioner på plats rörande olika områden genomförs regelbundet, särskilt hos betydande institut. Genom sådana inspektioner vill man få en fördjupad analys av bankens situation när det gäller sådant som risker, interna kontrollsystem, affärsmodeller och styrning.

Generaldirektoratet för interna modeller och inspektioner på plats planerar och ser till att programmen för tillsyn på plats blir genomförda. Dessa program kan bestå av inspektioner på plats, utredningar av interna modeller och översyner av tillgångarnas kvalitet. Detta direktorat ansvarar även för att utforma och utveckla omfattande metoder för tillsynen på plats, så att arbetet på plats sker på ett enhetligt sätt inom den europeiska banktillsynen, samtidigt som man tillsammans med andra verksamhetsområden fastställer vilka som är de främsta riskerna i banksektorn, liksom tillsynsprioriteringarna.

Dessa insatser på plats ger oberoende och enhetliga bedömningar av hög kvalitet som kompletterar den dagliga skrivbordstillsynen.

Inspektioner på plats och utredningar av interna modeller är grundläggande delar i den integrerade tillsynsplaneringen (avsnitt 2.1.2) som de gemensamma tillsynsgrupperna tar fram i linje med sina ramverk för risktolerans.

2.4 Bättre banktillsyn: tillsynsprioriteringar och andra försvarslinjen

Såsom beskrivits tidigare i detta kapitel försöker ECB fortlöpande hitta potentiella förbättringar som kan utnyttjas i definitionen av metoder, standarder, policyer och regler. Denna potential till förbättring fastställs genom olika kanaler, inbegripet den europeiska banktillsynens deltagande i internationella och europeiska forum och den erfarenhet som inhämtas från det praktiska genomförandet av metoderna och standarderna.

2.4.1 Fastställande av tillsynsprioriteringar

Resultaten från riskidentifieringen och riskbevakningen används som utgångspunkt när tillsynsprioriteringarna ska fastställas. I prioriteringarna beskrivs de strategiska

målen och de centrala tillsynsinsatserna för kommande tillsynscykel som ska minska sårbarheterna i enheterna under tillsyn och konsekvenserna av eventuella risker. Prioriteringarna ses över en gång om året men kan vid behov justeras under årets gång om riskbilden förändras.

När den europeiska banktillsynen uppdaterar sin tillsynspolicy tar man hänsyn till om tidigare sårbarheter har åtgärdats och till om uppföljningsåtgärderna måste trappas upp eftersom bankerna inte har åtgärdat sårbarheterna i enlighet med tillsynsförväntningarna.⁵

Tillsynsprioriteringarna är centrala för den mellanlångsiktiga tillsynsstrategin. De fungerar som utgångspunkt, främjar ändamålsenlighet och enhetlighet i den integrerade tillsynsplaneringen och gör att resurserna kan fördelas mer effektivt. Tillsynsprioriteringarna påverkar även risktoleransnivåerna i den europeiska banktillsynens ramverk för risktolerans.

Dessutom hjälper tillsynsprioriteringarna de nationella tillsynsmyndigheterna att fastställa sina egna prioriteringar för tillsynen över mindre betydande institut på ett proportionerligt sätt.

[Tillsynsprioriteringarna](#) offentliggörs varje år på ECB:s webbplats för banktillsyn, tillsammans med resultatet från den vanliga riskbedömningen.

2.4.2 Andra försvarslinjen

Direktoratet för tillsynsstrategi och risk fungerar som en andra försvarslinje i ECB:s ramverk för intern kontroll med avseende på de uppgifter som ECB har tilldelats genom SSM-förordningen.

Tanken är att den andra försvarslinjen ska göra tillsynsresultaten mer ändamålsenliga och enhetliga. Den ska även ge förslag på korrigerande åtgärder och förbättringar i ECB:s banktillsyn utifrån tillsynsprioriteringarna och ramverket för risktolerans.

Den andra försvarslinjens arbete består av både återkommande och tematiska bedömningar som fastställs i årliga arbetsplaner. Följande är återkommande arbetsuppgifter:

- Att genomföra övergripande analyser och riktmärkning inom ÖUP, där man granskar de enskilda riskbetygen och det samlade ÖUP-betyget, liksom kvantitativa och kvalitativa åtgärder, samt att offentliggöra ÖUP-resultaten (avsnitten 4.5.5 och 4.5.7).
- Att kontrollera att tillsynsresultat och tillsynsåtgärder följs upp på aggregerad nivå och att de avsedda målen uppnås i tid.

⁵ Dessutom tas hänsyn till de övergripande prioriteringarna i EBA:s europeiska program för tillsynsgranskning.

- Att samordna hanteringen av operativa risker för den europeiska banktillsynen.
- Att samordna frågor som rör internrevisionen för den europeiska banktillsynen.

De tematiska granskningarna ska hjälpa tillsynsnämnden att styra den europeiska banktillsynen i linje med de överenskomna riskprioriteringarna och bevaka kvaliteten på tillsynsinsatserna och deras effekter på både specifik nivå (de gemensamma tillsynsgrupperna) och övergripande nivå (metoder och processer).

Direktoratet för tillsynsstrategi och risk utför insatserna i andra försvarslinjen oberoende men har en löpande dialog och samarbetar hela tiden med andra generaldirektorat inom ECB:s banktillsyn. Fokus ligger i första hand på tillsynsresultaten snarare än på efterlevnadskontroll.

3 Tillsyn över alla enheter som står under tillsyn

ECB:s tillsynsansvar varierar beroende på om enheten under tillsyn är ett betydande institut eller ett mindre betydande institut. För vissa förfaranden, benämnda *gemensamma förfaranden*, har ECB dock behörighet oavsett vilken betydelse institutet i fråga har. Dessa förfaranden beskrivs i första delen av detta kapitel. I den andra delen beskrivs de förfaranden och kriterier som används för att bedöma instituts betydelse, både regelbundet och i särskilda fall.

3.1 Ansökningar som rör tillstånd, föreslagna kvalificerade innehav och passförfaranden

[Artiklarna 4.1 a, 4.1 c, 14 och 15 i SSM-förordningen](#)

[Artiklarna 8, 18, 20, 22 och 45 i CRD](#)

[Artiklarna 73, 79, 80 och 85 och del V i ramförordningen om SSM](#)

De gemensamma förfaranden där ECB fattar det slutliga beslutet är förfarandena för att bevilja sökande nya eller förlängda banktillstånd eller för att återkalla tillstånd (avsnitt 3.1.1). De andra gemensamma förfarandena (avsnitt 3.1.2) är förfarandena för att godkänna tilltänkta förvärv eller ytterligare ökning av kvalificerade innehav i kreditinstitut. I detta avsnitt beskrivs även passförfarandet varvid ett institut som har beviljats ett banktillstånd i en medlemsstat kan utnyttja etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster inom medlemsstaterna i Europeiska unionen (avsnitt 3.1.3).

3.1.1 Beviljande, återkallande och upphörande av tillstånd

Beviljande av banktillstånd

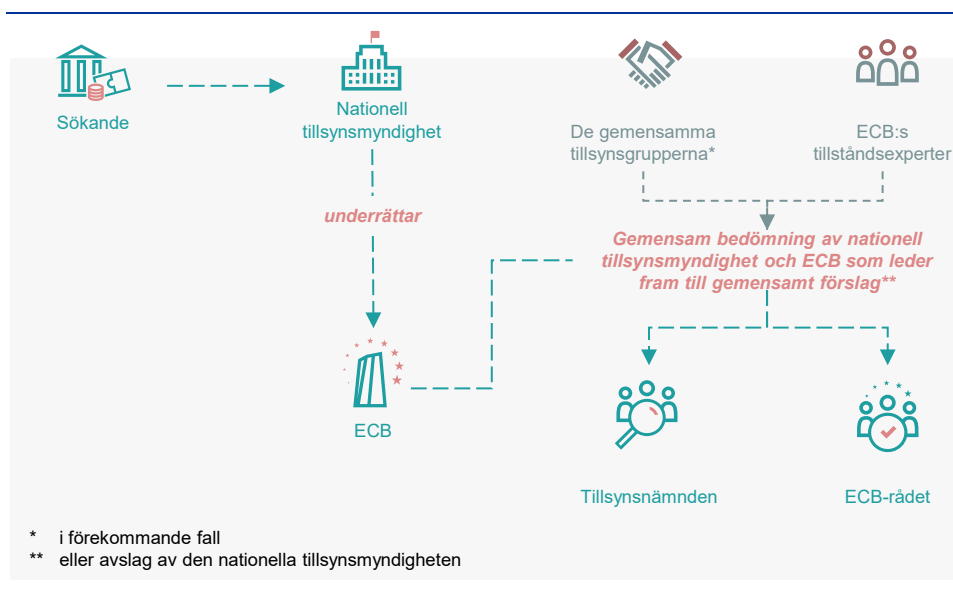
För att få bedriva verksamhet i kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 i kapitalkravsförordningen i en deltagande medlemsstat måste institut ansöka om banktillstånd.

Ansökningar om banktillstånd ska lämnas in till den nationella behöriga myndigheten i den medlemsstat där institutet ska etableras i enlighet med kraven i gällande nationell lagstiftning. Dessa ansökningar utvärderas för att säkerställa att endast de enheter som uppfyller de tillämpliga rättsliga kraven på nationell nivå och EU-nivå kommer in på marknaden som kreditinstitut.

Det finns flera omständigheter under vilka institut ansöker om banktillstånd.

Figur 10

Översikt över tillståndsförfarandet

Omfattning

Artikel 4.1.1 i CRR

Artiklarna 8–16, 18, 20, 56 g och 117.5 och bilaga 1 i CRD

Artiklarna 4.1 a och 14 i SSM-förordningen

Artiklarna 73–84 i ramförordningen om SSM

I förordningen om värdepappersföretag⁶ ändras kapitalkravsförordningens definition av kreditinstitut. Efter denna ändring omfattar kapitalkravsförordningens definition av kreditinstitut två kategorier:

- Kreditinstitut som har tillstånd att från allmänheten ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel och att bevilja krediter för egen räkning, som hädanefter benämns *klassiska kreditinstitut* (artikel 4.1.1 a i CRR).
- Värdepappersföretag som tillhandahåller vissa specifika investeringstjänster och uppnår vissa tröskelvärden i fråga om storlek på individuell nivå eller gruppnivå, som hädanefter benämns *klass 1-värdepappersföretag* (artikel 4.1.1 b i CRR).⁷

Om den sökande är ett klassiskt kreditinstitut enligt definitionen i artikel 4.1.1 a i kapitalkravsförordningen gäller förfarandet för tillstånd att driva verksamhet i kreditinstitut, som ECB ansvarar för, för all verksamhet som är förbehållen kreditinstitut och som är tillståndspliktig. Här ingår verksamhet som är föremål för ömsesidigt erkännande enligt bilaga 1 till kapitalkravsdirektivet samt annan reglerad verksamhet som kräver tillstånd från behörig myndighet enligt aktuell nationell lagstiftning. Detta innebär att SSM-förfarandet för tillstånd även gäller vid situationer där ett klassiskt kreditinstitut som redan har banktillstånd behöver en utvidgning av

⁶ Europaparlamentets och rådets förordning (EU) 2019/2033 av den 27 november 2019 om tillsynskrav för värdepappersföretag och om ändring av förordningarna (EU) nr 1093/2010, (EU) nr 575/2013, (EU) nr 600/2014 och (EU) nr 806/2014 (EUT L 314, 5.12.2019, s. 1).

⁷ Klass 1-värdepappersföretag behöver inte ta emot insättningar eller andra återbetalbara medel från allmänheten och bevilja krediter för egen räkning för att anses vara kreditinstitut (artikel 4.1.1 b i CRR).

det för att bedriva ny reglerad verksamhet, ifall sådant tillstånd måste innehas enligt nationell lagstiftning.

Om den sökande är ett klass 1-värdepappersföretag enligt definitionen i artikel 4.1.1 b i kapitalkravsförordningen är det de nationella lagar, i vilka medlemsstaterna har införlivat direktivet om värdepappersföretag⁸, som styr hur dessa enheter ska ansöka om att få bedriva sådan central bankverksamhet som klassiska kreditinstitut bedriver, som att ta emot insättningar och bevilja krediter. Enligt de nationella lagarna i vissa medlemsstater kan ett tillstånd som redan har beviljats klass 1-värdepappersföretag utvidgas till att även omfatta klassiska kreditinstituts kärnverksamhet. Detta gäller i inte de fall då det tillstånd som beviljas klass 1-värdepappersföretag enligt de införlivande nationella lagarna är ett särskilt tillstånd som inte kan utvidgas till att omfatta central bankverksamhet. I sådana fall måste klass 1-värdepappersföretag ansöka om ytterligare tillstånd för att få fungera som kreditinstitut om de vill bedriva sådan bankverksamhet.

Ansökningar om att få bli ett klassiskt kreditinstitut bedöms av berörd nationell behörig myndighet och ECB. Den nationella behöriga myndigheten fungerar som kontaktpunkt för den sökande. Den bedömer ansökan på grundval av de krav som fastställs i nationell lagstiftning, i tillämpliga fall med deltagande av aktuell gemensam tillsynsgrupp. ECB bedömer ansökan på grundval av EU:s lagkrav. Den nationella behöriga myndighetens och ECB:s bedömning är nära sammankopplade. Den gemensamma bedömningen säkerställer att den ansökande enheten uppfyller de aktuella kraven gällande styrning, uppföranderegler, tillsynskrav och affärsmodell. För bedömning av risken för penningtvätt och finansiering av terrorism bör behörig tillsynsmyndighet med ansvar för penningtvätt och finansiering av terrorism och finansunderrättelseenheter rådfrågas. Dessutom säkerställer bedömningen att tillämpliga nationella krav är uppfyllda. Både den nationella behöriga myndigheten och ECB har rätt att kräva att den sökande lämnar ytterligare den information som behövs för bedömningen. All information och alla uppgifter med anknytning till ansökan utbyts mellan ECB och den nationella behöriga myndigheten.

I stort sett gäller samma förfarande för klass 1-värdepappersföretag, dock med vissa undantag. Enligt artikel 8a.5 i kapitalkravsdirektivet ska till exempel "den behöriga myndighet som beviljar auktorisationen säkerställa att processen är så effektiv som möjligt och att hänsyn tas till information från befintliga auktorisationer" Om den sökande uppfyller alla krav för tillstånd enligt nationell lagstiftning överlämnar den nationella behöriga myndigheten sin slutliga bedömning till ECB och föreslår att ECB beviljar tillstånd. Om den nationella behöriga myndigheten i sin bedömning anser att klass 1-värdepappersföretaget inte uppfyller kraven för tillstånd enligt nationell lag avslås ansökan.

ECB kan instämma i eller invända mot den nationella behöriga myndighetens utkast till beslut. ECB:s beslut kan innehålla villkor, skyldigheter och rekommendationer till den sökande. Om ansökan avslås av ECB eller om ett positivt beslut är avhängigt av villkor eller skyldigheter som man inte tidigare har kommit överens med den sökande

⁸ Europaparlamentets och rådets direktiv (EU) 2019/2034 av den 27 november 2019 om tillsyn av värdepappersföretag och om ändring av direktiven 2002/87/EG, 2009/65/EG, 2011/61/EU, 2013/36/EU, 2014/59/EU och 2014/65/EU (EUT L 314, 5.12.2019, s. 64).

om får den sökande rätt att yttra sig. ECB:s slutliga beslut ska fattas inom tio arbetsdagar efter att den nationella behöriga myndigheten har lämnat in utkastet till beslut, men denna period kan förlängas en gång med tio arbetsdagar.

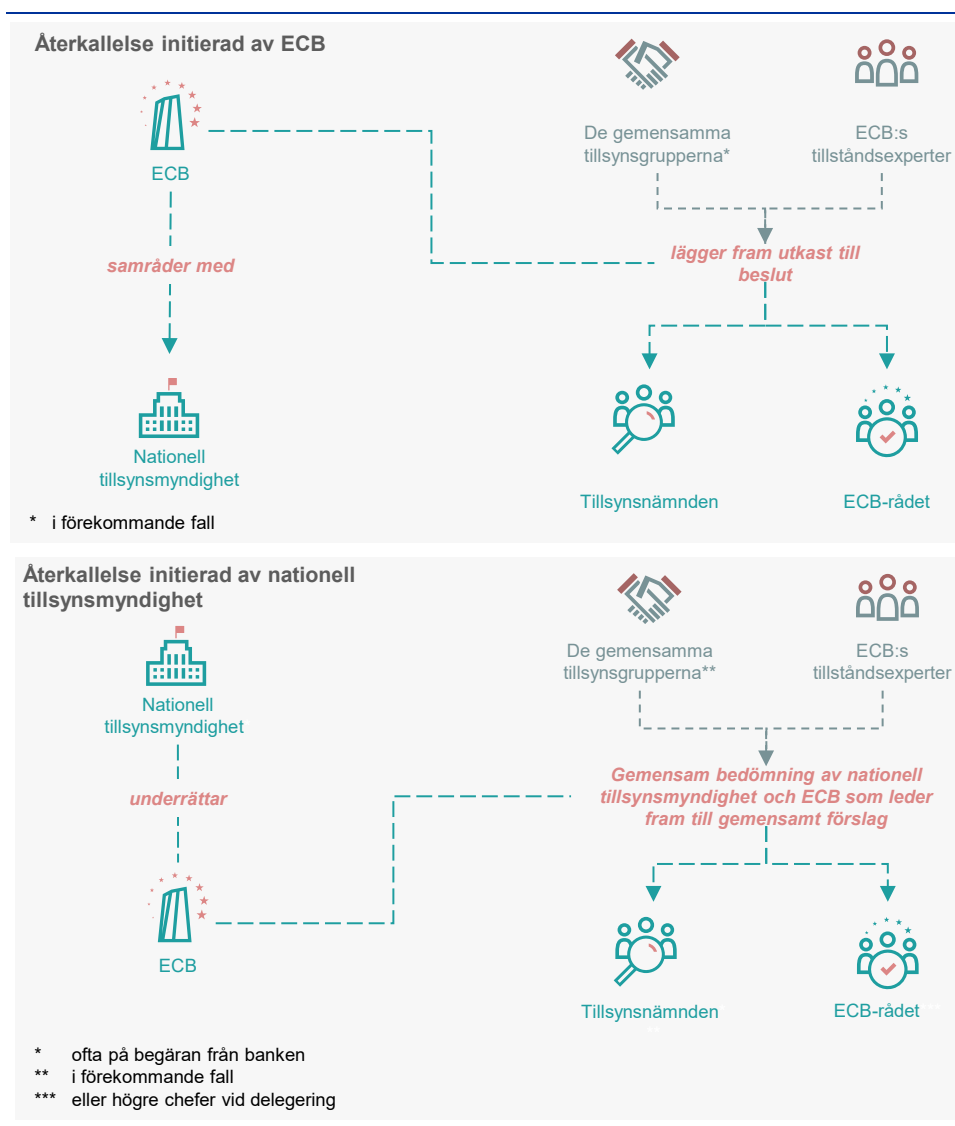
ECB underrättar den nationella behöriga myndigheten om sitt beslut avseende ansökan om tillstånd att verka som kreditinstitut. Även EBA underrättas.

Återkallande av tillstånd

En ansökan om tillstånd att bedriva verksamhet som kreditinstitut kan återkallas av ECB antingen på eget initiativ, eller på grundval av ett förslag från den nationella behöriga myndigheten i den medlemsstat där institutet är etablerat. Den tillämpliga processen vad gäller samarbete mellan de nationella behöriga myndigheterna och ECB är i stort sett densamma som den för beviljande av tillstånd, förutom vad gäller vissa avvikelser beroende på huruvida återkallandet har begärts av den enhet som står under tillsyn eller gjorts på initiativ från tillsynsmyndigheten, vare sig det är den nationella behöriga myndigheten eller ECB.

Figur 11

Översikt över återkallandeförfarandet

Om den enhet som står under tillsyn har begärt ett återkallande av sitt tillstånd, till exempel eftersom den inte längre bedriver någon bankverksamhet, bedömer den nationella behöriga myndigheten och ECB huruvida de tillämpliga förutsättningarna för återkallande av tillstånd enligt nationell lagstiftning och unionsrätten är uppfyllda. I synnerhet krävs en tydlig och obestridlig bekräftelse på att enheten inte längre förfogar över några insättningar eller andra återbetalbara medel.

Om ett kreditinstitut till exempel inte längre klarar av att uppfylla tillsynskrav eller om det inte förväntas kunna fullgöra sina skyldigheter gentemot sina fordringsägare eller om det begår en allvarlig överträdelse av reglerna för penningtvätt och finansiering av terrorism kan ECB eller den nationella behöriga myndigheten ta initiativ till ett återkallande av institutets tillstånd. Om detta inträffar genomförs en fullständig och detaljerad bedömning för att motivera återkallandet av tillståndet med beaktande av det aktuella institutets tillsynshistorik, allvarlighetsgraden i de begångna

överträdelserna, liksom andra berörda intressen, exempelvis insättarnas. I denna typ av fall kan även resolutionsmyndigheter eller den behöriga tillsynsmyndigheten med ansvar för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism delta. Om återkallandet initieras av ECB rådfrågar ECB den nationella behöriga myndigheten i god tid innan beslut fattas. Innan ECB antar ett beslut om återkallande erbjuds den enhet som står under tillsyn vanligtvis en möjlighet att yttra sig. Om det är brådskande att fatta beslut kan ECB dock göra det utan att enheten dessförinnan får rätt att yttra sig.

ECB underrättar institutet och den nationella behöriga myndigheten om sitt beslut om återkallande. Även EBA underrättas.

Upphörande av tillstånds giltighet

Ett tillstånd kan upphöra att gälla på grund av specifika nationella och rättsligt definierade utlösande faktorer vilka i allmänhet inte inbegriper någon bedömning eller något beslut av den behöriga myndigheten.

I enlighet med nationell lagstiftning kan en effekt som liknar den då ett tillstånd upphör uppstå om själva kreditinstitutet upphör, genom till exempel en sammanslagning med ett annat företag. I sådana fall upphör tillståndet att gälla vid samma tidpunkt som institutet upphör att finnas till. I dessa fall gäller samma förfarande som för upphörda tillstånd.

ECB underrättar den aktuella enheten direkt om dess tillstånd upphör. Även EBA underrättas, och [SSM-förteckningen över enheter som står under tillsyn](#) uppdateras. I allmänhet vidtar den berörda nationella behöriga myndigheten de åtgärder som behövs för att offentliggöra beslutet, såsom krävs enligt gällande nationell lagstiftning.

3.1.2 Kvalificerade innehav

Artiklarna 4.1 c och 15 i SSM-förordningen

Artiklarna 85–88 i ramförordningen om SSM

Artiklarna 3.1, 3.33, 22–27, 56 g och 117.5 i CRD

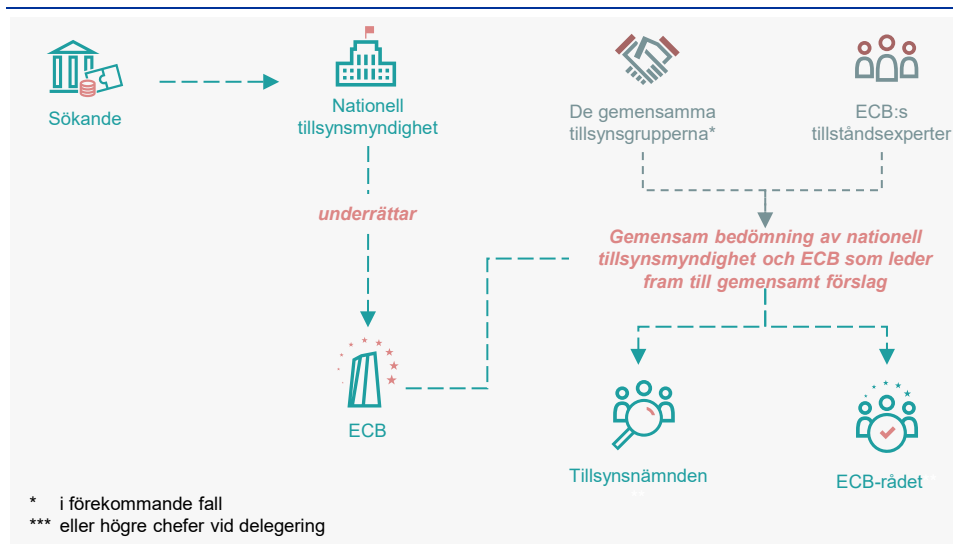
Gemensamma riktlinjer för bedömning av förvärv och ökning av kvalificerade innehav i den finansiella sektorn (JC/GL/2016/01)

Riktlinjer för samarbete och informationsutbyte mellan finansiella tillsynsmyndigheter, tillsynsmyndigheter för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism och finansunderrättelseenheter enligt direktiv 2013/36/EU (EBA/GL/2021/15).

EBA:s utkast till tekniska tillsynsstandarder om upprättande av en central databas för bekämpning av penningtvätt och finansiering av terrorism samt närmare specificering av svagheter väsentlighet, vilken typ av information som samlas in, det praktiska genomförandet av informationsinsamlingen och analysen och distributionen av dess information (EBA/RTS/2021/16)

Tilltänkta förvärv av kvalificerade innehav eller tilltänkta ytterligare ökning av kvalificerade innehav i kreditinstitut som skulle resultera i att de relevanta trösklarna uppnås eller överskrids måste anmälas till den nationella behöriga myndigheten i den deltagande medlemsstat där kreditinstitutet i vilket det kvalificerade innehavet kommer att förvärfas är etablerat. Den nationella behöriga myndigheten utför den inledande bedömningen och utarbetar ett utkast till förslag till ECB. ECB utför, i samarbete med den nationella behöriga myndigheten, en egen bedömning och beslutar om det tilltänkta förvärvet. I detta förfarande betonas ECB:s funktion som grindvakt som förhindrar att kreditinstitut förvärfas av olämpliga köpare.

Figur 12
Översikt över förfarandet

Bedömningen avser i synnerhet att säkerställa i) att den tilltänkta förvärvaren har ett gott anseende, ii) att den tilltänkta förvärvaren har den ekonomiska sundhet som krävs, iii) att alla ledamöter i styrelsen som kommer att leda verksamheten vid målinstitutet vid alla tidpunkter har ett tillräckligt gott anseende och innehar tillräcklig kunskap, tillräckliga färdigheter och tillräcklig erfarenhet för att kunna utföra sina arbetsuppgifter, iv) att målinstitutet kommer att fortsätta att uppfylla sina tillsynskrav och v) att affären inte finansieras med pengar som härrör från brottslig verksamhet eller att den inte ökar riskerna för penningtvätt och finansiering av terrorism i målinstitutet.

Den formella bedömningsperioden uppgår till högst 60 arbetsdagar från det att mottagandet av en fullständig anmälan bekräftas. Om ytterligare information begärs från den tilltänkta förvärvaren under den formella bedömningsperioden kan bedömningsperioden avbrytas under en period som inte får överstiga 20 arbetsdagar (för reglerade förvärvare) eller i vissa fall 30 arbetsdagar (för oreglerade förvärvare och förvärvare med hemvist i länder utanför EU).

Om den tilltänkta förvärvaren avser att förvärva innehav i ett kreditinstitut som har dotterkreditinstitut i andra medlemsstater eller som har ett kvalificerat innehav i kreditinstitut etablerade i andra deltagande medlemsstater samarbetar ECB med de nationella behöriga myndigheterna för alla direkta och indirekta målinstitut och samordnar förfarandet så att beslut kan fattas på samma gång om alla tilltänkta förvärv.

Kriterierna för bedömningen är harmoniserade på europeisk nivå. I kapitalkravsdirektivet fastställs nedanstående fem kriterier gentemot vilka förvärv bedöms, vilka ska ha införlivats i nationell lagstiftning.

Den tilltänkta förvärvarens anseende

Den tilltänkta förvärvaren ska besitta nödvändig integritet och trovärdighet, styrkt genom exempelvis avsaknad av förekomst i straffregister eller rättsliga förfaranden som skulle ha en negativ inverkan på den tilltänkta förvärvarens anseende. En annan aspekt är förvärvarens yrkeskompetens, närmare bestämt dennes erfarenhet av ledning och/eller investering inom finanssektorn.

Anseende, kunskaper, färdigheter och erfarenheter hos de tilltänkta nya ledamöterna i målinstitutets ledningsorgan

Om den tilltänkta förvärvaren avser att genomföra förändringar av målinstitutets ledningsorgan ska en lämplighetsbedömning av de tilltänkta nya styrelseledamöterna utföras som en del av förfarandet för kvalificerat innehav.

Den tilltänkta förvärvarens ekonomiska ställning

Den tilltänkta förvärvaren ska kunna finansiera det tilltänkta förvärvet och upprätthålla en god finansiell struktur inom en överskådlig framtid. Detta innebär identifiering av vilka som kommer att vara ansvariga för stöd till målinstitutet efter förvärvet, till exempel genom bidrag till möjliga kapitaltillägg för målinstitutet.

Inverkan på målinstitutet

Efter förvärvet bör målinstitutet fortfarande kunna uppfylla tillsynskraven. Dess lönsamhet bör till exempel inte sättas under otillbörlig press genom att förvärvet finansieras genom överdriven skuldsättning som måste återbetalas av själva målinstitutet. Strukturen för förvärvaren eller den grupp som målinstitutet kommer att bli en del av bör inte vara så komplex så att banktillsynsmyndigheten inte kan utöva effektiv tillsyn över instituten i fråga.

Risk för kopplingar till penningtvätt eller finansiering av terrorism

De medel som används för förvärvet får inte härröra från brottslig verksamhet eller ha koppling till terrorism. I bedömningen beaktas även huruvida förvärvet potentiellt skulle kunna öka riskerna för penningtvätt eller finansiering av terrorism.

Det är den behöriga myndigheten med ansvar för penningtvätt och terrorismfinansiering som har i uppgift att kontrollera sådana risker. ECB genomför sin bedömning av riskerna för penningtvätt och terrorismfinansiering ur ett tillsynsperspektiv på grundval av den information och dokumentation som tillhandahålls av den nationella behöriga myndigheten, som i sin tur samarbetar med den behöriga tillsynsmyndigheten med ansvar för penningtvätt och terrorismfinansiering och finansunderrättelseenheter. Endast när den aktuella nationella myndigheten har fastställt sådana överträdelser kan ECB beakta dessa fakta i utförandet av sina egna uppgifter.

För att säkerställa att de fem kriterierna ovan är uppfyllda kan ECB ålägga villkor eller skyldigheter för den tilltänkta förvärvaren, som antingen baseras på ett förslag från den nationella behöriga myndigheten eller som ECB själv tagit fram. Alla villkor eller skyldigheter som åläggs de tilltänkta förvärvarna måste dock ha koppling till dessa fem kriterier och får inte gå utöver vad som krävs för att kriterierna ska uppfyllas. Om man inte har kommit överens med den tilltänkta förvärvaren om villkoren eller skyldigheterna eller om dessa kan ha negativ inverkan på den tilltänkta förvärvarens rättigheter hålls en utfrågning där den tilltänkta förvärvaren får möjlighet att yttra sig. Detsamma gäller om ECB avser att invända mot det tilltänkta förvärvet.

3.1.3 Passförfarande

Skäl 51 samt artiklarna 4.2, 6.4 och 17.1 i SSM-förordningen

Artiklarna 11–17 i ramförordningen om SSM

Artiklarna 35–39 i CRD

Tekniska standarder för tillsyn för information som hemmedlemsstaters och värdmedlemsstaters behöriga myndigheter ska förse varandra med ((EU) nr 524/2014)

Tekniska standarder för tillsyn i fråga om de uppgifter som ska anmälas när en enhet vill utöva sin etableringsrätt och sin frihet att tillhandahålla tjänster (EU/1151/2014)

Tekniska genomförandestandarder för informationsutbyte enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU mellan hemmedlemsstaters och värdmedlemsstaters behöriga myndigheter (EU/620/2014)

Tekniska standarder för genomförande rörande standardformulär, mallar och anmälningsförfaranden vid utövandet av etableringsrätten och friheten att tillhandahålla tjänster enligt Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU (EU/926/2014)

Ett institut som har beviljats banktillstånd i en medlemsstat kan utnyttja passförfarandet, alltså etableringsfriheten och friheten att tillhandahålla tjänster i alla medlemsstater i Europeiska unionen. Passförfarandet kan utnyttjas antingen genom en filial i en annan medlemsstat eller genom tillhandahållande av tjänster i en annan medlemsstat. Passförfarandet måste anmälas till den behöriga myndigheten i den aktuella hemmedlemsstaten.

Passförfarandet inom SSM

De betydande institut i en deltagande medlemsstat som önskar öppna en filial i en annan deltagande medlemsstat måste anmäla sina avsikter till den nationella behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten och tillhandahålla information i enlighet med kraven i kapitalkravsdirektivet. Hemmedlemsstatens nationella behöriga myndighet underrättar omedelbart ECB. Den gemensamma tillsynsgruppen bedömer sedan huruvida kraven för etablering av en filial är uppfyllda. Om så är fallet lämnar den in sin bedömning till tillsynsnämnden, som beaktar densamma. Innan tidsfristen löper ut underrättar generaldirektoratet för SSM:s styrning och drift därefter det betydande institutet och hem- och värdmedlemsstatens nationella behöriga myndigheter om passförfarandet gällande filialen. Efter anmälan kan det betydande institutet etablera filialen och påbörja sin verksamhet. Om den gemensamma tillsynsgruppen fastslår att kraven inte är uppfyllda utarbetar den ett negativt beslut enligt förfarandet med implicit godkännande, och det betydande institutet får rätt att yttra sig.

Om det institut som önskar etablera en filial i en annan deltagande medlemsstat är ett mindre betydande institut ska det anmäla sin avsikt till sin nationella behöriga myndighet i hemmedlemsstaten i enlighet med kraven som fastställts i kapitalkravsdirektivet. Den nationella behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten bedömer huruvida kraven för etablering av en filial är uppfyllda och fattar ett beslut i enlighet med sina interna förfaranden för beslutsfattande.

Om kraven inte uppfylls underrättar den nationella behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten det sökande institutet om avslaget. Om ett positivt beslut fattas av den nationella behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten inom den tillämpliga tidsfristen efter att anmälan mottagits, eller om inget beslut om motsatsen fattas, får filialen öppnas och påbörja sin verksamhet. Den nationella behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten ser till att den nationella behöriga myndigheten i den deltagande medlemsstat där filialen ska öppnas och ECB får ta del av denna anmälan, tillsammans med den information som krävs.

De betydande institut i en deltagande medlemsstat som önskar utnyttja friheten att tillhandahålla tjänster genom att bedriva verksamhet i en annan deltagande medlemsstat ska första gången meddela sin nationella behöriga myndighet i hemmedlemsstaten i enlighet med de krav som fastställs i kapitalkravsdirektivet. Den behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten underrättar ECB om mottagandet av

anmälan och informerar den behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten. Om det institut som önskar utnyttja friheten att tillhandahålla tjänster är ett mindre betydande institut ska institutet anmäla det till sin nationella behöriga myndighet i enlighet med kraven i kapitalkravsdirektivet. ECB ska få ta del av anmälan.

Inkommande passförfarande

Om ett institut från en icke deltagande medlemsstat avser att etablera en filial i en deltagande medlemsstat ska den meddela sin avsikt till sin nationella behöriga myndighet i hemmedlemsstaten. Denna nationella behöriga myndighet bedömer om kraven för passförfarande är uppfyllda. Om kraven för passförfarande är uppfyllda anmäler den nationella behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten detta till sin motsvarighet i värdmedlemsstaten. När den nationella behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten mottar en sådan anmälan underrättar den myndigheten ECB, som sedan bedömer filialens betydelse.

Om filialen är betydande utarbetar ECB ett förslag till beslut om betydelse. Tillsynen över det betydande institutets filial utövas av ECB som, om så krävs, anger de villkor enligt vilka filialen får bedriva sin verksamhet i värdmedlemsstaten.

Generaldirektoratet för SSM:s styrning och drift underrättar den nationella behöriga myndigheten i hem- och i värdmedlemsstaten samt det sökande institutet.

Om filialen anses vara mindre betydande ombeds tillsynsnämnden att bekräfta den betydelsebedömning som generaldirektoratet för SSM:s styrning och drift har gjort. Tillsynen över den mindre betydande filialen utövas av den nationella behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten som, om så krävs, anger de villkor enligt vilka filialen får bedriva sin verksamhet i värdmedlemsstaten. Den nationella behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten underrättar sin motsvarighet i hemmedlemsstaten och det sökande institutet.

Om ett institut från en icke deltagande medlemsstat avser att tillhandahålla tjänster i en deltagande medlemsstat underrättar den sin nationella behöriga myndighet i hemmedlemsstaten som, i sin tur, underrättar sin motsvarighet i värdmedlemsstaten. Den nationella behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten underrättar ECB om denna anmälan och underrättar det sökande institutet om de villkor enligt vilka friheten att tillhandahålla tjänster kan utnyttjas enligt nationell lagstiftning och hänsyn till det allmännas bästa. ECB genomför den behöriga myndighetens uppgifter i värdmedlemsstaten för institut som är etablerade i icke deltagande medlemsstater och som utnyttjar friheten att tillhandahålla tjänster i deltagande medlemsstater.

Utgående passförfarande

Ett betydande institut som önskar etablera en filial eller utnyttja friheten att tillhandahålla tjänster i en icke deltagande medlemsstat ska meddela den berörda nationella behöriga myndigheten om sin avsikt. Vid mottagande av denna anmälan underrättar den nationella behöriga myndigheten ECB, som utövar befogenhet som

behörig myndighet i hemmedlemsstaten. Mer specifikt bedömer den gemensamma tillsynsgruppen huruvida kraven för etablering av en filial är uppfyllda.

Om kraven uppfylls tar den gemensamma tillsynsgruppen i samverkan med SSM:s sekretariat fram ett tillsynsnämndsförslag för notistagande (enligt skriftligt förfarande) eller ett förslag till högre chefer, om förfarandet uppfyller kriterierna för delegering. Generaldirektoratet för SSM:s styrning och drift underrättar därefter, inom tre månader, den nationella behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten om det positiva resultatet av bedömningen, som sedan underrättar det sökande institutet om de villkor enligt vilka filialens verksamhet med hänsyn till det allmänna bästa får bedrivas i värdmedlemsstaten. Om den gemensamma tillsynsgruppen fastslår att kraven inte är uppfyllda utarbetar den ett negativt beslut som ska godkännas av tillsynsnämnden och antas av ECB-rådet enligt förfarandet med implicit godkännande. Rätten att yttra sig gäller. När beslutet har antagits delger generaldirektoratet för SSM:s styrning och drift det sökande institutet om det negativa beslutet och underrättar den nationella behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten.

Om ett mindre betydande institut önskar öppna en filial på en icke deltagande medlemsstats territorium ska institutet meddela den nationella behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten om detta. Den nationella behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten underrättar den nationella behöriga myndigheten i den icke deltagande medlemsstaten och låter samtidigt ECB ta del av anmälan.

Om ett betydande institut önskar utnyttja friheten att tillhandahålla tjänster i en icke deltagande medlemsstat skickar den gemensamma tillsynsgruppen inom en månad en anmälan till den nationella behöriga myndigheten i den icke deltagande värdmedlemsstat där tjänsterna kommer att tillhandahållas. Om ett mindre betydande institut önskar utnyttja friheten att tillhandahålla tjänster i en icke deltagande medlemsstat ska institutet underrätta den berörda nationella behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten om sin avsikt, som i så fall underrättar sin motsvarighet i den icke deltagande medlemsstaten och låter ECB ta del av anmälan.

Anmälningar om förändringar avseende filialer och utnyttjandet av friheten att tillhandahålla tjänster

I händelse av förändringar i betydande instituts filialer, såsom tillhandahållande av ytterligare tjänster, upphörande av tjänster som tillhandahålls av filialen, upphörande av filialens verksamhet, personalförändringar i filialens ledning eller en ändring av filialens officiella namn eller adress, ska den nationella behöriga myndigheten i den deltagande medlemsstat där det betydande institutet har sitt huvudkontor skicka en anmälan till den nationella behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten och ECB.

Förändringar av de tjänster som tillhandahålls av betydande institut enligt friheten att tillhandahålla tjänster ska anmälas till ECB när de inträffar. Anmälan till den nationella behöriga myndigheten i värdmedlemsstaten görs av den nationella behöriga myndigheten i hemmedlemsstaten. Ingen anmälan till ECB krävs i

händelse av förändringar rörande mindre betydande instituts filialer och tjänster som tillhandahålls enligt friheten att tillhandahålla tjänster i icke deltagande medlemsstater utan även detta förfarande sköts mellan de nationella behöriga myndigheterna.

3.2 Bedömning av instituts betydelse

Artikel 6.4 och 6.5 b i SSM-förordningen

Artiklarna 39–72 i ramförordningen om SSM

ECB:s grad av ansvar för tillsynen över ett kreditinstitut beror på dess betydelse, som fastställs på högsta konsolideringsnivå i de deltagande medlemsstaterna. ECB har förfaranden för bedömning utifrån kriterier som fastställs i SSM-förordningen av vilken betydelse enheter som står under tillsyn har liksom för att upptäcka om en enhet som står under tillsyn går från att vara betydande till att bli mindre betydande eller vice versa. Om en sådan förändring i betydelse inträffar måste tillsynsansvaret på lämpligt sätt överlämnas från ECB till de nationella behöriga myndigheterna eller vice versa så att fortlöpande och effektiv tillsyn av institutet säkras. Enligt ramförordningen om SSM ska ECB offentliggöra och upprätthålla en förteckning över enheter som står under tillsyn. Denna förteckning upprätthålls av tillståndsavdelningen, som även samordnar de regelbundna bedömningarna och särskilda engångsbedömningar av vilken betydelse enheter under tillsyn har i nära samarbete med de gemensamma tillsynsgrupperna och de nationella behöriga myndigheterna.

3.2.1 Kriterier för att bedöma betydelse

I SSM-förordningen och ramförordningen om SSM finns fem kriterier för bedömningen av en banks betydelse: i) storlek, ii) ekonomisk betydelse, iii) betydelsen av gränsöverskridande verksamheter, iv) direkt offentligt finansiellt stöd och v) om banken är ett av de tre mest betydande kreditinstituten i en deltagande medlemsstat.

En bank går från att vara mindre betydande till betydande om minst ett av ovanstående kriterier uppfylls. Banker går dock inte från att vara betydande till mindre betydande endast för att ett av betydelsekriterierna inte uppfylls vid ett enskilt tillfälle. Enligt ramförordningen om SSM omklassificeras en bank endast om ett av kriterierna inte uppfylls i tre på varandra följande år. Genom denna treårsregel vill man undvika snabba eller upprepade ändringar i tillsynsansvaret mellan de nationella behöriga myndigheterna och ECB. Det går dock att avvika från denna regel i vissa undantagsfall som beskrivs i ramförordningen om SSM.

Även om inget av betydelsekriterierna ovan uppfylls kan ECB enligt SSM-förordningen och ramförordningen om SSM när som helst, på eget initiativ eller på begäran från en nationell behörig myndighet, överta direkt tillsyn över en bank om det är nödvändigt för att säkerställa enhetlig tillämpning av hög tillsynsstandard. I samråd med aktuell nationell behörig myndighet kan ECB även besluta att en bank ska fortsätta att klassificeras som mindre betydande om den nationella behöriga

myndigheten anses ha bättre möjligheter att utöva tillsyn över banken än ECB, även om banken i fråga uppfyller betydelsekriterierna.

3.2.2 Förfarandet för bedömning av betydelse

ECB går igenom förfarandet för bedömning av betydelse utifrån kriterierna i SSM-förordningen och ramförordningen om SSM med regelbundna mellanrum liksom vid enskilda särskilda tillfällen.

I den regelbundna eller årliga betydelsebedömningen bedöms alla enheter som står under europeisk banktillsyn. För varje enskilt institut kontrollerar man i bedömningen om institutet genom sin vanliga affärsverksamhet uppfyller något av betydelsekriterierna på högsta konsolideringsnivå inom den europeiska banktillsynen. De gemensamma tillsynsgrupperna kontrollerar om betydande institut fortfarande uppfyller betydelsekriterierna, medan det är de aktuella nationella behöriga myndigheterna som kontrollerar om de mindre betydande instituten uppfyller något av kriterierna. Detta arbete utförs under överinseende av tillståndsavdelningen vid generaldirektoratet för SSM:s styrning och drift som samordnar arbetet.

De särskilda betydelsebedömningarna genomförs då enheter under tillsyn har påverkats av händelser eller förändringar i koncernkonstellationen som inte faller inom ramen för deras vanliga affärsverksamhet, som sammanslagningar, förvärv, inrättande av nya enheter eller indragna banktillstånd. Om en händelse som skulle kunna påverka ett betydande eller mindre betydande instituts betydelse inträffar är det därför viktigt att den berörda gemensamma tillsynsgruppen eller nationella behöriga myndigheten informerar tillståndsavdelningen om detta så att en särskild betydelsebedömning kan genomföras.

3.2.3 Överföring av tillsynen

När ECB till följd av en regelbunden eller särskild betydelsebedömning har beslutat att tillsynen ska överföras från en nationell behörig myndighet till ECB eller tvärtom inleds överföringsåtgärder. ECB och den berörda nationella behöriga myndigheten ska härvid samarbeta för att säkerställa smidig överföring av tillsynsbefogenheterna i enlighet med ramförordningen om SSM. I denna förordning beskrivs även hur ECB och den nationella behöriga myndigheten ska hantera pågående förfaranden som rör institut som håller på att omklassificeras.

Om tillsynen överförs från en nationell behörig myndighet till ECB övertar ECB ansvaret för den direkta tillsynen över institutet i fråga inom en fastställd tidsram. För att ECB ska kunna ta över tillsynsansvaret inrättas en ny gemensam tillsynsgrupp. Den gemensamma tillsynsgruppens sammansättning och bemanning bestäms innan förberedelserna för överföringen inleds.

Om tillsynen överförs från ECB till en nationell behörig myndighet övertar den nationella behöriga myndigheten ansvaret för den direkta tillsynen över institutet i

fråga inom en fastställd tidsram. Ansvar för de huvudsakliga tillsynsuppgifterna återgår från den gemensamma tillsynsgruppen till den nationella behöriga myndigheten.

3.3 Godkännande av (blandade) finansiella moderholdingföretag

Artikel 21a i CRD såsom införlivad i nationell lag

ECB:s roll vid godkännande av (blandade) finansiella holdingföretag

Många kreditinstitut som står under tillsyn kontrolleras av ett moderföretag. Det är viktigt att tillsynsmyndigheterna också bevakar dessa moderföretag, i synnerhet för att avgöra om de i sig kan klassificeras som finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag. Detta säkerställer en effektiv tillsyn över de banker som kontrolleras av ett annat företag samt en samordnad översikt över hela gruppen.

I och med CRD V omfattas därmed även moderföretaget av ett godkännandeförfarande. När moderföretaget har godkänts ansvarar det för att tillsynskraven efterlevs på gruppnivå i gruppen under tillsyn. Tidigare var det dotterkreditinstitutet som ansvarade för att säkerställa att tillsynskraven uppfylldes på gruppnivå. Moderföretaget kan också undantas från kravet på godkännande om samtliga lagkrav är uppfyllda och ett annat företag i gruppen åtar sig detta ansvar.

När ECB är tillsynsmyndighet för en betydande bankgrupp har ECB ansvaret för att godkänna eller undanta sådana finansiella moderföretag. I vissa fall fattar ECB ett gemensamt beslut med en annan behörig myndighet utanför den gemensamma tillsynsmekanismen. Ansvar för godkännande av eller undantaget för moderföretag i mindre betydande bankgrupper vilar på de nationella tillsynsmyndigheter som utövar tillsyn över dessa grupper.

3.3.1 Kriterier

För att godkännas ska moderföretaget uppfylla följande kriterier:

- De interna arrangemangen och uppgiftsfördelningen inom en grupp som står under tillsyn måste göra det möjligt att effektivt samordna alla dotterföretag, förebygga eller hantera konflikter inom gruppen och genomdriva policyer på gruppnivå.
- Gruppens struktur får inte hindra en effektiv tillsyn över dotterbankerna eller moderföretaget. Moderföretagets roll och ställning i den grupp som står under tillsyn och den övergripande aktieägarstrukturen är viktiga faktorer i detta avseende.
- Kraven på aktieägarnas och ledningens lämplighet måste vara uppfyllda.

Om dessa kriterier är uppfyllda ger ECB sitt godkännande och övervakar fortlöpande att kriterierna uppfylls. Om ECB finner att kriterierna inte (längre) uppfylls kan tillsynsåtgärder vidtas mot moderföretaget i syfte att säkerställa eller återställa effektiv tillsyn och efterlevnad av kraven.

Moderföretaget kan endast få ett undantag om det uppfyller följande kriterier:

- Moderföretagets huvudsakliga verksamhet består i att förvärva innehav.
- Moderföretaget har inte identifierats som resolutionsenhet.
- Ett annat dotterföretag i den grupp som står under tillsyn har utsetts som ansvarigt för att säkerställa att gruppen uppfyller tillsynskraven på gruppnivå.
- Moderföretaget fattar inte beslut som påverkar hela den grupp som står under tillsyn.
- Det finns inget som hindrar ändamålsenlig tillsyn över gruppen.

ECB bedömer noggrant om dessa kriterier är uppfyllda och beviljar undantag endast när alla ovanstående kriterier är uppfyllda.

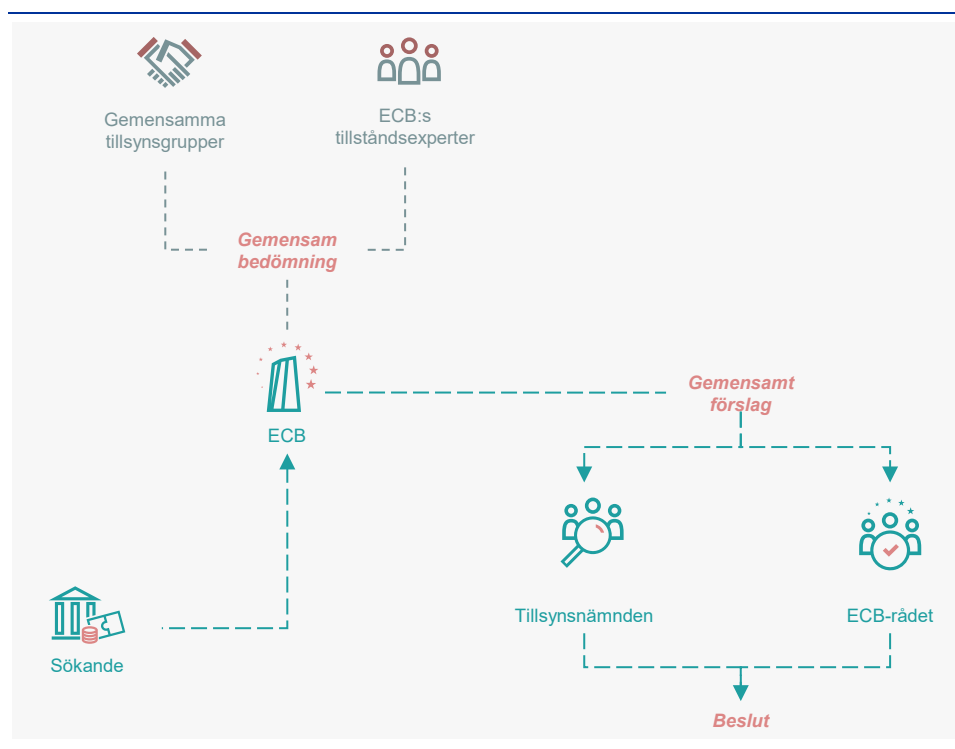
3.3.2 Tidsram

Om ECB har för avsikt att inte bevilja godkännande eller undantag ska den sökande informeras inom fyra månader från mottagandet av en fullständig ansökan. ECB kommer under alla omständigheter att fatta ett beslut inom sex månader från mottagandet av ansökan.

3.3.3 Förfarande

Sökande som ska ingå en betydande grupp uppmuntras att skicka in sina ansökningar via [IMAS-portalen](#).

Figur 13
Översikt över förfarandet

3.4 Insamling av tillsynsuppgifter

För tillsyn på distans och på plats måste relevant information samlas in, behandlas och analyseras. Samordningen av tillsynsåtgärder mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna samt kommunikation med rapporterande enheter är baserad på tillgång till och utbyte av information och uppgifter. Efter att ha fastställt banktillsynsmyndigheternas behov och inrättat en process för insamling av uppgifter från de enheter som står under tillsyn som tillgodoser dessa behov, genomför de nationella behöriga myndigheterna och ECB bedömningar av uppgifternas kvalitet för att säkerställa att de mottagna uppgifterna uppfyller vissa minimistandarder.

3.4.1 Fastställande av behov avseende tillsynsrapportering

Artiklarna 6, 24, 99, 100, 101, 394, 415 och 430 i CRR

Artikel 10 och skäl 47 i SSM-förordningen

Artiklarna 139, 140 och 141 i ramförordningen om SSM

För att kunna fullgöra sina löpande tillsynsuppgifter måste de gemensamma tillsynsgrupperna utan otillbörlig fördröjning få tillgång till all relevant information om de enheter som står under tillsyn.

Den lagstadgade rapporteringen omfattar standardiserad information om den finansiella och tillsynsmässiga situationen i enheter som står under tillsyn och inbegriper en stor mängd periodiska lagstadgade uppgifter och rapporter. Utöver den

regelbundna rapporteringen görs **kompletterande insamlingar av uppgifter** i syfte att tillgodose specifika behov av uppgifter.

Generaldirektoratet för övergripande tillsyn och direktoratet för tillsynsstrategi och risk samarbetar med de gemensamma tillsynsgrupperna och har en central funktion när det gäller att fastställa behoven avseende tillsynsrapportering och samordna det arbete som behövs för att införliva dessa behov i rättsakter.

I skäl 47 i SSM-förordningen anges följande: "För att effektivt kunna utföra sina uppgifter bör ECB ha möjlighet att begära in all nödvändig information samt genomföra utredningar och inspektioner på plats, när så är lämpligt i samarbete med nationella behöriga myndigheter. ECB och de nationella behöriga myndigheterna bör ha tillgång till samma information utan att kreditinstituten blir föremål för dubbla rapporteringskrav."

ECB får ålägga juridiska eller fysiska personer att lämna all information som krävs för att ECB ska kunna utföra de uppgifter som ECB tilldelas genom SSM-förordningen, inbegripet uppgifter som ska lämnas vid återkommande tillfällen och i angivna format för tillsynsändamål och statistiska ändamål. ECB samlar främst in tillsynsuppgifter från de nationella behöriga myndigheterna genom en så kallad sekventiell metod. När ECB erhåller uppgifter direkt från juridiska eller fysiska personer gör ECB dessa tillgängliga för de nationella behöriga myndigheter som berörs. EBA har i uppdrag att harmonisera tillsynsrapporteringen i EU. Enligt ramförordningen om SSM får ECB ålägga enheter som står under tillsyn att rapportera ytterligare tillsynsinformation när denna information krävs för att ECB ska kunna utföra sina tillsynsuppgifter. ECB kan ange vilka kategorier av information som ska rapporteras samt processer, format, intervaller och tidsfrister för tillhandahållandet av dessa uppgifter.

Åtskillnad görs mellan a) regelbunden rapportering enligt EBA:s ramverk för rapportering eller en förordning eller ett beslut från ECB och b) särskild rapportering (eller kompletterande insamling av uppgifter) enligt tillsynsbeslut.

3.4.2 Regelbunden rapportering

ECB:s förordning om rapportering av finansiell tillsynsinformation (ECB/2015/13)

Europeiska centralbankens beslut om hur uppgifter som enheter som står under tillsyn rapporterar till de nationella behöriga myndigheterna ska tillhandahållas Europeiska centralbanken (ECB/2023/18)

ECB:s beslut om de nationella behöriga myndigheternas rapportering till Europeiska centralbanken av finansieringsplaner för enheter som står under tillsyn (ECB/2023/19)

Europeiska kommissionens genomförandeförordningar med **tekniska standarder för genomförande** avseende instituts tillsynsrapportering innehåller detaljerade rapporteringskrav för kapitalbas och finansiell information, inbegripet ramarna för gemensam rapportering (Corep) och finansiell rapportering (Finrep), likviditetstäckningskvot, stabil nettofinansieringskvot, stora exponeringar och skuldsättningsgrad. I EBA:s riktlinjer och beslut finns ytterligare rapporteringskrav. **EBA:s ramverk för rapportering** utgörs av alla EBA:s tekniska genomförandestandarder, riktlinjer och beslut om tillsynsrapportering. I alla de olika rättsakterna som ingår i EBA:s ramverk för rapportering anges omfattning, format, frekvens, inlämningsdatum och uttryckliga definitioner för de olika rapporteringskraven, samt hur de lagstadgade kraven i kapitalkravsförordningen kan omvandlas till uppgifter som är färdiga att analyseras. Därför har man utformat olika mallar, som institut är skyldiga att fylla i och lämna in till respektive nationell behörig

myndighet. Enligt den sekventiella metod som används överför de nationella behöriga myndigheterna sedan uppgifterna till ECB. EBA:s ramverk för rapportering är den största uppsättningen rapporteringskrav som används på EU-nivå för tillsynsbedömning av kreditinstitut och värdepappersföretag, liksom för resolutionsändamål.

I **Europeiska centralbankens förordning om rapportering av finansiell tillsynsinformation** utvidgas rapporteringskraven från de tekniska standarderna för genomförande för att säkerställa enhetlighet och för att förbättra jämförbarheten mellan de enheter som står under tillsyn som är etablerade i de deltagande medlemsstaterna. Mer specifikt utvidgas den harmoniserade regelbundna rapporteringen av finansiell information till att omfatta konsoliderade rapporter för institut som omfattas av nationella redovisningsregler, samt till enskilda rapporter, för till exempel fristående enheter som står under tillsyn.

Generaldirektoratet för övergripande tillsyn ansvarar för tillsynsrapporteringsfrågor rörande fastställande av tillsynsbehov och införlivandet av dessa behov i rättsakter, medan avdelningen för banktillsynsdata vid generaldirektoratet för statistik ansvarar för igångsättning av processen för insamling och spridning av de uppgifter som behövs.

3.4.3 Särskilda eller kompletterande insamlingar av uppgifter

Utöver den regelbundna rapporteringen av tillsynsuppgifter samlar ECB in kompletterande uppgifter för att uppfylla specifika behov.

Till exempel har en särskild insamling av uppgifter benämnd **Short Term Exercise (STE)** tagits fram specifikt för att komplettera de uppgifter som den europeiska banktillsynen har tillgång till för översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP). Denna insamling är skräddarsydd för pelare 2-ändamål. I STE begärs uppgifter in från betydande institut på högsta konsolideringsnivå, samt från vissa betydande instituts dotterföretag som fastställs av de gemensamma tillsynsgrupperna på grundval av artikel 10 i SSM-förordningen, och instituten meddelas genom operativa brev från ECB. De behov som ska täckas av STE ses över varje år före den årliga översyns- och utvärderingsprocessen.

Insamlingen av uppgifter i STE specificeras i enlighet med proportionalitetsprincipen. Antalet dataposter som ska rapporteras beror på varje instituts komplexitet. Följaktligen har mindre enheter färre dataposter att rapportera i flera av mallarna för insamling av uppgifter i STE. Dessutom tas rapporter om uppgifternas kvalitet vanligtvis fram två gånger för varje produktionscykel, en gång strax efter inlämningen av uppgifter för en inledande översikt och sedan återigen som en sammanfattande rapport, vanligtvis sex till åtta veckor efter det fastställda inlämningsdatumet, då de sammantagna insamlade uppgifterna anses vara nästan slutgiltiga. Tillsynsmyndigheterna får tillgång till STE-uppgifterna mindre än ett dygn efter att de har lämnats in tack vare den omedelbara behandlingen och valideringen av data som görs i den centrala inlämningsplattformen Casper. Uppgifter som lämnas in på

nytt och ändrade indikatorer uppdateras därefter en gång om dagen eller oftare om så begärs.

ECB samlar även in ytterligare uppgifter som inte ingår i ovannämnda insamlingar av uppgifter, exempelvis uppgifter som behövs för tillsynsarbetet och tematiska granskningar. Dessutom kan specifika enskilda rapporteringskrav åläggas institut från fall till fall. Generaldirektoratet för övergripande tillsyn fastställer tillsammans med avdelningen för banktillsynsdata vid generaldirektoratet för statistik vilka uppgifter som behövs och i vilka format. Grundprincipen som styr insamlingen av ytterligare uppgifter är att insamlingen ska vara anpassad till de befintliga och uppdaterade rapporteringsstandarder som fastställs i EBA:s ramverk för tillsynsrapportering, som utgör en stabil harmoniserad grund. ECB utnyttjar dessa standarder till fullo och använder dem i stor utsträckning. Innan en ny uppgiftsinsamling görs kontrollerar ECB alltid om uppgifterna som ska begäras in redan finns eller kan inhämtas från tillsynsmyndigheterna utan att bankerna behöver åläggas ytterligare rapporteringsbörd. För att underlätta detta arbete katalogiserar ECB:s banktillsyn alla begäranden om mikrotillsynsuppgifter, och på så sätt lättas rapporteringsbördan för instituten under tillsyn och dubbelrapportering undviks.

När ECB:s ytterligare rapporteringskrav blir regelbundna föreslår ECB att lämpliga ändringar ska göras i EBA:s ramverk för rapportering så att insamlingarna av ytterligare uppgifter kan minskas.

3.4.4 Behandling av tillsynsuppgifter

Lagstadgade rapporteringsuppgifter enligt EBA:s ramverk för rapportering eller Europeiska centralbankens förordning om rapportering av finansiell tillsynsinformation överförs från det rapporterande institutet till ECB via de nationella behöriga myndigheterna, som samlar in uppgifterna från de enheter som står under tillsyn inom deras jurisdiktioner. Denna sekventiella metod används dock inte för de tekniska genomförandestandarderna för upplysningskrav och rapporteringen avseende minimikrav på kapitalbas och kvalificerade skulder och kraven på total förlustabsorberande kapacitet. För att bankerna inte ska behöva dubbelrapportera till de nationella behöriga myndigheterna och de nationella resolutionsmyndigheterna samlas dessa uppgifter in genom den gemensamma resolutionsnämnden, som hämtar in uppgifterna från de nationella resolutionsmyndigheterna. Avdelningen för banktillsynsdata vid generaldirektoratet för statistik ansvarar för att samla in uppgifter som ingår i EBA:s ramverk, där även utvidgade Finrep ingår, som de nationella behöriga myndigheterna eller den gemensamma tillsynsnämnden lägger upp i XBRL-format i datasystemet för banktillsyn, SUBA. När en fil har tagits emot och lagts in i SUBA (dvs. filen överensstämmer med EBA:s och ECB:s registreringsregler) inleds en bedömning av uppgifterna i systemet genom ett omfattande antal verifieringskontroller. Dessa verifieringskontroller består av tre delar. Först görs en övergripande kontroll av enhetligheten och korrektheten inom en viss modul eller två olika moduler genom EBA:s verifieringsregler. Dessa verifieringsregler publiceras regelbundet på EBA:s [webbplats för rapporteringsramverk](#). Sedan utförs fullständighetskontroller som varnar för mallar

som eventuellt saknas i en rapporterad modul eller som finns med utan att de borde vara där. Slutligen genomförs ett antal ytterligare datakvalitetskontroller av de inlämnade uppgifterna. Det är datakvalitetskontroller som ECB har utformat tillsammans med de nationella behöriga myndigheterna (avsnitt 3.4.5 om bedömning av uppgifternas kvalitet). När rättelser mottas upprepas den regelbundna uppgiftsöverföringen och de kontroller av uppgifternas kvalitet som beskrivs ovan. Utöver dessa tre kontroller genomför ECB även ytterligare kontroller inom sin ram för bedömning av uppgifternas kvalitet. Utöver detta håller avdelningen för banktillsynsdata på och provkör ett system där bankerna måste ange utförliga förklaringar till varför större mängder uppgifter lämnas in på nytt. För att främja ansvarighet i institutens ledningsorgan finns det även krav på att organen måste skriva under en ledningsrapport med en sammanfattning av de problem med uppgiftskvaliteten som har upptäckts vad gäller tillsynsrapportering.

De regelbundet inrapporterade uppgifterna sprids externt och internt. I enlighet med EBA:s beslut om de nationella behöriga myndigheternas rapportering till EBA skickas de flesta uppgifter som omfattas av EBA:s ramverk för rapportering till EBA direkt när de kommer in. En sekventiell metod har inrättats för att de nationella behöriga myndigheterna inte ska behöva lämna uppgifter till både ECB och EBA liksom för att de nationella behöriga myndigheternas, ECB:s och EBA:s databaser ska vara helt enhetliga.

Tillsynsdata som mottas i SUBA görs tillgängliga internt inom den europeiska banktillsynen i olika format och verktyg. Varje natt konverteras alla moduler för betydande och mindre betydande institut som kommit in i SUBA under dagen till olika format och överförs till SSM:s informationshanterings- och rapporteringssystem IMAS. Denna process gör det möjligt för banktillsynsmyndigheter att få tillgång till dessa uppgifter dagen efter att de har kommit in till ECB. Vidare uppdateras alla riskindikatorer för betydande och mindre betydande institut direkt när åtminstone en modul som påverkar beräkningarna mottas i SUBA.

3.4.5 Bedömning av uppgifternas kvalitet

Tillgång till adekvata och högkvalitativa uppgifter är avgörande för både de institut som står under tillsyn och för tillsynsmyndigheten. Uppgifternas kvalitet, och kapacitet för företagsomfattande sammanräkning av risker, är avgörande förutsättningar för ett sunt och riskbaserat beslutsfattande och därför för lämplig riskhantering. De nationella behöriga myndigheterna ansvarar för den första bedömningen av uppgifternas kvalitet. Utöver de harmoniserade valideringskontrollerna som EBA utformat finns det [ytterligare uppgiftskvalitetskontroller](#) som ECB utarbetat i samarbete med de nationella behöriga myndigheterna. De tillämpas på de uppgifter som betydande institut lämnar in för att eventuella fel ska upptäckas och för att bedömningen av kvaliteten ska vara standardiserad. ECB ombesörjer den andra bedömningen av uppgifterna. Bland annat kontrollerar man och undersöker regelbundet alla eventuella problem som inte har lösts i den första kvalitetsbedömningen. ECB utför även ytterligare kontroller, varav vissa endast kan utföras för fullständiga uppsättningar uppgifter, såsom

inbördes gruppanalyser, rimlighetskontroller och jämförelser mellan länder. Enligt den sekventiella metoden tar ECB upp fel och rimlighetsproblem som upptäcks i den andra bedömningen med instituten genom de nationella behöriga myndigheterna.

Bedömningen av uppgifternas kvalitet vid ECB utförs på grundval av en fastställd uppsättning av dimensioner.

- **Punktlighet:** tidsfördröjning mellan det erfordrade inlämningsdatumet och den faktiska inlämningen av uppgifterna till ECB.
- **Korrekthet:** hur nära det rapporterade värdet ligger det underliggande tillsynskonceptet. Inom området för tillsynsstatistik tolkas korrekthet som avsaknad av fel och exakt överensstämmelse mellan de rapporterade värdena och det underliggande konceptet för varje datapost. I praktiken kvantifieras korrekthetsdimensionen genom uppfyllandet av logiska kopplingar mellan olika undergrupper av uppgifterna (dvs. mellan olika mallar), deras överensstämmelse med huvuduppgifterna för institutet och deras överensstämmelse med andra offentliggjorda uppgifter.
- **Fullständighet:** om all erfordrad information finns med. Kontroller av fullständighet genomförs för att upptäcka saknad information.
- **Tillförlitlighet:** hur nära de reviderade värdena för en specifik datapost ligger det ursprungligen lämnade värdet. Denna dimension baseras på definitionen av en betydande ny inlämning och bedöms genom undersökningar av nya inlämningar.
- **Rimlighet:** kontroller som syftar till att upptäcka avvikande värden i de rapporterade uppgifterna. Detta åstadkoms genom granskning av tidsserierna för variabeln i fråga i syfte att bedöma huruvida värdena avviker väsentligt från det normala mönstret eller huruvida värdena är särskilt höga (eller låga) jämfört med liknande institut.

Utifrån dessa dimensioner tar generaldirektoratet för statistik fram olika resultattavlor och rapporter, inbegripet en kvartalsrapport om uppgifternas kvalitet för varje betydande institut. Generaldirektoratet för statistik överlämnar rapporterna om uppgifternas kvalitet till de nationella behöriga myndigheterna och underrättar dem om eventuell utveckling. Den gemensamma tillsynsgruppen utgör adressat för rapporterna, som används för övervakning av uppgifternas kvalitet. Om rapporten påvisar väsentliga problem med uppgifternas kvalitet och den gemensamma tillsynsgruppen, efter en proportionell analys, uppdragar att de lagstadgade kraven inte uppfylls, vidtar den gemensamma tillsynsgruppen tillsynsåtgärder. Sådana åtgärder kan ta formen av en operativ akt riktad mot den enhet som står under tillsyn eller av ett möte med institutets ledning. Alternativt kan den gemensamma tillsynsgruppen föreslå för tillsynsnämnden och ECB-rådet att [tillsynsbefogenheter](#) ska utnyttjas. Dessutom används resultaten också som underlag för ytterligare analys i riskbedömningen av den aktuella enhet som står under tillsyn.

4 Tillsyn över betydande institut

Banktillsynen inleds med planering av den regelbundna tillsynen, som fastställs i programmet för tillsynsgranskning (SEP). I SEP beskrivs uppgifterna och insatserna i den löpande tillsynen och uppdrag på plats, i enlighet med tillgängliga resurser. Att upptäcka och bedöma större risker och sårbarheter som påverkar enheter som står under europeisk banktillsyn utgör en central del av ECB:s ansvar inom banktillsyn. Det utgör grunden för fastställandet av tillsynsprioriteringar och underlag för de gemensamma tillsynsgruppernas dagliga arbete.

Löpande tillsyn omfattar ett antal arbetsuppgifter som genomförs regelbundet eller på ad hoc-basis och som syftar till att bedöma lämpligheten hos ledamöter i ledningsorganen, kontroll av efterlevnad av tillsynsreglering, bedömning av riskprofilen och genomförande av översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP). För betydande institut som omfattas av den europeiska banktillsynen är dessa uppgifter de gemensamma tillsynsgruppernas ansvar. Utöver löpande tillsyn kan det vara nödvändigt att genomföra djupgående granskningar inom vissa ämnen genom anordnande av ett särskilt uppdrag på plats (t.ex. en inspektion eller en utredning av interna modeller). Inspektionerna på plats genomförs vanligtvis av en inspektionsgrupp som – samtidigt som den är organisationsmässigt oberoende – har ett nära samarbete med respektive gemensam tillsynsgrupp.

De olika tillsynsinsatserna resulterar vanligtvis i tillsynsåtgärder mot den enhet som står under tillsyn. Tillsynsverksamhet och tillsynsbeslut följs vanligtvis av ett antal rutinemässiga steg, såsom övervakning av efterlevnad och, vid behov, verkställighetsåtgärder och sanktioner.

4.1 Operativ planering

4.1.1 Proportionalitet i tillsynsarbetet

[Artiklarna 97 och 99 i CRD](#)

Tillsynsbehoven behöver både vara riskbaserade och proportionerliga för den aktuella typen av enhet som står under tillsyn. De totala resurserna för europeisk banktillsyn måste därför fördelas till tillsyn av olika institut på ett sätt som tar dessa två mål i beaktande. Detta leder till skilda nivåer av tillsynsinsatser, det vill säga olika frekvens och intensitet i tillsynen för olika institut. Det finns en direkt koppling mellan ett instituts samlade riskprofil och nivån på tillsynsinsatserna.

Två dimensioner beaktas när beslut fattas om tillsynsnivå för betydande institut.

Å ena sidan beaktas både institutets storlek och komplexitet. Dessa faktorer beaktas bland annat när de enheter som står under tillsyn delas in i kluster, där "kluster 1" omfattar de största och mest komplexa instituten.

Å andra sidan beaktas även institutens inneboende risknivå, så som den har fastställts i den senaste övergripande riskbedömningen som den gemensamma tillsynsgruppen gjort inom ramen för den årliga översyns- och utvärderingsprocessen. Resultatet av denna ranking är ett tal mellan ett och fyra för varje enhet som står under tillsyn, där fyra står för den högsta risknivån. Bedömningsprocessen beskrivs utförligt i avsnitt 4.6.

4.1.2 Programmet för tillsynsgranskning

Artiklarna 97, 98 och 99 i CRD
Riktlinjer om gemensamma
förfaranden och metoder för
översyns- och
utvärderingsprocessen (ÖUP)
(EBA/GL/2014/13)

I programmet för tillsynsgranskning (SEP) för ett betydande institut ingår alla löpande insatser som de gemensamma tillsynsgrupperna genomför på distans, såväl som insatser på plats hos den enhet som står under tillsyn som utförs av expertgrupper.

Varje år utarbetar de gemensamma tillsynsgrupperna ett program för tillsynsgranskning för varje betydande institut som man utövar tillsyn över. SEP-arbetet utformas efter gällande regleringskrav, tillsynsmanualen och tillsynsprioriteringarna.

Dessutom har de gemensamma tillsynsgrupperna alltid möjlighet att genomföra ad hoc-insatser som inte ingår i SEP, enligt vad som är lämpligt, i synnerhet för att hantera en riskutveckling som snabbt förändras vid enskilda institut eller på bredare systemnivå.

I början av varje år förser de gemensamma tillsynsgrupperna de enheter som står under tillsyn med en översikt över SEP, som är en preliminär, översiktlig skiss över de huvudsakliga tillsynsinsatser där direkt deltagande från institutets sida behövs.

Denna förenklade översikt över SEP består av tre delar.

1. **Skrivbordstillsyn** som de gemensamma tillsynsgrupperna planerar att genomföra under det kommande året, som ÖUP och så kallade djupdykningar, som är analyser av vissa områden som de gemensamma tillsynsgrupperna väljer ut på grundval av särskilda tveksamheter kring ett visst betydande institut.
2. **Insatser på plats**, som inspektioner på plats och utredningar av interna modeller.
3. I SEP ingår dessutom en **förteckning över uppgifter** som instituten sannolikt kommer att ombes att lämna in under året (i både särskilda och regelbundna inlämningar).

Halvvägs in på året överlämnas en uppdatering av den förenklade översikten över SEP med eventuella ändringar som har gjorts.

4.2 Riskanalyser för identifiering och bedömning av centrala risker och sårbarheter

Att upptäcka och bedöma större risker och sårbarheter som påverkar enheter som står under europeisk banktillsyn utgör en central del av ECB:s ansvar inom banktillsyn. Det utgör grunden för tillsynsprioriteringarna och underlag för de gemensamma tillsynsgruppernas dagliga arbete. Fastställandet och den löpande bevakningen av framväxande och befintliga risker (avsnitt 4.2.1) kompletteras med djupgående analyser eller tematiska granskningar av utvalda områden (avsnitt 4.4.3), stresstester (avsnitt 4.2.2) och analyser av konsekvenserna av befintlig och kommande reglering (avsnitt 4.2.3).

4.2.1 Fastställande av framväxande risker

Artiklarna 3, 4 och 10 i SSM-förordningen

Att de mest relevanta riskerna som enheter under tillsyn ställs inför bedöms och i synnerhet att nya, framväxande risker upptäcks i ett tidigt skede är en viktig förutsättning för att syftet med banktillsynen ska uppnås. Det är även en bra utgångspunkt för den regelbundna strategiska planeringen där tillsynsprioriteringarna fastställs. Övergripande analyser i detta syfte och en samlad bedömning av de centrala riskerna och sårbarheterna i de deltagande medlemsstaterna utförs av avdelningen för strategisk risk och analys, som ansvarar för följande:

1. Att fastställa framväxande risker och bevaka förändringar i risklandskapet i enheterna under tillsyn.
2. Att genomföra övergripande, djupgående riskanalyser i olika format och med olika tidsmellanrum som omfattar alla relevanta riskkategorier och riskområden.
3. Att tillhandahålla expertis och stöd till de gemensamma tillsynsgrupperna och andra avdelningar i deras tillsynsarbete, bland annat att utforma och tillhandahålla bevaknings- och analysverktyg, jämförande analyser om centrala riskområden samt expertstöd inom riskanalys.

I riskanalyserna inom den europeiska banktillsynen drar man nytta av i) direkt kontakt med de gemensamma tillsynsgrupperna som en viktig källa till institutspecifik information och ii) analyser som utförs av ECB:s andra verksamhetsområden, till exempel makrotillsynsanalyser.

En årlig riskbedömning (ÖUP) genomförs i nära samordning inom ett nätverk av experter och motsvarande övergripande funktioner hos de nationella behöriga myndigheterna. Det som framkommer i denna bedömning och i övrigt löpande analytiskt arbete vidarebefordras regelbundet till de gemensamma tillsynsgrupperna.

Resultaten från analyserna av befintliga risker och sårbarheter beaktas i den övergripande planeringen och utgör underlag till det övergripande programmet för tillsynsgranskning (avsnitt 4.1). Sedan kompletteras resultaten med djupgående analyser som utförs av de gemensamma tillsynsgrupperna, stresstester (avsnitt

4.2.2), analyser av konsekvenserna av befintlig och kommande reglering (avsnitt 4.2.3) och utvalda tematiska analyser (avsnitt 4.4.3).

4.2.2 Stresstestning

[Artikel 4.1 f i SSM-förordningen](#)

[Artikel 100 i CRD](#)

[Skäl 43 samt artiklarna 21, 22 och 32 i EBA-förordningen](#)

Stresstester är ett centralt verktyg för mätning av enskilda risker eller en kombination av risker i givna stressscenarier. Inom ECB:s banktillsyn ansvarar avdelningen med stresstestexperter för övergripande uppgifter rörande stresstester på mikrotillsynsnivå. För betydande institut innebär det enligt artikel 100 i kapitalkravsdirektivet att stresstester ska utföras en gång om året för att underlätta översyns- och utvärderingsprocessen. Som en del av de EU-omfattande stresstester som den Europeiska bankmyndigheten (EBA) tar initiativ till och samordnar, och som genomförs vartannat år, ska bland annat omfattande stresstester av solvensen i enheter som står under europeisk banktillsyn genomföras. De år som det inte görs några EU-omfattande stresstester genomför ECB:s banktillsyn tematiska stresstester utifrån särskilda tillsynsprioriteringar (exempelvis ränterisker i bankboken 2017, likviditetsrisker 2019, klimatrisker 2022 och cyberresiliens 2024). Om oväntade finansiella och makroekonomiska händelser inträffar sker ibland riktade skrivbordsstresstester (som sårbarhetsanalyserna som genomfördes 2020 och 2022), där man bedömer aktuella risker och sårbarheter.

I detta arbete ingår utformning av metoder och mallar för stresstester, utformning och genomförande av kvalitetssäkringsstrategin för ifrågasättande av instituts stresstestningsprognoser samt övervakning av utarbetandet av därtill hörande modeller och IT-infrastruktur. Detta arbete utförs, när så är tillämpligt, i samarbete med andra avdelningar vid ECB, EBA och/eller de nationella behöriga myndigheterna.

Stresstester inom ramen för mikrotillsyn kompletteras ofta av stresstester på makrotillsynsnivå, där man tittar på systemövergripande effekter snarare än på enskilda banker och som genomförs ovanifrån, det vill säga utan att enheterna under tillsyn deltar. I dessa tester upptäcks framför allt eventuella återverknings- och nätverkseffekter. Återverknings effekter kan exempelvis uppstå genom negativa förändringar i omständigheterna som utlöses av ett stressscenario med negativ inverkan på utlåning. Nätverkseffekter sprider sig i ett sådant scenario genom till exempel utlånings- och finansieringskopplingar mellan institut. Både återverknings- och nätverkseffekter hanteras ofta i top down-modeller som utformats för analys som rör makrotillsyn och finansiell stabilitet. De kompletterar de mer mikrotillsynsmässiga bottom up-stresstesterna, i vilka banker vanligtvis använder sina egna modeller och där fokus ligger på att risker ska återspeglas med hög känslighet och säkerställande av att resultaten kan jämföras mellan institut. Denna senare aspekt är särskilt viktig eftersom resultaten vanligtvis används som underlag för ÖUP.

Utöver att bidra i systemöverskridande stresstester tillhandahåller avdelningen med stresstestexperter även känslighetsanalyser och andra kvantitativa bedömningar som ska beaktas när tillsynsbeslut fattas. Den förser bland annat de gemensamma tillsynsgrupperna med verktyg för att kunna ifrågasätta kapital och likviditet som kan

användas i bedömningen av bankernas prognoser för eget kapital och likviditet, i exempelvis IKU, ILU och kapital- och återhämtningsplaneringen.

4.2.3 Kvantitativa konsekvensbedömningar

I arbetet med att fastställa och bevaka riskerna i enheter som står under tillsyn inom ramen för den europeiska banktillsynen ingår även att bedöma betydande instituts efterlevnad av befintliga åtgärder inom mikro- och makrotillsyn samt av kommande reglering.

Inom ramen för denna befogenhet deltar avdelningen för tillsynspolicy i de återkommande bevakningsinsatserna, där man undersöker om enheterna under tillsyn efterlever befintliga och kommande standarder och regleringar inom mikro- och makrotillsyn. Denna avdelning utför även vissa kvantitativa bedömningar av tillsyns- och regleringsinitiativens konsekvenser.

4.3 Bedömning av lämplighet hos ledamöter i ledningsorgan (lämplighetsbedömning)

4.3.1 Mål

Ledningsorganet för ett institut måste vara lämpligt för att utföra sina uppgifter och ha en sammansättning så att det bidrar till en ändamålsenlig ledning av institutet och ett balanserat beslutsfattande. Detta påverkar inte endast själva institutets säkerhet och sundhet utan även den bredare banksektorn, eftersom det stärker allmänhetens förtroende för dem som leder den finansiella sektorn i euroområdet.

De enheter som står under tillsyn har det huvudsakliga ansvaret för att välja ut och utse enskilda personer för sitt ledningsorgan som uppfyller lämplighetskraven. De måste göra sina egna kontroller och bedömningar av ledamöterna i ledningsorganet, inte bara före utnämningen utan även löpande (om en ledamots ansvarsområde förändras väsentligt eller mer allmänt om nya fakta som kan påverka lämpligheten kommer fram efter den inledande bedömningen). Härvid ska de enheter som står under tillsyn säkerställa att de enskilda personerna i fråga helt öppet samarbetar i detta syfte. Om allvarliga uppgifter om en ledamot i ett ledningsorgan framkommer efter den första lämplighetsbedömningen måste den aktuella enheten ompröva huruvida den aktuella ledamoten fortfarande är lämplig för befattningen och underrätta sin nationella behöriga myndighet och ECB om dessa nya uppgifter. Utöver det har även ECB befogenhet att när som helst inleda en omprövning av huruvida en ledamot i ett ledningsorgan är lämplig.

4.3.2 Omfattning

ECB ansvarar för att fatta beslut om lämpligheten hos alla ledamöter i ledningsorgan, både vad gäller organets ledningsfunktion (personer med verkställande befattning) och tillsynsfunktion (de som inte har verkställande befattning), för alla institut som står under ECB:s direkta tillsyn (betydande institut), oavsett om det rör sig om kreditinstitut eller (blandade) finansiella holdingföretag, samt vad gäller tillståndsprövning eller kvalificerade innehav, även för mindre betydande institut. Ansvar för vanliga utnämningar i mindre betydande institut (som alltså inte rör tillståndsprövning eller kvalificerade innehav) ligger hos de nationella behöriga myndigheterna.

ECB:s ansvar är att agera grindvakt. ECB:s uppgift är att säkerställa att betydande enheter som står under tillsyn följer kraven om att ha robusta styrformer, inbegripet lämplighetskraven för de personer som ansvarar för institutens ledning. ECB har även direkt befogenhet att utöva sådana tillsynsbefogenheter som beviljas i nationell lagstiftning och som inte uttryckligen nämns i unionsrätten när det gäller godkännande av utnämningar av ledande befattningshavare och filialchefer i betydande institut enligt villkoren och inom gränserna i nationell lagstiftning.

4.3.3 Rättslig ram

CRR

[Artiklarna 88, 91 och 121 i CRD](#)

[Artiklarna 4, 6 och 9 i SSM-förordningen](#)

[Artiklarna 93 och 94 i ramförordningen om SSM](#)

ECB kommer vid utförandet av sina tillsynsuppgifter att tillämpa all tillämplig unionsrätt och, ifall denna rätt består av direktiv, den nationella lagstiftning som införlivar dessa direktiv. Lämplighetskrav behandlas kortfattat i kapitalkravsdirektivet. I direktivet anges standarder för lämplighet, dock utan närmare uppgifter om de olika kriterierna eller om vilken typ av tillsynsförfarande som ska följas.

Följaktligen kommer ECB vid fattande av lämplighetsbeslut inom ramen för SSM att tillämpa de väsentliga lämplighetskrav som fastställs i den bindande nationella lagstiftning där kapitalkravsdirektivet är införlivat. Eftersom lämplighetskraven i kapitalkravsdirektivet ska ses som en minimigrad av harmonisering har de införlivats på olika sätt i olika länder i euroområdet. Vissa länder har också gått utöver kraven i kapitalkravsdirektivet.

Utöver nationell lagstiftning följer ECB även EBA:s riktlinjer för lämplighet och EBA:s riktlinjer för intern styrning. I dessa riktlinjer ges visst utrymme för de nationella behöriga myndigheterna och ECB att lägga till ytterligare detaljer till kraven. ECB beaktar definitionerna och koncepten i dessa riktlinjer i sina lämplighetsbedömningar.

De behöriga myndigheterna måste tillämpa de lagstadgade kraven i praktiken när de bedömer om ledamöter i instituts ledningsorgan är lämpliga. För att säkerställa enhetlighet i tillämpningen av de rättsliga kraven behövs ett visst klagörande av tolkningen av dessa krav, liksom gemensamma metoder och processer för tillsyn.

Därför har ECB och de nationella behöriga myndigheterna tillsammans tagit fram praxis för lämplighetskriterier och rutiner och förfaranden för tillsyn, där en mer

detaljerad förklaring ges av hur den europeiska banktillsynen tillämpar kapitalkravsdirektivet och EBA:s riktlinjer anpassat efter varje enskilt fall. Denna praxis tillämpas utan att detta påverkar nationell lagstiftning och i enlighet med EBA:s riktlinjer. I avsaknad av bindande motstridig nationell lagstiftning bör denna praxis följas av ECB och de nationella behöriga myndigheterna. De nationella behöriga myndigheterna har, i den utsträckning som är möjlig, gått med på att tolka och utarbeta nationell lagstiftning i linje med denna praxis.

ECB:s praxis och tillsynsmetoder som nämns ovan förklaras mer utförligt i ECB:s vägledning för lämplighetsbedömningar, som finns på ECB:s webbplats för banktillsyn.

4.3.4 Bedömningskriterier

Lämpligheten hos ledamöterna i ledningsorgan bedöms gentemot fem följande kriterier: i) erfarenhet, ii) anseende, iii) intressekonflikter och självständigt tänkande, iv) tidsåtagande samt v) kollektiv lämplighet.

Principen om proportionalitet tillämpas genom hela lämplighetsprocessen, vilket innebär att ECB:s tillämpning av kriterierna avseende lämplighet ska stå i proportion till enhetens storlek och art och verksamhetens omfattning och komplexitet samt även den specifika befattning som ska tillsättas. Tillämpningen av proportionalitetsprincipen på lämplighetskriterierna får inte leda till att lämplighetskraven sänks. Det kan dock resultera i ett annat tillvägagångssätt i bedömningsprocessen eller vid tillämpningen av lämplighetskriterierna (t.ex. vad gäller utbildningsnivå eller kunskaps-, färdighets- och erfarenhetsområden eller vad gäller det tidsåtagande som krävs av ledamöter i ledningsorgan i dess ledningsfunktion och i tillsynsfunktion). Således kommer det vid varje bedömning att handla om en individuell analys och ett individuellt tillsynsbeslut.

Allvarliga uppgifter (exempelvis relaterade till penningtvätt, bedrägeri eller andra uppgifter som framkommer vid inspektioner på plats eller i rättsliga förfaranden) kan påverka en utnämnd persons lämplighet även om det inte finns någon direkt koppling mellan den aktuella befattningen och det aktuella ansvaret å ena sidan och de framkomna uppgifterna å andra sidan. Varje enskild ledamot i ledningsorgan förväntas ha tillräckliga kunskaper om, och kunna bidra till, de affärsområden som denne har individuellt ansvar för tillsammans med de andra ledamöterna i ledningsorganet, även om en viss enskild ledamot har tilldelats ensamt ansvar för vissa områden. Således kan varje enskild ledamot hållas individuellt ansvarig för att inte leva upp till det kollektiva ansvaret att hantera frågor på lämpligt sätt (individuellt ansvar).

4.3.5 Erfarenhet

Ledamöter i ledningsorgan ska besitta tillräckliga kunskaper, färdigheter och erfarenhet för att kunna utföra sina uppgifter. Begreppet *erfarenhet* används i det

följande i vidare mening och omfattar såväl praktisk och yrkesmässig erfarenhet från tidigare arbetsuppgifter som teoretisk erfarenhet från utbildning och fortbildning.

Samtliga ledamöter i ledningsorgan ska som minimum ha grundläggande teoretisk bankerfarenhet som gör att de kan förstå institutets huvudsakliga verksamhet och största risker. Nivån och omfattningen på den erfarenhet som krävs av ledamöter i ledningsorgan i dess ledningsfunktion kan variera från den som krävs av ledamöter i ledningsorgan i dess tillsynsfunktion, särskilt om dessa funktioner utövas av olika organ. Ytterligare erfarenhet kan bedömas vara nödvändig baserat på relevanta faktorer som exempelvis den befattning som söks, den aktuella enhetens natur, storlek och komplexitet eller andra faktorer som behöver beaktas i det enskilda fallet (exempelvis risker förknippade med penningtvätt och finansiering av terrorism, IKT och säkerhet liksom klimat- och miljörelaterade risker).

4.3.6 Anseende

Ledamöter i ledningsorgan måste alltid ha tillräckligt gott anseende. En utnämnd person anses ha gott anseende om det inte föreligger några objektiva och påvisbara grunder som tyder på något annat, särskilt med hänsyn till tillgänglig information om de faktorer och omständigheter som beskrivs i detta avsnitt.

Den utnämnde ska anses ha gott anseende om inget tyder på motsatsen och det inte föreligger några skäl att tvivla på den utnämndes goda anseende. Om den utnämndes personliga eller affärsmässiga uppförande väcker tvivel om dennes förmåga att säkerställa sund och ansvarsfull ledning av kreditinstitutet ska enheten under tillsyn eller den utnämnde själv informera den behöriga myndigheten, som får utvärdera de faktiska förhållandena.

Pågående såväl som avslutade straffrättsliga och administrativa förfaranden kan påverka den utnämndes anseende och även anseendet för den aktuella enheten under tillsyn. Det är fallet även om en person utnämns i en annan medlemsstat/ett annat land än det, där den relevanta händelsen inträffade. Pågående rättsprocesser kan också påverka om en ledamot kan ägna sina funktioner tillräckligt med tid, och hänsyn ska även tas till detta i bedömningen.

4.3.7 Intressekonflikter

Ledamöter i ledningsorgan bör kunna fatta kloka, objektiva och självständiga beslut (dvs. agera med oavhängighet). Oavhängigheten kan påverkas av personliga, yrkesmässiga, finansiella eller politiska intressekonflikter.

Enheten under tillsyn ska ha inrättat styrningsriktlinjer för att identifiera, förebygga, mildra, hantera och informera om intressekonflikter oavsett om det gäller faktiska, potentiella (dvs. rimligen förutsebara) eller (av allmänheten) uppfattade sådana. Det föreligger en intressekonflikt om en ledamots intressen på ett ogynnsamt vis skulle kunna påverka de intressen som enheten under tillsyn har.

En utnämnd person behöver inte nödvändigtvis betraktas som olämplig endast på grund av att det finns en intressekonflikt. Så är endast fallet om en intressekonflikt utgör en väsentlig risk och om den är omöjlig att förhindra, mildra eller hantera enligt de skriftliga riktlinjerna för enheten under tillsyn.

Om det i materiell nationell rätt utöver detta finns särskilda formella oavhängighetskriterier för vissa ledamöter i ledningsorgan (oberoende styrelseledamöter) som ska tillämpas vid lämplighetsbedömningar ska även dessa kriterier beaktas.

4.3.8 Tidsåtagande

Samtliga ledamöter i ledningsorgan måste kunna avsätta tillräckligt med tid för att utföra sina uppdrag i institutet. Den tid som en ledamot i ledningsorgan kan avsätta för sina uppdrag kan påverkas av en rad faktorer, som antalet styrelseuppdrag som denne har (kvantitativ bedömning). Utöver detta kommer även en bedömning av kvalitativa aspekter att behöva göras.

Antalet uppdrag i ledningsorgan som en ledamot i ett ledningsorgan för ett betydande institut får ha enligt kapitalkravsdirektivet är begränsat till ett uppdrag i ledningsorgan med verkställande funktion och två uppdrag i ledningsorgan utan verkställande funktion eller fyra uppdrag i ledningsorgan utan verkställande funktion. Det finns emellertid två undantag till denna regel: i) Om det rör sig om en kombination av flera uppdrag kan dessa ibland räknas som ett uppdrag (*beräkning på förmånligt sätt*). Det kan vara fallet om uppdragen är inom samma koncern eller i institut som ingår i samma institutionella skyddssystem eller uppdrag i enheter där institutet har kvalificerade innehav. ii) Uppdrag i organisationer som inte huvudsakligen har kommersiellt syfte räknas inte med i ovanstående gränser.

De kvalitativa faktorer som avgör hur mycket tid en ledamot i ett ledningsorgan kan ägna sig åt sina uppdrag är i) storleken på den enhet där uppdrag innehas, samt omständigheterna i enheten, liksom verksamhetens art, omfattning och komplexitet, ii) den plats eller det land där enheten har sin hemvist och iii) andra yrkesmässiga eller personliga åtaganden eller omständigheter (som domstolsförfaranden som den utnämnde är inblandad i eller om det finns synergier mellan de uppdrag och befattningar som innehas, vilket räknas som en förmildrande faktor). Vid bedömningen av huruvida den utnämnde kommer att kunna ägna tillräcklig tid åt sina uppdrag ska enheten under tillsyn även ta hänsyn till behovet av utbildning och kompetensutveckling samt behovet av en buffert för oväntade händelser. Oväntade händelser omfattar inte bara krissituationer som rör institutet utan även omständigheter som oväntat kan påverka tidsåtagandet (t.ex. domstolsförfaranden).

4.3.9 Kollektiv lämplighet

Enheterna under tillsyn har det primära ansvaret för att upptäcka luckor i den kollektiva lämpligheten genom självutvärdering av ledningsorganet, exempelvis

baserat på en lämplighetsmall. Enheterna under tillsyn ska rapportera och diskutera luckorna med sin gemensamma tillsynsgrupp eftersom tillsyn över ledningsgruppens kollektiva lämplighet ingår i den löpande tillsynen av styrningen. Hur den utnämnde passar in i den kollektiva lämpligheten är ett kriterium som ska bedömas redan i den första lämplighetsbedömningen. I bedömningen ska tillbörlig hänsyn tas till mångfalden i ledningsorganet, liksom bankspecifika omständigheter och behoven utifrån bankens riskprofil som fastställs i den löpande tillsynen.

4.3.10 Bedömningsprocess

ECB fattar beslut om utnämningar endast i betydande institut utom i de fall då utnämningarna är en del av förfarandena för tillståndsprövning eller kvalificerat innehav (dessa är gemensamma förfaranden för både betydande och mindre betydande institut).

Utnämningar rapporteras av instituten (eller i undantagsfall av den utnämnde) till den nationella behöriga myndigheten på nationella anmälningsformulär. Därefter informerar den nationella behöriga myndigheten ECB. Bedömningsprocessen och tillhörande kommunikation mellan de berörda enheterna och tillsynsmyndigheterna sker, så långt det går, genom en särskild digital plattform (portalen). Den nationella behöriga myndigheten och ECB samlar tillsammans in den information som behövs, utför bedömningen och lägger fram ett utförligt förslag till beslut.

ECB antar ett formellt beslut efter varje lämplighetsbedömning inom den tidsfrist som anges i nationell lag, i förekommande fall. Den utnämnde bedöms vara antingen lämplig eller inte lämplig. ECB har emellertid befogenhet att lägga till tillägsbestämmelser (det vill säga villkor eller skyldigheter och, i sällsynta fall, rekommendationer) i positiva beslut. Om ovissheter inte kan lösas på ett adekvat sätt fattas ett negativt beslut. ECB kan när som helst avsätta ledamöter i ledningsorgan för betydande enheter som står under tillsyn om ledamöterna inte uppfyller lämplighetskraven.

Enheten under tillsyn (eller i undantagsfall den utnämnde) underrättas om ECB:s beslut. Enheten under tillsyn och den utnämnde måste också uppfylla alla andra krav som åläggs dem enligt nationell lag, såsom att i förekommande fall vara inskrivna i ett nationellt register.

Den utnämnde eller enheten under tillsyn har möjlighet att begära omprövning i den administrativa omprövningsnämnden eller överklaga beslutet direkt till Europeiska unionens domstol.

4.4 Löpande tillsyn

Den löpande tillsynen över betydande institut sköts av de gemensamma tillsynsgrupperna med stöd från ECB och de nationella behöriga myndigheternas övergripande avdelningar. Löpande tillsyn innefattar regelbundna och särskilda

åtgärder och genomförande av programmet för tillsynsgranskning (avsnitt 4.1) och ÖUP (avsnitt 4.5). Dessutom säkerställer de gemensamma tillsynsgrupperna samordning med grupper för inspektion på plats och samverkar med nationella tillsynsmyndigheter.

De gemensamma tillsynsgrupperna samlar löpande in information om institut och upprätthåller en fortlöpande tillsynsdialog.

4.4.1 Insamling av information

Artiklarna 10 och 11 i SSM-förordningen

Som en del av sin löpande bedömning av ett instituts riskprofil använder den gemensamma tillsynsgruppen en lång rad informationskällor av kvantitativa och kvalitativa slag. De gemensamma tillsynsgrupperna fungerar som en gemensam kontaktpunkt för all kommunikation med enheter som står under tillsyn och andra tillsynsmyndigheter i SSM. Samordnaren för den gemensamma tillsynsgruppen ser till att informationen sprids till alla berörda parter. All information lagras i SSM:s informationshanteringssystem.

Av rättsliga och tekniska skäl finns det dock undantag från policyn om en gemensam kontaktpunkt. För insamlingen av det mesta av den kvantitativa informationen finns specifika processuella bestämmelser. För regelbunden rapportering, till exempel Corep och Finrep, används befintliga plattformar och förfaranden för rapportering (avsnitt 3.4).

Generellt kan ECB kräva inlämning av handlingar eller skriftliga eller muntliga förklaringar angående denna information från de enheter som står under tillsyn. Exempel på detta är interna uppgifter och ledningsrapporter, policydokument, riskhanteringsrapporter, internrevisioner, strategier eller verksamhets- och kapitalplaner. ECB kan även använda ytterligare uppgifter som samlas in i tillsynsarbetet, samt information från externa leverantörer i syfte att övervaka specifika områden eller risker.

4.4.2 Löpande tillsynsdialog

Artiklarna 10, 97, 104 och 105 i CRD

Riktlinjer om gemensamma förfaranden och metoder för översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) (EBA/GL/2014/13)

Inom ramen för sin dagliga tillsyn håller de gemensamma tillsynsgrupperna regelbundna och särskilda möten med enheterna under tillsyn på olika nivåer i personalhierarkin. Att en sådan löpande tillsynsdialog upprätthålls är mycket viktigt för att risker ska upptäckas i ett tidigt skede och korrigerande tillsynsåtgärder kunna sättas in i tid. Dessutom gör tillsynsdialogen att de enheter som står under tillsyn och tillsynsmyndigheterna uppnår samsyn kring vilka som är de centrala delarna i resultaten från tillsynsförfarandena, såsom ÖUP och tillsynsstresstester, och kring vad det är som främst påverkar resultaten. Inom ramen för tillsynsdialogen förväntas instituten dessutom löpande och utan otillbörligt dröjsmål underrätta tillsynsmyndigheterna om pågående och väsentliga förändringar som påverkar risker och marknader.

Som en del av den årliga processen att ta fram ett program för tillsynsgranskning utarbetar varje gemensam tillsynsgrupp en årlig tidsplan för viktiga möten för varje enhet som står under tillsyn. Denna tidsplan är flexibel och kan ändras under året. Vidare kan särskilda möten hållas på begäran från tillsynsmyndigheten eller den aktuella enheten under tillsyn. Möten mellan de nationella behöriga myndigheterna och institutens lokala ledning som rör tillsynsuppgifter som inte omfattas av SSM kan hållas utan den gemensamma tillsynsgruppens deltagande. Gruppen ska dock informeras.

Regelbundna möten hålls både med gruppens ledning och med ledningen för betydande dotterföretag. Vanligtvis hålls åtminstone ett möte per år med den verkställande direktören (vd:n), riskdirektören och finansdirektören samt med ordföranden i institutets tillsynsorgan och chefen för intern revision på gruppnivå och för relevanta dotterföretag. Dessutom kan möten hållas med cheferna för de huvudsakliga affärsområdena samt med ansvariga för efterlevnad och stabsfunktioner, kompletterat med tematiska möten på teknisk nivå.

En central del i tillsynsdialogen är att samordnaren i den gemensamma tillsynsgruppen vanligtvis anordnar ett möte med institutets ledningsorgan, där samordnaren redogör för slutsatserna i ÖUP och de bakomliggande skälen till utkastet till beslut. Detta gör det möjligt för institutet att förstå hur det har bedömts och vilka områden som behöver förbättras.

Emellanåt anordnar ECB också ytterligare möten med branschen, såsom workshoppar för vd:ar om särskilda frågor.

4.4.3 Tematiska granskningar inom ramen för SSM

Artikel 99 i CRD

Artiklarna 4, 6.1, 9.1 och 10 i SSM-förordningen

ECB utför tematiska granskningar och övergripande insatser rörande frågor som vanligtvis påverkar grupper av institut från flera jurisdiktioner med olika affärsmodeller av olika storlek och komplexitet (som [den tematiska granskningen av styrning och riskaptit](#)). Vilka institut som väljs ut för tematisk granskning bestäms av den risktolerans som de gemensamma tillsynsgrupperna har fastställt för enheterna under tillsyn. På så sätt går det att göra en bra övergripande analys och jämförelser. Syftet med detta är att få god insyn i riskmönstren i de olika deltagande medlemsstaterna, i och med att de allmänna tematiska granskningarna omfattar alla enheter under tillsyn, och de övergripande insatserna endast omfattar ett visst antal av dessa enheter. Tanken är att de tematiska granskningarna ska ge djupgående kunskap om de valda områdena främst genom faktainsamling. Beroende på området och vad som uppdagas kan resultaten från de tematiska granskningarna användas för att ta fram vägledning för SSM, vilket bidrar till identifiering och/eller främjande av bästa praxis. Det kan till och med leda till institutspecifika kvalitativa och/eller kvantitativa åtgärder. För institut som väljs ut för tematisk granskning beaktas resultaten från analysen i den årliga översyns- och utvärderingsprocessen.

Områdena i de tematiska granskningarna fastställs av tillsynsnämnden, som godkänner tillsynsprioriteringarna för det kommande året och därmed anger vilka områden som ska analyseras på djupet. Fastställandet av potentiella områden för

tematisk granskning samordnas av direktoratet för tillsynsstrategi och risk i samverkan med andra aktörer inom SSM, såsom generaldirektorat, gemensamma tillsynsgrupper eller andra verksamhetsområden vid ECB, övergripande avdelningar vid nationella behöriga myndigheter och internationella organ (som EBA och Baselkommittén för banktillsyn). Områdena ska gå i linje med de tillsynsprioriteringar som tillsynsnämnden har fastställt.

De gemensamma tillsynsgrupperna meddelar vad som uppdragats eller vilka områden som kan förbättras genom särskilda uppföljningsbrev eller tillsynsbeslut. Beroende på hur allvarliga eventuella brister som uppdragats är kan en handlingsplan eller specifika korrigerande åtgärder behövas. Aggregerade resultat från de tematiska granskningarna kan även meddelas till branschen genom tillsynsförväntningar.

4.4.4 Regelbunden översyn av regelverket

CRD

Riktlinjer om gemensamma förfaranden och metoder för översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) (EBA/GL/2014/13)

I de regelbundna översynerna av regelverket beskrivs de tillsynsuppgifter som härrör från kapitalkravsförordningen, kapitalkravsdirektivet och direktivet om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag. Det rör sig om sådana tillsynsuppgifter som den ordinarie bedömningen av institutens återhämtningsplaner och ersättningspolicyer och bedömningar av om upplysningskrav enligt pelare 3 uppfylls och av utdelningspolicyer.

Till exempel ansvarar varje gemensam tillsynsgrupp för insamling av information om policy och praxis för ersättning i enheterna som står under tillsyn och för utförande av en meningsfull analys för bedömning av efterlevnad av de relevanta kraven i kapitalkravsdirektivet. Bedömningen används som underlag till besluten i ÖUP (avsnitt 4.5).

När det gäller tillämpningen av sunda ersättningspolicyer, och som svar på ansökningar som lämnats in av enheter som står under tillsyn, ansvarar de gemensamma tillsynsgrupperna för bedömning av ansökningar om förhandsgodkännande av uteslutande av personal från antagandet om att de har en betydande inverkan på institutets riskprofil (benämnda *identifierad personal*), och av förfrågningar om att få öka förhållandet mellan rörliga och fasta ersättningsdelar. I det första fallet utfärdar ECB-rådet ett ECB-beslut grundat på ett förslag från tillsynsnämnden (i enlighet med ECB:s beslutsprocess). I det senare fallet behövs, om det förutses att kapitalbasen kommer att förbli sund, i allmänhet inget specifikt beslut från den behöriga myndigheten. Ett annat exempel är den gemensamma tillsynsgruppens ansvar för bedömning av om institut som står under tillsyn uppfyller de upplysningskrav enligt pelare 3 som härrör från kapitalkravsdirektivet, kapitalkravsförordningen, EBA:s riktlinjer och nationell lagstiftning. I detta sammanhang bedömer den gemensamma tillsynsgruppen inte endast offentliggjorda handlingar, utan även interna arrangemang och intern praxis som styr upplysningsrelaterade beslut och upplysningsrelaterad verksamhet. Slutsatserna i denna bedömning kan även användas som underlag till beslutet i ÖUP.

4.5 Översyns- och utvärderingsprocessen

4.5.1 Ram

Översyns- och utvärderingsprocessen är flexibel och anpassningsbar för att tillsynen ska kunna vara riskbaserad. Det innebär att hur ofta och hur ingående de olika delarna i ÖUP bedöms varje år varierar, liksom omfattningen, beroende på nivån på tillsynsinsatserna och de särskilda omständigheterna i varje enskild bank.

I enlighet med EBA:s riktlinjer om gemensamma förfaranden och metoder för översyns- och utvärderingsprocessen (EBA:s riktlinjer för ÖUP) används följande metod:

- Varje gemensam tillsynsgrupp gör en bedömning av den enhet som man har tillsyn över, där man tittar på de fyra delarna analys av affärsmodellen, intern styrning, risker för kapitalet och risker för likviditet och finansiering (avsnitt 4.5.4). I denna bedömning utgår man från föregående års bokslutsuppgifter. I 2023 års ÖUP tittar man alltså på siffrorna från årsslutet 2022. Man gör en tidig riktmärkning, som leder fram till ÖUP-slutsatserna, vilket i princip består av en förteckning över de främsta sårbarheter eller tillsynsresultat som man måste ta itu med genom tillsynsåtgärder. De kan vara kvalitativa och/eller kvantitativa. Slutsatserna från varje års ÖUP-bedömning formaliseras i ÖUP-beslut som gäller för påföljande år. Det innebär att slutsatserna från 2023 års ÖUP formaliseras i ÖUP-beslut som gäller för 2024.
- Andra försvarslinjen kompletterar och validerar bedömningen genom riktmärkning (avsnitt 4.5.5).
- Enheterna under tillsyn underrättas om slutsatserna informellt och formellt. Betydande institut underrättas först informellt om slutsatserna från ÖUP-bedömningen (som en del i tillsynsdialogen) och sedan formellt genom det påföljande ÖUP-beslutet (avsnitt 4.5.6). ÖUP-resultaten offentliggörs i aggregerad form (avsnitt 4.5.7) i enlighet med den europeiska banktillsynens öppenhetsprincip.

ECB utför ÖUP som antingen hemtillsynsmyndighet eller värdtillsynsmyndighet (avsnitt 4.5.8) i enlighet med aktuell teknisk tillsynsstandard från EBA.

Flerårig bedömning

De gemensamma tillsynsgruppernas bedömning av olika riskområden kan genomföras över flera år, i vad som kallas den fleråriga bedömningen. Den bedömning som måste göras varje år kallas för den grundläggande bedömningen. Den kompletteras sedan med ytterligare bedömningar som utförs över flera år. Dessa fleråriga bedömningar delas in i så kallade moduler, som definieras i de metoder som används för de olika riskområdena.

EBA:s riktlinjer om gemensamma förfaranden och metoder för översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) och stresstester för tillsynsändamål (EBA/GL/2022/03)

EBA:s utkast till tekniska tillsyns- och genomförandestandarder för tillsynskollegier (EBA/RTS/2014/16 och EBA/ITS/2014/07)

4.5.2 Bakåt- och framåtblickande perspektiv

I ÖUP bedöms instituts inneboende risknivå, deras ställning i förhållande till en grupp av likartade institut och deras sårbarhet för exogena faktorer.

Tillsynsmyndigheterna måste i god tid vidta alla de åtgärder som behövs för att säkra institutens framtida bärkraft. Därför måste de även ha ett framåtblickande perspektiv i sina bedömningar. I ÖUP bedöms därför institutens bärkraft tolv månader framåt, liksom ur ett medellång- till långsiktigt perspektiv, utifrån en stor mängd bakåt- och framåtblickande kvantitativ och kvalitativ information.

Tidigare händelser är en viktig faktor som beaktas i denna bedömning, eftersom det i allmänhet finns tillförlitliga uppgifter att tillgå om tidigare händelser, och dessa kan ge en fingervisning om hur trenderna ser ut och kan komma att utvecklas framåt. Detta måste kompletteras med framåtblickande information, som sannolikhet för fallissemang, förluster givet fallissemang, institutens kapital- och likviditetsplanering och institutens egna och tillsynsmyndigheternas stresstester.

Det framåtblickande perspektivet är införlivat i riskbedömningssystemet. Hållbarhetsbedömningen i den första delen och IKU/ILU i den tredje och fjärde delen analyseras ur ett framåtblickande perspektiv där fokus ligger på den närmaste framtiden. Stresstesterna i den tredje och fjärde delen görs ur ett långsiktigt perspektiv, vilket innebär att man tittar tre till fem år framåt.

4.5.3 Helhetsbedömning

Genom ÖUP vill man få en helhetsbild av institutens riskprofiler som är så omfattande som möjligt och där man beaktar alla relevanta risker och möjliga åtgärder mot dem. Ett instituts riskprofil är naturligtvis mångfacetterad och många av riskfaktorerna hänger ihop med varandra. Det gäller även för de möjliga tillsynsåtgärder som kan vidtas mot dem. Det innebär att de fyra delarna i ÖUP måste undersökas tillsammans när den samlade ÖUP-bedömningen och ÖUP-beslutet utformas.

När det gäller eventuella ytterligare kapitalkrav breddas helhetsbedömningen så att även de enskilda riskfaktorerna analyseras mer utförligt eftersom de faktorer som ligger till grund för ett instituts samlade tillsynsbedömning inte påverkar de ytterligare kapitalkraven på samma sätt.

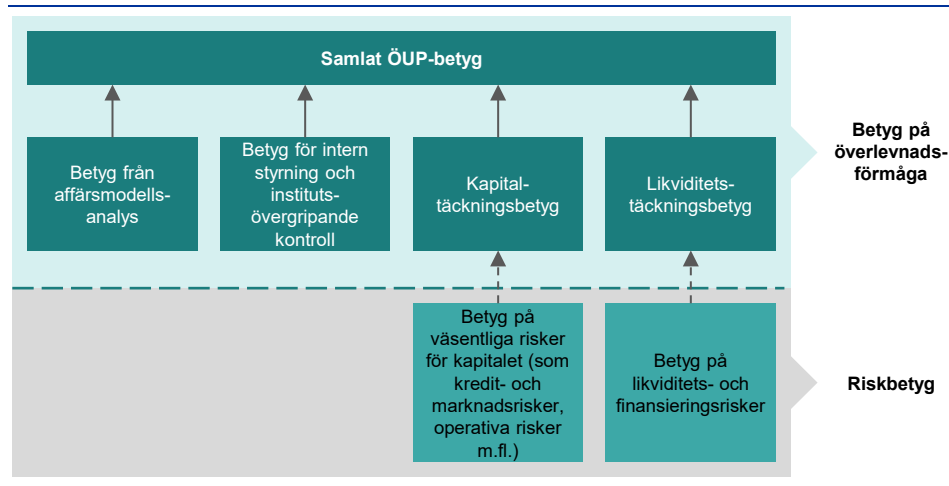
4.5.4 Bedömningsöversikt

De gemensamma tillsynsgrupperna har i sitt dagliga tillsynsarbete stöd av riskbedömningssystemet. Det används för löpande analys av den första delen (affärsmodell), den andra delen (intern styrning och riskhantering), den tredje delen (risker för kapital) och den fjärde delen (risker för likviditet och finansiering).

Tillsynsbedömningarna av dessa fyra delar och hela ÖUP formaliseras genom en motivering och ett betyg. I motiveringen förklarar de gemensamma tillsynsgrupperna de främsta faktorerna bakom sin bedömning, de huvudsakliga bristerna och deras eventuella effekter på institutens bärkraft, styrkt genom tabeller, diagram och siffror.

Betygen används främst som ett sätt att sammanfatta tillsynsmyndigheternas synpunkter och underlätta såväl högnivåjämförelser mellan olika sektorer som kommunikation, både inom SSM och med instituten. Dessa betyg ska inte sammanblandas med andra typer av betyg, som de som kreditvärderingsföretag eller kreditvärderingsinstitut använder i sin bedömning av låntagares möjligheter att betala tillbaka sina skulder eller sannolikhet för fallissemang.

Figur 14
Översikt över betygssättningen

Riskdelarna bedöms utifrån både ett kvantitativt perspektiv (risknivå)⁹ och ett kvalitativt perspektiv (riskkontroll)¹⁰.

För vart och ett av perspektiven utförs bedömningarna vanligtvis i tre kompletterande faser¹¹.

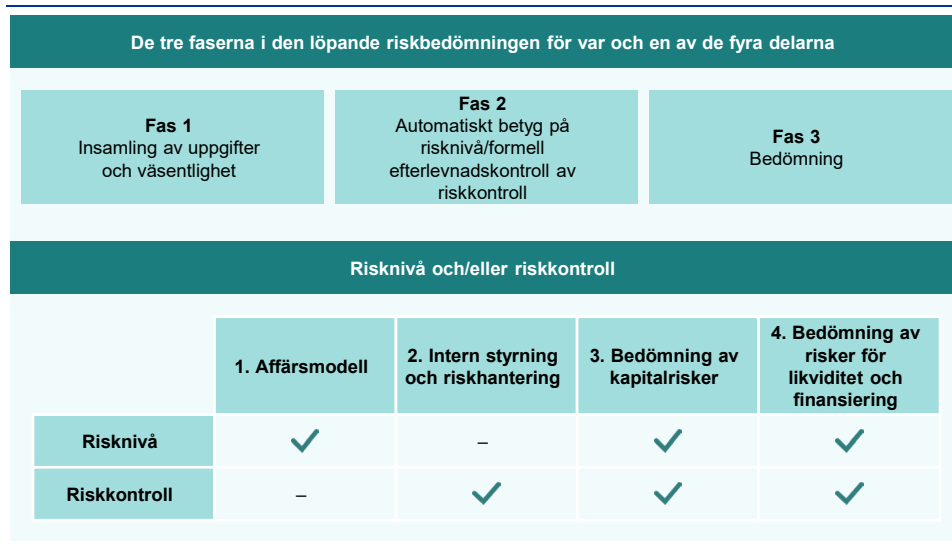
⁹ "Considerations in relation to inherent risk", i enlighet med EBA:s riktlinjer om gemensamma förfaranden och metoder för översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) och stresstester för tillsynsändamål.

¹⁰ "Considerations in relation to adequate management and controls", i enlighet med EBA:s riktlinjer om gemensamma förfaranden och metoder för översyns- och utvärderingsprocessen (ÖUP) och stresstester för tillsynsändamål.

¹¹ Det finns undantag, som kapitaltäckningsbedömningen, som endast består av de första och tredje faserna.

Figur 15

De tre kompletterande faserna i risknivå- och riskkontrollbedömningarna

I fas 1 samlas uppgifter in och väsentligheten i varje delriskkategori bedöms, i fas 2 görs en automatisk bedömning utifrån objektiva indikatorer, och i fas 3 fattar den gemensamma tillsynsgruppen ett expertbeslut. Dessa tre faser följer logiskt på varandra i riskbedömningen.

I risknivåbedömningen undersöks vilka inneboende risker som finns i ett instituts portföljer, och hänsyn tas till flera olika faktorer, som institutets ställning i jämförelse med liknande institut och eventuella makroekonomiska faktorer som kan påverka riskprofilen. Väsentligheten i ett instituts risker bedöms av i huvudsak två anledningar: i) för att hitta de verksamheter och risker som påverkar institutets förmåga att säkra sund riskhantering och risktäckning, ii) för att koncentrera tillsynsarbetet och tillsynsbesluten på de verksamheter som innebär risker som hotar institutets förmåga att upprätthålla verksamheten, antingen på kort sikt (bärkraft) eller på medellång till lång sikt (hållbarhet) och dess förmåga att täcka och hantera de riskerna.

För att komplettera den standardiserade bedömningen beaktas i risknivåbedömningen eventuell väsentlighetsbedömning, eventuell fas där fasta punkter fastställs automatiskt och flera olika slag av kvalitativ och kvantitativ information. Denna bedömning leder fram till en sammanfattande beskrivning och ett samlat betyg.

Gemensamma betyg för bedömning av risknivå¹²

1 = låg: Den inneboende risknivån medför ingen märkbar risk för betydande inverkan på de tillsynsrelaterade delarna i koncernen eller de ingående bolagen.

¹² Betygen 2 och 3 kan numera modifieras med plus (+) eller minus (-).

2 = medellåg: Den inneboende risknivån innebär låg risk för betydande inverkan på de tillsynsrelaterade delarna i koncernen eller de ingående bolagen.

3 = medelhög: Den inneboende risknivån innebär medelhög risk för betydande inverkan på de tillsynsrelaterade delarna i koncernen eller de ingående bolagen.

4 = hög: Den inneboende risknivån innebär hög risk för betydande inverkan på de tillsynsrelaterade delarna i koncernen eller de ingående bolagen.

I riskkontrollbedömningen undersöks om institutets interna styrning/riskhantering är lämplig och tillräcklig, liksom om riskhanteringen och riskkontrollerna på riskfaktornivå är det. Bland annat bedöms hur institutet bevakar sina riskexponeringar, avgör vilka åtgärder som behöver vidtas och bedömer lämpligheten i sina interna riktlinjer, sin organisation och sina gränser. De kategorispecifika riskkontrollrutinerna som bedöms måste ligga i linje med den allmänna interna styrningen/riskhanteringen på institutnivå.

I riskkontrolldelen undersöker de gemensamma tillsynsgrupperna hur styrnings- och kontrollrutinerna fungerar i praktiken. Bland annat granskas om riskhanterings- och riskkontrollrutinerna är tillräckliga utifrån verksamhetens omfattning och komplexitet (affärsmodell, organisationsstruktur osv.), samt i vilken grad dessa rutiner är införlivade i de operativa rutinerna. De gemensamma tillsynsgrupperna bedömer varje enskild underkategori inom riskkontrollområdet och fastställer orsakerna bakom det betyg som har satts (de främsta styrkorna och bristerna, motverkande åtgärder och andra relaterade korrigeringsfaktorer).

Gemensamma betyg för bedömning av riskkontrollerna¹³

1 = starka kontroller: Kvaliteten på riskhanteringen, organisationen och kontrollerna medför ingen märkbar risk för betydande inverkan på de tillsynsrelaterade delarna i koncernen eller de ingående bolagen. Riskhanteringen och riskkontrollerna håller hög nivå. Rutinerna för riskhantering och riskkontroller är tydligt beskrivna och helt anpassade efter den typ av verksamhet som institutet bedriver och komplexiteten i denna verksamhet.

2 = tillräckliga kontroller: Kvaliteten på riskhanteringen, organisationen och kontrollerna medför liten risk för betydande inverkan på de tillsynsrelaterade delarna i koncernen eller de ingående bolagen. Riskhanteringen och riskkontrollerna håller acceptabel nivå. Rutinerna för riskhantering och riskkontroller är tillräckligt väl beskrivna och tillräckligt anpassade efter den typ av verksamhet som institutet bedriver och komplexiteten i denna verksamhet.

3 = bristande kontroller: Kvaliteten på riskhanteringen, organisationen och kontrollerna medför medelhög risk för betydande inverkan på de tillsynsrelaterade delarna i koncernen eller de ingående bolagen. Riskhanteringen och riskkontrollerna håller bristfällig nivå och behöver förbättras. Riskerna kontrolleras och motverkas inte i tillräcklig utsträckning, vilket innebär att alltför många risker kvarstår. Rutinerna för riskhantering och riskkontroller är undermåligt beskrivna och inte tillräckligt

¹³ Betygen 2 och 3 kan numera modifieras med plus (+) eller minus (-).

anpassade efter den typ av verksamhet som institutet bedriver och komplexiteten i denna verksamhet.

4 = otillräckliga kontroller: Kvaliteten på riskhanteringen, organisationen och kontrollerna medför hög risk för betydande inverkan på de tillsynsrelaterade delarna i koncernen eller de ingående bolagen. Riskhanteringen och riskkontrollerna håller låg nivå och behöver förbättras drastiskt och/eller omgående. Riskerna kontrolleras och motverkas inte alls eller inte i tillräcklig utsträckning. Rutinerna för riskhantering och riskkontroller är inte beskrivna och inte anpassade efter den typ av verksamhet som institutet bedriver och komplexiteten i denna verksamhet.

Bedömningarna av risknivå och riskkontroller i en kategori slås samman till en så kallad kombinerad bedömning.

När de fyra delarna har bedömts sätter tillsynsmyndigheterna ett samlat ÖUP-betyg mellan 1 och 4. I linje med EBA:s riktlinjer för ÖUP återspeglar detta samlade ÖUP-betyg tillsynsmyndigheternas synpunkter på institutets allmänna bärkraft grundat på samlad överblick över hoten mot bärkraften (se även det avsnitt på webbplatsen för banktillsyn där metoderna som används i de olika delarna av bedömningen beskrivs mer utförligt).

Det samlade ÖUP-betyget bör spegla resultaten från bedömningen av de enskilda riskerna: Högre betyg bör visa på en högre risk mot institutets bärkraft härrörande från en eller flera faktorer i dess riskprofil, som dess affärsmodell, dess interna styrsystem och enskilda risker för solvens eller likviditetsposition.

De gemensamma tillsynsgrupperna kan sedan genom återhållsam bedömning justera detta fasta samlade ÖUP-betyg utifrån i) tillsynsgruppens kännedom om institutet, ii) jämförelser med liknande institut (även genom tidig riktmärkning) och ÖUP-riktmärkning (avsnitt 4.5.5), iii) den makromiljö som institutet verkar i, iv) institutets kapital- och likviditetsplanering för att på ett sunt sätt gå mot att uppfylla alla krav i kapitalkravsförordningen och det femte kapitalkravsdirektivet och v) SSM:s risktolerans. Grupperna kan även vilja att brister som framkommit under ÖUP, som de anser vara särskilt viktiga för institutet, återspeglas i det samlade ÖUP-betyget.

Syftet är att göra en helhetsbedömning av institutens riskprofil och, om det behövs, bestämma vilka tillsynsåtgärder som är lämpliga (formaliserade i ÖUP-beslutet (avsnitt 4.5.6), som kapitalbaskrav, likviditetskrav eller andra kvalitativa tillsynsåtgärder.

4.5.5 Riktmärkning av ÖUP-resultaten

Under tiden som tillsynsmyndigheterna håller på med ÖUP-bedömningarna och innan tillsynsdialogen inleds och ÖUP-beslutet har färdigställts jämför den andra försvarslinjen tillsynsresultaten genom riktmärkning.

Tanken är att denna granskning ska vara till hjälp för de gemensamma tillsynsgrupperna och leda till att slutsatserna från ÖUP blir enhetliga och

ändamålsenliga och därmed till lika konkurrensvillkor och rättvis behandling för alla institut under tillsyn. I riktmärkningen jämförs tillsynsmyndigheternas riskbedömningar, de enskilda riskbetygen och de samlade ÖUP-betygen, såväl som de kvalitativa och kvantitativa faktorerna. Riktmärkningarna görs i olika jämförelsegrupper enligt ÖUP-metoden, alltså efter olika särdrag i affärsmodellerna och i enlighet med de strategiska prioriteringarna och ramverket för risktolerans. Då tillsynsmyndigheterna upptäcker brister som bankerna måste åtgärda hjälper riktmärkningen dem att sätta in lika tillsynsåtgärder för alla banker som har liknande sårbarheter. Dessutom kontrollerar man att tidigare åtgärder följs upp i tid.

Det är även tänkt att jämförelsen med likartade institut ska komplettera de gemensamma tillsynsgruppernas bedömning med en övergripande jämförande bedömning. Eventuella avvikelser diskuteras med de gemensamma tillsynsgrupperna i syfte att få till stånd en diskussion om ÖUP-resultaten från samma ÖUP-cykel. Utifrån denna diskussion kan de gemensamma tillsynsgrupperna sedan justera tillsynsresultaten.

4.5.6 Tillsynsdialogen och ÖUP-beslut

De gemensamma tillsynsgrupperna inleder tillsynsdialogen genom att informera enheterna under tillsyn om de preliminära resultaten från bedömningen och om vilka kvalitativa och kvantitativa åtgärder man planerar att vidta. Tillsynsdialogen är viktig för öppenheten och förutsägbarheten i tillsynsarbetet, liksom för att betydande institut ska få möjlighet att ge sin syn på saken innan ÖUP slutförs.

ÖUP-beslutet fattas enligt artikel 16 i SSM-förordningen och utfärdas efter att den berörda parten har fått möjlighet att yttra sig (se artikel 22.1 i SSM-förordningen och artikel 31 i ramförordningen om SSM). Beslutet måste åtföljas av vederbörlig motivering (se artikel 22.2 i SSM-förordningen och artikel 33 i ramförordningen om SSM).

ÖUP-beslut fattas av ECB-rådet enligt förfarandet med implicit godkännande utifrån fullständiga utkast till beslut som tillsynsnämnden lägger fram och kan innehålla följande:

Kapitalbaskrav

- Ett totalt ÖUP-kapitalkrav bestående av minimikrav på kapitalbas (8 %) i pelare 1 och ytterligare kapitalbaskrav i pelare 2.
- Kombinerade buffertkrav.

Institutspecifika kvantitativa likviditetskrav

- Likviditetstäckningsgrad högre än lagstadgad miniminivå.
- Högre överlevnadsperioder.
- Nationella åtgärder.

Andra kvantitativa och kvalitativa tillsynsåtgärder

- Ytterligare tillsynsåtgärder i enlighet med artikel 16.2 i SSM-förordningen (som begränsning eller inskränkning av affärsverksamheten, krav på att risker ska reduceras, begränsningar avseende, eller förhandsgodkännande för, utdelning samt krav på extra eller mer frekvent rapportering).
- Pelare 2-vägledning i form av tillägg till kärnprimärkapitalrelationen.

Bruttosoliditetskrav och pelare 2-vägledning

- Precis som med kapitalbaskrav kan ECB:s banktillsyn ålägga pelare 2-krav på bruttosoliditeten, liksom pelare 2-vägledning.

Kapital- och likviditetskrav

Om det i ÖUP-bedömningen framkommer att de system, strategier, processer och mekanismer som ett betydande institut tillämpar, eller att den kapitalbas som det innehar, inte säkerställer sund förvaltning och risktäckning kan ECB ålägga pelare 2-krav och pelare 2-vägledning, såväl som ett särskilt pelare 2-krav och särskild pelare 2-vägledning om bruttosoliditetsgrad. ECB sätter pelare 2-vägledningen och pelare 2-vägledning om bruttosoliditetsgrad över de bindande kapitalkraven (minimikraven och ytterligare krav) och utöver de kombinerade buffertarna. Om en enhet under tillsyn inte följer denna pelare 2-vägledning leder det inte automatiskt till att tillsynsmyndigheten vidtar någon åtgärd, och det innebär inga begränsningar av hur stor utdelning som får göras. ECB övervakar dock de institut som inte följer pelare 2-vägledningen noga och överväger om, och i så fall vilka, åtgärder som ska vidtas mot de särskilda omständigheterna.

Likviditetsåtgärder kan också vidtas om det finns väsentliga risker som inte täcks av likviditetstäckningsgraden och det verkar som att institutet inte gör tillräckligt för att minska dessa risker.

Kvalitativa krav

Utöver de kvantitativa åtgärderna kan bankerna även ombes att vidta flera olika kvalitativa åtgärder.

4.5.7 Offentliggörande av ÖUP-resultaten

Den årliga ÖUP-cykeln avslutas med att de aggregerade resultaten från ÖUP, bankspecifika pelare 2-krav och pelare 2-krav för bruttosoliditetsgrad offentliggörs på ECB:s webbplats för banktillsyn. De läggs även fram vid en särskild presskonferens som ordföranden i ECB:s tillsynsnämnd håller. Alla betydande institut som får ett ÖUP-beslut ombes samtycka till att deras pelare 2-krav och pelare 2-krav för bruttosoliditetsgrad offentliggörs. De aggregerade resultaten från ÖUP offentliggörs

för att allmänheten ska få information om de viktigaste händelserna som inträffat under ÖUP-cykeln, som förändringar i ÖUP-betygen och de kvantitativa och kvalitativa kraven, liksom om viktiga frågor och åtgärder inom tillsynsområdet.

4.5.8 ECB:s agerande i egenskap av värdtillsynsmyndighet

Om ECB är värdlandtillsynsmyndighet följer de gemensamma tillsynsgrupperna de tidslinjer och mallar som tillhandahålls av och avtalas med hemtillsynsmyndigheten. Den samordnande tillsynsmyndigheten agerar ordförande vid kollegiets sammanträden och håller alla kollegieledamöter underrättade om anordnandet av dessa sammanträden, vilka huvudsakliga frågor som ska diskuteras och vilka insatser som ska övervägas.

Det minsta som den gemensamma tillsynsgruppen måste göra är att utarbeta rapporterna om riskbedömning och likviditetsriskbedömning för de enheter som står under tillsyn på grundval av all tillgänglig information. Sedan måste gruppen lämna in dessa bedömningar till hemtillsynsmyndigheten. Utifrån dessa rapportutkast formulerar de gemensamma tillsynsgrupperna sina synpunkter på kapitalkvantifiering, likviditetskvantifiering och kvalitativa åtgärder, som sedan diskuteras på sammanträden i kollegierna.

Den gemensamma tillsynsgruppen får sedan de slutliga bedömningsrapporterna om grupprisk och grupplikviditetsrisk från hemtillsynsmyndigheten. På grundval av dessa slutrapporter utarbetar den gemensamma tillsynsgruppen tillsynens bidrag till de gemensamma besluten, som lämnas in till hemtillsynsmyndigheten. Efter bedömning från hemtillsynsmyndigheten underrättas de gemensamma tillsynsgrupperna om utkastet till gemensamt beslut.

När kontrollerna av laglighet och kvalitet har gjorts ska den gemensamma tillsynsgruppen sedan lämna in utkastet till gemensamt beslut och utkastet till ECB:s genomförandebeslut till tillsynsnämnden för godkännande. När utkastet till ECB:s genomförandebeslut har godkänts underrättas den aktuella enheten under tillsyn om det, och yttrandeperioden inleds. Enheten under tillsyn underrättas i tillämpliga fall om utkastet till beslut på dess egna språk. Den gemensamma tillsynsgruppen måste bedöma synpunkterna som lämnas och komma överens med hemtillsynsmyndigheten om bedömningen och om ändringar i utkastet till gemensamt beslut. I detta syfte deltar den i kollegiets sammanträden som hålls av hemtillsynsmyndigheten.

När överenskommelse har nåtts skickar den gemensamma tillsynsgruppen det slutliga utkastet till gemensamt beslut till tillsynsnämnden för godkännande och därefter till ECB-rådet för antagande enligt förfarandet med implicit godkännande. När det antagits underrättar ECB det betydande institutet om ECB:s slutliga genomförandebeslut och hemtillsynsmyndigheten om ECB:s överenskommelse om det gemensamma beslutet. Hemtillsynsmyndigheten underrättar moderinstitutet om det gemensamma beslutet.

4.6 Löpande övervakning av interna modeller

[Artikel 101 i CRD](#)

[Artikel 16 i SSM-förordningen](#)

[Löpande övervakning av modeller](#)

[Vägledning för inspektioner på plats och utredningar av interna modeller](#)

Syftet med löpande övervakning av modeller är att kontrollera om betydande institut uppfyller lagstadgade krav för interna modeller som används för beräkning av minimikapitalkrav enligt kapitalkravsförordningen. Dessa krav inbegriper krav för modellens riskkänslighet, valideringen av modellen, hanteringen av modellrisk, anpassningar av modellen, processer i samband med modellen samt riktmärkning av modellen. ECB bör regelbundet kontrollera om betydande institut använder väl utvecklade och aktuella tekniker för interna modeller. Den information som erhålls från den löpande övervakningen av modeller integreras i den löpande bedömningen av institutet och utgör underlag för ÖUP-beslutet.

Enligt artikel 101 i kapitalkravsdirektivet ska de behöriga myndigheterna med jämna mellanrum och minst vart tredje år kontrollera att kraven för interna modeller uppfylls. För att uppfylla det kravet genomförs löpande kontroller av modellerna. En kombination av följande görs för att uppfylla detta krav:

- Löpande övervakning av modeller, främst baserad på översyner på distans, samt särskilda möten med enheterna under tillsyn.
- Utredningar av interna modeller, som för det mesta görs genom inspektioner på plats.

När problem uppdagas i den löpande övervakningen av modeller tas de upp direkt med institutet eller så inleds en ytterligare utredning av de interna modellerna för att samla in tillräckligt med underlag för att motivera tillsynsåtgärder (enligt artikel 16 i SSM-förordningen). I sista fall kan befogenheterna för verkställighet och sanktioner tillgripas i de fall som omfattas av tillämplig lagstiftning.

Bedömningarna i den löpande övervakningen av modeller måste som minst genomföras på koncernens högsta konsolideringsnivå inom enheten under tillsyn. I de fall där hemtillsynsmyndigheten för en koncernenhet med en godkänd modell ligger utanför Europeiska unionen främjas dialog med hemtillsynsmyndigheten i syfte att förbättra den löpande övervakningen av modellen.

Löpande övervakning av modeller utgör ett permanent rättsligt krav (i enlighet med artikel 101 i kapitalkravsdirektivet). I vanliga fall behöver inget särskilt inträffa för att löpande övervakning ska kunna motiveras.

Löpande övervakning av modeller har många komponenter. Bedömningarna kan genomföras med en frekvens som lämpar sig för varje sådan komponent.

Den löpande övervakningen av modeller bör årligen åtminstone inbegripa följande:

- Bedömning av huruvida betydande institut uppfyller de rättsliga kraven, tillsynsvillkor, begränsningar och skyldigheter (t.ex. korrigerande åtgärder) som de åläggs i ECB:s beslut om godkännande av modeller, samt av huruvida institutet följer genomförandeplaner och eventuella andra tillsynsåtgärder som rör modellen och som har ålagts institutet.

- När så är lämpligt, analys av resultat från utfallstester och tidsserieanalys för institut som fått tillstånd att använda interna modeller för beräkning av kapitalbaskrav för marknadsrisk (artiklarna 368.1 f och 369 i kapitalkravsförordningen).
- Analys av betydande instituts valideringar av sina modeller.
- När så är lämpligt, en bedömning av resultaten från den årliga riktmärkningsprocessen (artikel 78 i kapitalkravsdirektivet).
- Bedömning av icke väsentliga ändringar och utvidgningar av modellen.
- När så är lämpligt, bedömning av övriga interna rapporter från institutet om den interna modellen.
 - Åtminstone ett tillsynsmöte per institut per år ingår i den löpande övervakningen. Agendan för detta möte kan bland annat omfatta en översyn av underlagen för de befintliga interna modellernas fortlöpande lämplighet mot bakgrund av institutets senaste affärsstrategi, planer för framtida förändringar av modellen och övriga pågående projekt vid institutet som är relevanta för de interna modellerna för de olika riskkategorierna.

4.7 Inspektioner på plats

Vägledning för inspektioner på plats och utredningar av interna modeller

Se [vägledningen för inspektioner på plats och utredningar av interna modeller](#).

4.8 Bedömning av särskilda begäranden, anmälningar och ansökningar

I detta avsnitt beskrivs processerna genom vilka en tillsynsmyndighet kan bevilja vissa tillstånd för betydande institut på institutens begäran. De betydande instituten måste lämna in all relevant information. Begärandena måste uppfylla de tillsynskrav som fastställs i tillämplig lagstiftning (dvs. i unionsrätten eller den nationella lagstiftning där den har införlivats).

4.8.1 Kapitalinstrument

Emission av kärnprimärkapitalinstrument

Artiklarna 26.3 och 27–29 i CRR
Tekniska tillsynsstandarder för krav på kapitalbas och kvalificerade skulder på institut (EU/241/2014)

Enheter som står under tillsyn får endast klassificera kapitalinstrument som kärnprimärkapitalinstrument efter att tillstånd beviljats av den behöriga myndigheten. På begäran från ett betydande institut antar ECB ett enskilt tillsynsbeslut om antingen ett (villkorat) beviljande eller ett avslag på ansökan om tillstånd.

Efter att det betydande institutet har lämnat in all relevant dokumentation kontrollerar den gemensamma tillsynsgruppen den inlämnade informationens överensstämmelse med tillämplig förordning. Om all relevant information har mottagits skickar den gemensamma tillsynsgruppen en bekräftelse till det betydande institutet på att den inlämnade informationen är fullständig. Om så krävs begärs ytterligare information. Därefter bedömer den gemensamma tillsynsgruppen om de tillämpliga förordningarna efterlevs och fastställer huruvida kapitalinstrumentet är upptaget i EBA:s offentliga förteckning över kärnprimärkapitalinstrument. Om instrumentet inte finns med i EBA:s offentliga förteckning samråder ECB med EBA innan beslut fattas.

Efterföljande emissioner av instrument för vilka ett betydande institut redan har fått tillstånd att få klassificera dem som kärnprimärkapitalinstrument kan få räknas in i kärnprimärkapitalet efter ett särskilt underrättelseförfarande. Mer information finns i [ECB:s handbok om de alternativ och det handlingsutrymme som ges genom unionsrätten](#).

Inräkning av delårs- och årsöverskott i kärnprimärkapitalet

Artikel 26.2 i CRR

Tekniska tillsynsstandarder för krav på kapitalbas och kvalificerade skulder på institut (EU/241/2014)

ECB:s beslut villkoren för att kreditinstitut ska få inräkna delårs- eller årsöverskott i kärnprimärkapitalet (ECB/2015/4)

Betydande institut får endast med förhandstillstånd inräkna delårs- eller årsöverskott i sitt kärnprimärkapital innan stämmobeslut föreligger som fastställer det slutliga resultatet. Detta tillstånd ges antingen enligt beslut ECB/2015/4 om villkoren för att kreditinstitut ska få inräkna delårs- eller årsöverskott i kärnprimärkapitalet (det så kallade paraplybeslutet) eller artikel 26.2 i kapitalkravsförordningen.

Om en enhet under tillsyn önskar återropa ECB/2015/4 måste det till ECB inlämna en formell skrivelse enligt mallen för ändamålet. Skrivelsen ska innehålla den information och dokumentation som anges i bilagan till beslut ECB/2015/4. Den gemensamma tillsynsgruppen underrättar berört betydande institut om huruvida denna dokumentation innehåller den information som behövs enligt beslut ECB/2015/4, huruvida villkoren i det beslutet är uppfyllda och huruvida kreditinstitutet får inräkna delårs- och årsöverskott i sitt kärnprimärkapital.

Om villkoren för att beslut ECB/2015/4 ska gälla inte uppfylls, eller om ett institut lämnar in en ansökan för ett fall som beslutet inte gäller för, gör den gemensamma tillsynsgruppen en individuell bedömning av ansökan om tillstånd att få inräkna delårs- eller årsöverskott i kärnprimärkapitalet antingen i enlighet med det vanliga beslutsförfarandet eller det delegerade förfarandet beroende på vad som är tillämpligt.

Reducering av kapitalbasinstrument

Artiklarna 77 och 78 i CRR

Artiklarna 27–32 i de tekniska tillsynsstandarderna för krav på kapitalbas och kvalificerade skulder på institut (EU nr 241/2014)

ECB får på begäran från en enhet som står under tillsyn godkänna en reduktion av kapitalbasen. Den gemensamma tillsynsgruppen fastställer först att institutet har lämnat in all relevant information enligt förteckningen i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 241/2014. Den gemensamma tillsynsgruppen kan göra undantag från kravet på inlämnande av vissa delar av dessa handlingar om den redan har

tillgång till den information som den behöver för att bedöma tillståndsansökan. ECB fattar ett positivt eller negativt beslut rörande ansökan om tillstånd att reducera kapitalbasen, och beslutet delges institutet.

Efterhandsbedömning av primärkapitaltillskotts- och supplementärkapitalinstrument

Skäl 75 samt artiklarna 52–55, 63 och 65 i CRR

Tekniska tillsynsstandarder för krav på kapitalbas och kvalificerade skulder på institut (EU/241/2014)

I kapitalkravsförordningen föreskrivs inte något obligatoriskt förhandsgodkännande för primärkapitaltillskotts- och supplementärkapitalinstrument. Detta påverkar dock inte eventuella krav med avseende på erkännande av primärkapitaltillskotts- eller supplementärkapitalinstrument enligt tillämplig nationell lagstiftning¹⁴. Om förhandsgodkännande krävs enligt nationell lagstiftning har ECB behörighet att bevilja sådant förhandsgodkännande för de enheter som står under tillsyn. Annars gör ECB en efterhandsbedömning av primärkapitaltillskotts- och supplementärkapitalinstrument. Mer information om det finns i [den offentliga vägledningen om granskningen av klassificeringen av kapitalinstrument som primärkapitaltillskott och supplementärkapital](#).¹⁵

4.8.2 Undantag för kapital och likviditet

Artiklarna 7 och 8 i CRR

Europeiska centralbankens förordning om de alternativ och det handlingsutrymme som ges genom unionsrätten (ECB/2016/4)

ECB har befogenhet att bevilja undantag från de tillsynskrav som fastställs i delarna två till fyra och delarna sju, sju A och åtta i kapitalkravsförordningen (artikel 7.1 och 7.3 i CRR). ECB har också befogenhet att bevilja undantag från de likviditetskrav som fastställs i del sex i kapitalkravsförordningen för ett institut, och alla eller några av dess dotterföretag, och utöva tillsyn över dem som en enda likviditetsundergrupp om de lagstadgade villkoren är uppfyllda (artikel 8 i CRR). På begäran från den enhet som står under tillsyn antar ECB ett enskilt tillsynsbeslut där undantaget antingen beviljas eller avslås.

Enheten under tillsyn måste lämna in ett formulär för formell ansökan om undantag och alla styrkande handlingar enligt vad som anges i ECB:s handbok om de alternativ och det handlingsutrymme som ges genom unionsrätten. Först kontrollerar den gemensamma tillsynsgruppen om i ansökan om undantag avser den tillämpliga lagstiftningen och om den innehåller all relevant information och alla styrkande handlingar enligt ECB:s handbok. Om all relevant information vederbörligen har mottagits skickar den gemensamma tillsynsgruppen en bekräftelse till den enhet som står under tillsyn om att den inlämnade dokumentationen är tillräcklig. Om så krävs begärs ytterligare information.

¹⁴ I september 2023 krävdes förhandsgodkännande för primärkapitaltillskotts- och supplementärkapitalinstrument enligt nationell lagstiftning i följande länder: Bulgarien, Kroatien, Luxemburg, Portugal och Slovenien.

¹⁵ På grund av de ändringar som har gjorts i förordning (EU) 2019/876 har ECB uppdaterat mallarna i den offentliga vägledningen så att de stämmer med de nya kvalificeringskriterierna. De uppdaterade mallarna finns i dokumentet [Ändringar av bilagorna till offentlig vägledning om granskningen av klassificeringen av kapitalinstrument som primärkapitaltillskott och supplementärkapital](#).

Den gemensamma tillsynsgruppen bedömer sedan om de relevanta kriterierna som fastställs i kapitalkravsförordningen och specificeras i den (icke-bindande) ECB-handboken, är uppfyllda. I komplexa fall tar man hjälp från ECB:s övergripande och specialiserade expertfunktioner. I det slutliga beslutet kan ytterligare villkor anges för att undantaget ska godkännas.

4.8.3 Koncerninternt finansiellt stöd

Artiklarna 19, 20 och 22 i direktivet om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av banker

Utkast från EBA om tekniska tillsynsstandarder för finansiellt stöd inom koncerner (EBA/RTS/2015/08)

EBA:s riktlinjer om villkor för finansiellt stöd inom koncerner (EBA/GL/2015/17)

Innan ett betydande institut ingår ett föreslaget avtal om finansiellt stöd inom sin koncern måste det ansöka om tillstånd från ECB. ECB tillåter eller förbjuder det föreslagna avtalet beroende på dess överensstämmelse med de villkor som fastställs i direktivet om inrättande av en ram för återhämtning och resolution av kreditinstitut och värdepappersföretag och specificeras närmare i EBA:s tekniska tillsynsstandarder och EBA:s riktlinjer.

Innan stöd ges enligt ett avtal om finansiellt stöd inom koncerner måste ledningsorganet för den koncernenhet som avser ge finansiellt stöd underrätta ECB och EBA med ett motiverat beslut och närmare uppgifter om det föreslagna finansiella stödet, inbegripet en kopia på det aktuella avtalet. Den gemensamma tillsynsgruppen bedömer efterlevnaden av ovannämnda bestämmelser. Gruppen bedömer främst huruvida det finansiella stödet ges för att bevara eller återställa den finansiella stabiliteten i koncernen. Den gemensamma tillsynsgruppen vidarebefordrar ansökan till de behöriga myndigheterna för alla dotterföretag utanför SSM som föreslås vara avtalsparter så att ett gemensamt beslut kan fattas. Den gemensamma tillsynsgruppen underrättar även den gemensamma resolutionsnämnden genom att vidarebefordra det avtal om finansiellt stöd inom koncernen som har godkänts, och eventuella ändringar av det, så att denna nämnd kan bedöma hur avtalet påverkar möjligheterna att försätta koncernen i resolution.

Därefter antas det slutliga beslutet.

4.8.4 Övervakning av risköverföring för värdepapperiseringar

Artiklarna 244, 245 och 250 i CRR

Artikel 98.3 i CRD

EBA:s riktlinjer om betydande kreditrisköverföring (EBA/GL/2014/05)

EBA:s riktlinjer om implicit stöd till värdepapperiseringstransaktioner (EBA/GL/2016/08)

I kapitalkravsförordningen fastställs villkoren enligt vilka en betydande risköverföring av ett institut som är originator beaktas. I EBA:s riktlinjer om betydande kreditrisköverföring ges ytterligare detaljer om processen för beaktande.

Institut som är originatorer som har inlett eller överväger att inleda en process för att strukturera en värdepapperiseringstransaktion för vilken de avser att antingen

- beakta en betydande risköverföring i enlighet med artiklarna 244.2 eller 245.2 i kapitalkravsförordningen eller
- ansöka om tillstånd i enlighet med artiklarna 244.3 eller 245.3 i kapitalkravsförordningen

ska underrätta ECB om sina avsikter minst tre månader före den förväntade slutdagen för transaktionen enligt [ECB:s offentliga vägledning om beaktande av betydande kreditrisköverföring](#). Institut som är originatorer bör även senast 15 dagar efter datumet för genomförandet av transaktionen tillhandahålla den slutliga versionen av dokumentationen.

På grundval av den dokumentation som tillhandahålls av institutet bedömer den gemensamma tillsynsgruppen transaktionen och den kreditrisk som har överförts till tredje parter. Den gemensamma tillsynsgruppen kan även be institutet att tillhandahålla eventuell övrig information som krävs för att tillsynsgruppen ska kunna göra sin bedömning av transaktionen, exempelvis information om en enskild transaktions specifika särdrag.

Eftersom villkoren för betydande risköverföring måste uppfyllas fortlöpande under hela löptiden för värdepapperiseringstransaktionerna granskar ECB även på fortlöpande basis de värdepapperiseringstransaktioner för vilka institut som är originatorer tillämpar en betydande risköverföring för fastställandet av sina kapitalkrav. I fall där institut som är originatorer förlitar sig på de kvantitativa tester som anges i artiklarna 244.2 eller 245.2 i kapitalkravsförordningen för att visa en betydande risköverföring antar ECB ett enskilt beslut endast om värdepapperiseringen inte uppfyller kraven för betydande risköverföring och denna överföring inte godkänns.

I de fall då institut som är originatorer ansöker om godkännande enligt artiklarna 244.3 eller 245.3 i kapitalkravsförordningen anses en betydande risköverföring endast föreligga efter att ECB har antagit ett enskilt beslut om det.

I artikel 250.1 i kapitalkravsförordningen fastställs ett allmänt förbud mot implicit stöd till värdepapperiseringar som gäller för institut som är originatorer och som har tillämpat artikel 247.1 och 247.2 i kapitalkravsförordningen eller som har sålt instrument från sitt handelslager med följden att de inte längre behöver ha en kapitalbas för den risk som är förenad med dessa instrument. De får alltså inte direkt eller indirekt ge stöd till sådana värdepapperiseringar utöver sina avtalsmässiga förpliktelser för att minska potentiella eller faktiska förluster för investerarna

I EBA:s riktlinjer för implicit stöd till värdepapperiseringstransaktioner ges ytterligare detaljer om transaktioner som går utöver de avtalsmässiga förpliktelserna för ett medverkande institut eller ett institut som är originator. I enlighet med [ECB:s offentliga vägledning avseende information om transaktioner som går utöver de avtalsmässiga förpliktelserna för ett medverkande institut eller ett institut som är originator i enlighet med artikel 248.1 i förordning \(EU\) nr 575/2013](#) måste betydande institut anmäla sådana transaktioner till ECB.

På grundval av de anmälningar som kommer in från betydande institut

- kontrollerar den gemensamma tillsynsgruppen, om institutet uppger att det föreligger implicit stöd, att institutet inte har lägre kapitalbas än att kapitalbasen skulle motsvara de värdepapperiserade exponeringarna om ingen värdepapperisering hade skett (artikel 250.5 i kapitalkravsförordningen),

- kontrollerar den gemensamma tillsynsgruppen, om institutet uppger att det inte föreligger något implicit stöd, institutets bedömning och utarbetar, vid oenighet, ett utkast till tillsynsbeslut.

Om institutet har gett implicit stöd vid mer än ett tillfälle kan ECB även ålägga ytterligare åtgärder enligt artikel 98.3 i kapitalkravsdirektivet, såsom ett förbud mot betydande risköverföringar i framtiden.

4.8.5 Krav på intermediärt moderföretag inom EU

[Artikel 21b i CRD](#)

[EBA:s riktlinjer för övervakningen av tröskelvärde och andra förfarandemässiga aspekter av etableringen av ett intermediärt moderföretag inom EU enligt artikel 21b i direktiv 2013/36/EU \(EBA/GL/2021/08\)](#)

[EBA:s yttrande om inrättande och driftsättning av intermediära moderföretag inom EU enligt artikel 21b i CRD \(EBA/Op/2022/12\)](#)

[ECB:s vanliga frågor om kravet på intermediärt moderföretag inom EU](#)

Enligt artikel 21b i direktiv 2013/36/EU ska banker och värdepappersföretag i EU som är dotterföretag inom en grupp från tredjeland upprätta ett enda intermediärt moderföretag inom EU. Kravet är tillämpligt om gruppen från tredje land har två eller flera institut (banker eller värdepappersföretag) som är etablerade i EU och som har totala tillgångar till ett värde av minst 40 miljarder euro, inklusive de tillgångar som innehas av de filialer i EU som ingår i gruppen från tredje land.

För att kravet avseende intermediärt moderföretag inom EU ska uppfyllas behövs det i de flesta fall någon form av omstrukturering av gruppen från tredje land. Det kan exempelvis vara en ändring i kontrollkedjan (vilket måste godkännas genom ett förfarande för kvalificerat innehav) eller inrättande av ett nytt moderföretag. Vad gäller finansiella holdingföretag införs ett nytt krav på godkännande i den senast reviderade versionen av kapitalkravsdirektivet (artikel 21a i CRD V). För kreditinstitut eller värdepappersföretag tillämpas motsvarande tillståndsförfaranden i enlighet med artikel 8 eller 8a i det femte kapitalkravsdirektivet respektive artikel 5.1 i direktiv 2014/65/EU. Mer information finns på [banktillsynens webbsida om auktorisation](#).

I enlighet med artikel 21b.2 i CRD får behöriga myndigheter tillåta att två intermediära moderföretag inom EU upprättas om de fastställer att ettdera av följande villkor är uppfyllt:

- Etablering av ett enda intermediärt moderföretag inom EU skulle vara oförenlig med ett obligatoriskt krav om åtskillnad av verksamheterna som fastställs i reglerna eller av tillsynsmyndigheterna i det tredjeland där det yttersta moderföretaget från gruppen från tredjelandet har sitt huvudkontor.
- Etablering av ett enda intermediärt moderföretag skulle leda till att möjligheterna till resolution blir mindre effektiva än med två intermediära moderföretag inom EU enligt bedömning från den behöriga resolutionsmyndigheten för det intermediära moderföretaget.

Enheter under tillsyn som vill tillämpa detta undantag bör kontakta sin tillsynsmyndighet.

4.8.6 Övriga formella tillståndsansökningar och anmälningar

SSM-förordningen

CRD

Förutom de formella tillståndsansökningar och anmälningar som beskrivs ovan finns det i kapitalkravsförordningen och kapitalkravsdirektivet beskrivningar av andra fall då ansökningar eller anmälningar från ett betydande institut ska följas av ett beslut eller agerande från ECB:s sida. Dessutom kan det finnas bestämmelser om tillståndsansökningar och anmälningar i nationell lagstiftning. Dessa kräver ett beslut eller agerande från ECB i de fall då de ingår i ECB:s uppgifter och ligger till grund för en tillsynsfunktion enligt unionsrätten. Generellt är de gemensamma tillsynsgrupperna ansvariga för genomförandet av hela processen.

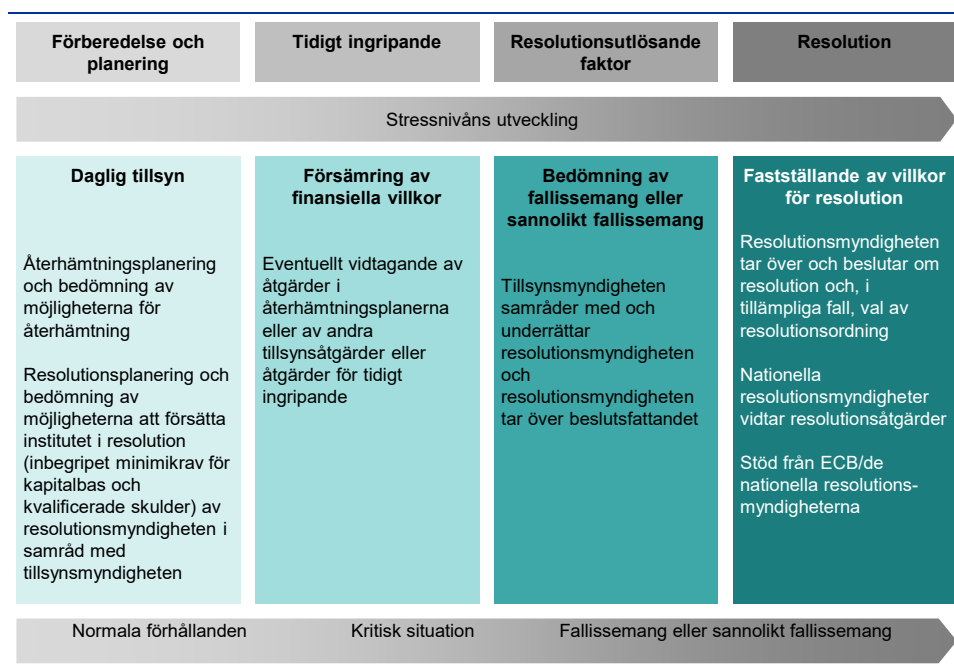
På begäran från ett betydande institut bedömer den gemensamma tillsynsgruppen om tillståndsansökan avser den tillämpliga lagstiftningen och innehåller all information och alla handlingar som behövs. Om så krävs begärs ytterligare information från institutet. Den gemensamma tillsynsgruppen bedömer sedan om kriterierna i kapitalkravsförordningen, SSM-förordningen, ramförordningen om SSM och nationell lagstiftning är uppfyllda. I komplexa fall tar man hjälp från ECB:s övergripande och specialiserade expertfunktioner. Det slutliga beslutet kan innehålla villkor och/eller förpliktelser som måste uppfyllas föra att ansökan om tillstånd ska godkännas.

4.9 Förebyggande och hantering av krissituationer

Genom ECB:s ramverk för förebyggande och hantering av kriser ska ändamålsenliga åtgärder vidtas i tid, och adekvata informationsflöden upprätthålls före, under och efter kriser. Vidare möjliggör ramverket lämpligt beslutsfattande i krissituationer och under eventuella resolutioner av bankgrupper. Ramverket för krishantering täcker flera faser beroende på kreditinstitutens specifika situation. Ramverkets tillämpningsområde sträcker sig från säkerställande av robust krisberedskap inom den löpande tillsynen till medverkan i beslut om bankers fallissemang. ECB:s ansvar inom krishantering för mindre betydande institut beskrivs i avsnitt 5.4.

Figur 16

Ramverk för förebyggande och hantering av kriser

4.9.1

De gemensamma tillsynsgruppernas ansvar

De gemensamma tillsynsgrupperna är, i nära samarbete med avdelningen för affärsmodeller, kapital och kris, ansvariga för krisberedskap och krishantering i olika faser. I vilken utsträckning avdelningen deltar beror på situationen i det betydande institutet.

Under förfarandets gång bistår krisgruppen vid ovannämnda avdelning de gemensamma tillsynsgrupperna med expertstöd och sakkunskap om bland annat förfarandena som beskrivs i tillämpliga lagar och regler, tidig upptäckt av krissituationer, bedömning och verkställande av återhämtningsplaner och råd kring resolutionsrelaterade frågor. I följande avsnitt beskrivs de olika faserna i det förebyggande arbetet och hanteringen av krissituationer.

4.9.2 Förberedelse för återhämtning och resolution

Återhämtningsplanering

Artiklarna 3–5, 9, 13, 16, 18 och 30 i SSM-förordningen

Artiklarna 5–9, 10–18, 27–30 och 32 i direktivet om återhämtning och resolution av banker

Artiklarna 74 och 104 i CRD

EBA:s riktlinjer om faktorer som ska utlösa åtgärder för tidigt ingripande (EBA/GL/2015/03)

EBA:s riktlinjer om villkor för finansiellt stöd inom koncerner (EBA/GL/2015/17)

Samförståndsavtal mellan den gemensamma resolutionsnämnden och ECB avseende samarbete och informationsutbyte

I den vanliga verksamheten är en av ECB:s uppgifter, som utförs av de gemensamma tillsynsgrupperna, att se till att betydande institut utarbetar och, minst en gång om året, uppdaterar detaljerade återhämtningsplaner innehållande åtgärder för att återställa institutets finansiella ställning efter en betydande försämring av den finansiella situationen. De gemensamma tillsynsgrupperna analyserar och bedömer återhämtningsplanerna. Främst tittar de på om de återhämtningsalternativ som finns att tillgå är trovärdiga och möjliga att genomföra, samt på den övergripande återhämtningskapaciteten. När det gäller återhämtningsplaneringen har ECB, om man bedömer att en återhämtningsplan har väsentliga brister, rätt att begära att den aktuella enheten under tillsyn lämnar in en reviderad återhämtningsplan inom en kort tidsperiod på högst tre månader. Om de väsentliga brister eller hinder som ECB upptäckte i återhämtningsplanen kvarstår efter revideringen kan ECB kräva att institutet gör specifika ändringar i planen. Om sådana ändringar i återhämtningsplanen inte leder till att bristerna eller hindren åtgärdas på ett adekvat sätt kan ECB be institutet att föreslå ändringar som man skulle kunna göra i sin affärsmodell för att förbättra sin förmåga att återhämta sig från en krissituation.

I sitt dagliga tillsynsarbete kontrollerar de gemensamma tillsynsgrupperna löpande den finansiella situationen i de institut som står under tillsyn för att upptäcka eventuell försämring av återhämtningsindikatorerna och för att på rätt sätt och i god tid kunna påbörja eskaleringsförfaranden när situationen går över från att vara normal till kris.

Avdelningen bistår de gemensamma tillsynsgrupperna med expertstöd vid bedömningen av återhämtningsplanerna och uppföljningsåtgärder, exempelvis genom att utarbeta vägledning om övergripande frågor och att genomföra riktmärkningsanalyser.

Resolutionsrelaterade samråd

Artikel 15 i direktivet om återhämtning och resolution av banker

ECB rådfrågas varje år formellt om förslagen till resolutionsplaner och de bedömningar av möjligheterna till resolution som den gemensamma resolutionsnämnden gör. De gemensamma tillsynsgrupperna gör de aktuella bedömningarna, och avdelningen för affärsmodeller, kapital och kris bistår med expertstöd. I enhetlighet med [samförståndsavtalet](#) mellan ECB och den gemensamma resolutionsnämnden vidarebefordrar de gemensamma tillsynsgrupperna även relevant information om resolutionsplaner och bedömningar av resolutionsmöjligheterna till den gemensamma resolutionsnämnden. ECB har även informella kontakter med den gemensamma resolutionsnämnden, exempelvis i resolutionskollegier, där även ECB deltar. Dessutom samråder den gemensamma resolutionsnämnden med ECB om de föreslagna förinbetalningarna som betydande institut ska göra till den gemensamma resolutionsfonden. När medlen i den

gemensamma resolutionsfonden uppgår målnivån på 1 procent av de garanterade insättningarna i alla kreditinstitut i de deltagande medlemsstaterna behöver sådant samråd inte ske varje år utan endast om extra förinbetalningar måste samlas in. De gemensamma tillsynsgruppernas bedömningar ligger till grund för ECB:s svar i det officiella samrådet.

4.9.3 Upptäckt av försämrade finansiella förhållanden

Försämring av de finansiella förhållandena

När en försämring av de finansiella förhållandena upptäcks svarar den gemensamma tillsynsgruppen på detta genom att fastställa lämpliga tillsynsåtgärder och trappa upp tillsynsverksamheten för institutet (den genomför t.ex. ytterligare specifika analyser, beslutar om inspektioner på plats, utökar antalet begäranden om information och uppgifter etc.). När den gemensamma tillsynsgruppen upptäcker att den finansiella situationen i en enhet som står under tillsyn försämras väsentligt under antingen en kort tidsperiod, eller gradvis med en tydlig tendens, intensifieras samarbetet liksom informationsutbytet mellan den gemensamma tillsynsgruppen och krisgruppen. De nationella behöriga myndigheterna är delaktiga genom den gemensamma tillsynsgruppen.

I enlighet med tillämpliga lagar och interinstitutionella arrangemang, som samförståndsavtalet mellan ECB och den gemensamma resolutionsnämnden, informerar ECB den gemensamma resolutionsnämnden om att de finansiella förhållandena har försämrats väsentligt i en enhet eller bankkoncern under tillsyn och utbyter synpunkter och kunskap med den gemensamma resolutionsnämnden och de interna resolutionsenheterna.

En särskild mall för likviditetsövervakning används för att samla in ett minimum av likviditetsinformation som är relevant för krissituationer. Enheterna under tillsyn lämnar in mallen en gång i veckan sedan september 2023. Utöver tillsynsmallen för likviditet har ECB och den gemensamma resolutionsnämnden tagit fram en gemensam likviditetsmall, som testades på institut första gången i oktober 2023. Den gemensamma mallen är nästan likadan som tillsynsmallen för likviditet och kommer att ersätta den om testerna faller väl ut.

Behov av tidigt ingripande

Om de gemensamma tillsynsgruppen ser att de finansiella förhållandena fortsätter att försämrats kontrolleras villkoren som motiverar tidigt ingripande och åtgärder för tidigt ingripande övervägs, och samarbetet och informationsutbytet mellan den gemensamma tillsynsgruppen och avdelningen för affärsmodeller, kapital och kris intensifieras. Samarbetet med den gemensamma resolutionsnämnden trappas upp i enlighet med samförståndsavtalet. I samarbete med avdelningen för affärsmodeller, kapital och kris förser den gemensamma tillsynsgruppen den interna

[Artikel 27 i direktivet om återhämtning och resolution av banker](#)

[Artiklarna 13 och 20 i SRM-förordningen](#)

[Samförståndsavtal mellan den gemensamma resolutionsnämnden och ECB avseende samarbete och informationsutbyte](#)

resolutionsenheten med all den tillgängliga information som gruppen har angett att den behöver för att uppdatera resolutionsplanen och förbereda för en eventuell resolution av institutet. Om en enhet som står under tillsyn har närvaro i medlemsstater utanför euroområdet eller i tredjeländer säkerställs samverkan med tillsynskollegier eller andra liknande arrangemang.

Grunder för att avgöra huruvida ett institut håller på att fallera eller sannolikt kommer att fallera

Om den gemensamma tillsynsgruppen anser att ett institut har allvariga problem eller att det finns befogade grunder för att fastställa att ett institut håller på att fallera eller sannolikt kommer att fallera föreslår den gemensamma tillsynsgruppen och avdelningen för affärsmodeller, kapital och kris att en institutspecifik krishanteringsgrupp inrättas, som ska fungera som ett forum för samordning och beslut. Krishanteringsgruppen sammankallas av ordföranden och vice ordföranden för ECB:s tillsynsnämnd. Om ECB anser det nödvändigt att fastställa att ett institut fallerar eller sannolikt kommer att fallera samråder ECB även med den gemensamma resolutionsnämnden i förväg.

Samordning med myndigheter i värdlandet säkerställs genom samverkan med tillsynskollegierna eller andra liknande arrangemang. Om en enhet under tillsyn anses hålla på att fallera eller om det anses sannolikt att den kommer att fallera underrättas den gemensamma resolutionsnämnden i vederbörlig ordning, liksom utan otillbörligt dröjsmål berörda behöriga myndigheter och resolutionsmyndigheter, berörda ministerier, centralbanker och insättningsgarantisystem i värdlandet enligt gällande lagar och regler.

En övervakningsgrupp på hög nivå inrättas som ska övervaka och undersöka om det samtidigt finns några likviditets- och solvensrelaterade svårigheter i andra betydande och mindre betydande institut och det i så fall kan vara fråga om en systemkris.

Resolution

De huvudsakliga beslutsfattarna vid en resolution är resolutionsmyndigheterna, alltså den gemensamma resolutionsnämnden och de nationella resolutionsmyndigheterna. Här har ECB (närmare bestämt de gemensamma tillsynsgrupperna och avdelningen för affärsmodeller, kapital och kris) i först hand en rådgivande roll. Efter att det har fastställts att ett institut fallerar eller sannolikt kommer att fallera samordnar avdelningen för affärsmodeller, kapital och kris, inom ramen för den europeiska banktillsynen, råd till den gemensamma resolutionsnämnden/de nationella resolutionsmyndigheterna i resolutionsfasen. Denna avdelning samordnar även de nödvändiga uppföljningsåtgärderna, som auktorisation för en brobank och i tillämpliga fall indragning av tillståndet för den resterande delen av institutet. Den gemensamma tillsynsgruppen kan ge ytterligare råd om de olika resolutionsalternativens möjliga konsekvenser för affärsmodellen, och avdelningen

för affärsmodeller, kapital och kris samordnar alla kontakter med den gemensamma resolutionsnämnden och de nationella resolutionsmyndigheterna.

4.10 Tillsynsåtgärder, verkställighetsåtgärder och sanktioner

Artikel 124 i ramförordningen om SSM

För att utföra de uppgifter som ECB tilldelas genom SSM-förordningen har ECB en stor uppsättning av olika tillsynsverktyg till sitt förfogande för att åtgärda problem som uppdagas i tillsynen över enheter. Ur denna tillsynsarsenal kan ECB besluta att göra något av följande för att ta itu med upptäckta problem:

1. Vidta tillsynsåtgärder.
2. Vidta direkta verkställighetsåtgärder eller ställa krav på att de nationella behöriga myndigheterna utnyttjar sina nationella verkställighetsbefogenheter.
3. Besluta om administrativa sanktioner eller begära att de nationella behöriga myndigheterna ska inleda sanktionsförfaranden.

Alla dessa åtgärder, som har olika mål, är förenliga med varandra och kan vidtas samtidigt eller följa på varandra beroende på de aktuella omständigheterna.

4.10.1 Tillsynsåtgärder

Artiklarna 9.1 och 16 i SSM-förordningen
Artikel 64 i CRD

Utan att det påverkar övriga befogenheter som ECB har tilldelats har ECB befogenhet att kräva att betydande institut, finansiella holdingföretag eller blandade finansiella holdingföretag i deltagande medlemsstater och betydande filialer till institut i icke deltagande medlemsstater ska vidta nödvändiga åtgärder i ett tidigt skede i) om en överträdelse av tillsynsbestämmelser har ägt rum, ii) om ECB har belägg för att en sådan överträdelse kommer att äga rum inom de kommande tolv månaderna eller iii) om de arrangemang, strategier, processer och mekanismer och den styrning som tillämpas i institutet, och den kapitalbas och likviditet som det förfogar över, inte säkerställer en sund förvaltning och täckning av dess risker.

I SSM-förordningen finns för detta ändamål en icke uttömmande förteckning över möjliga tillsynsåtgärder som ECB kan vidta. ECB kan även vidta andra åtgärder genom att utöva de befogenheter som ECB tilldelas i nationell lagstiftning och annan EU-lagstiftning som är direkt tillämplig, främst EU:s förordningar.

Tillsynsåtgärder syftar till att säkerställa att enheterna under tillsyn i ett tidigt skede vidtar nödvändiga åtgärder för att hantera bristande efterlevnad av tillsynsbestämmelser eller risker för att tillsynsbestämmelser inte ska efterlevas. Dessa åtgärder kan vidtas i form av ECB-beslut (som antas av tillsynsnämnden/ECB-rådet på förslag från berörda verksamhetsområden inom ECB) eller genom operativa akter (som antas av berört verksamhetsområde inom ECB utanför det formella beslutsförfarandet). De gemensamma tillsynsgrupper som utövar direkt tillsyn över sina institut och/eller de verksamhetsområden inom ECB som ansvarar för specifika tillsynsförfaranden undersöker och bedömer vilka möjliga

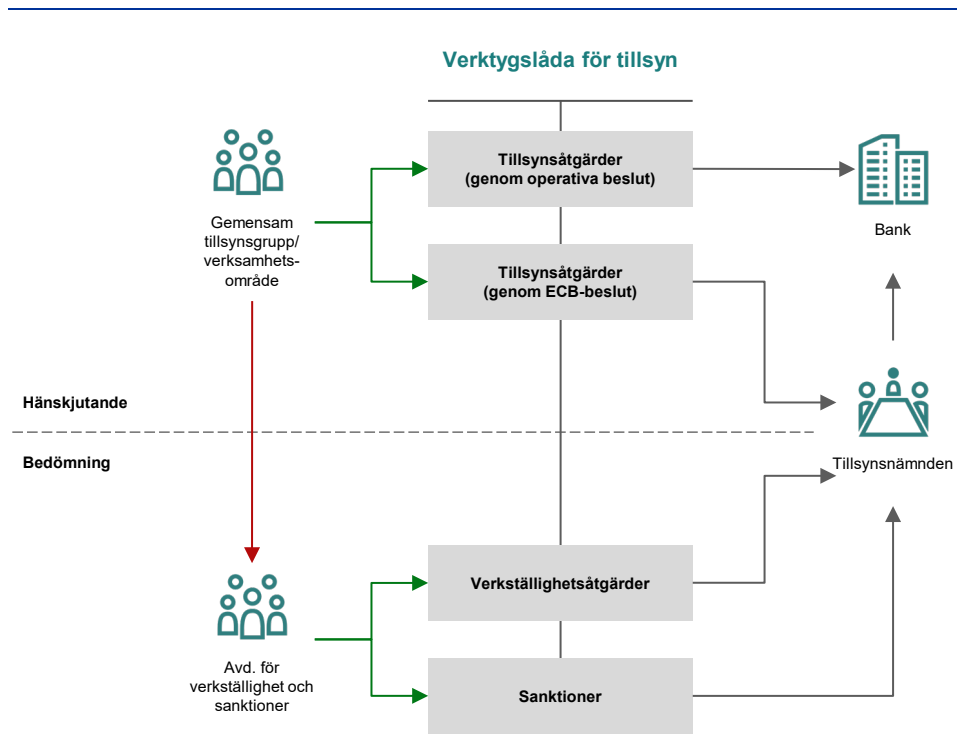
tillsynsåtgärder som kan vidtas. De tar hänsyn till åtgärdernas ändamålsenlighet (det vill säga hur stor ledningsorganens eller annan relevant personals kännedom, förmåga och tillförlitlighet är) och proportionalitet och föreslår den eller de åtgärderna som är lämpligast för att inom rimlig tid säkerställa att den aktuella enheten under tillsyn är säker och sund. Bland de tillsynsåtgärder som kan vidtas är att begära att enheterna under tillsyn ska inneha större kapitalbas, lägga fram en plan för hur krav ska uppfyllas, stärka sina styrformer, processer och strategier, tillämpa en viss avsättningspolitik eller viss behandling av tillgångar med avseende på kapitalbaskrav, begränsa den rörliga ersättningen, använda sin nettovinst för att stärka sin kapitalbas, begränsa eller förbjuda utdelning till aktieägare eller innehavare av tilläggsprimärkapitalinstrument, begränsa instituts verksamhet, transaktioner eller nätverk och avyttra verksamhet som innebär överdrivna risker för ett instituts övergripande sundhet. De gemensamma tillsynsgrupperna och/eller andra verksamhetsområden inom ECB väljer också vilket eller vilka instrument som ska användas för att genomföra de aktuella tillsynsåtgärderna (en operativt akt eller ett formellt ECB-beslut).

Om enheterna under tillsyn inte vidtar de nödvändiga åtgärderna i tid och situationen som var anledningen till att tillsynsmyndigheten ingrep kvarstår vidtas ytterligare tillsynsåtgärder.

I fall där fakta eller omständigheter gör det lämpligt att även utöva befogenheter för verkställighet och/eller sanktioner kan de olika processerna fortgå parallellt.

Figur 17

Fördelning av uppgifter mellan avdelningen för verkställighet och sanktioner och de gemensamma tillsynsgrupperna

4.10.2 Verkställighetsåtgärder

Artikel 9 i SSM-förordningen

Artiklarna 25–35 och 129 i ramförordningen om SSM

Rådets förordning om Europeiska centralbankens befogenhet att förelägga sanktioner ((EG) nr 2532/98)

Verkställighetsåtgärder vidtas för att förmå enheter under tillsyn att leva upp till tillsynskraven i en förordning, nationell lagstiftning där EU-direktiv införlivas eller ett beslut. I de fall då tillsynsbeslut är riktade direkt till enskilda personer kan även de efterföljande verkställighetsåtgärderna vidtas mot dessa personer.

4.10.3 Verkställighetsåtgärder som är direkt tillgängliga för ECB

Viten

De verkställighetsåtgärder som är direkt tillgängliga för ECB är viten. Viten är inte avsedda att straffa den aktuella personen under tillsyn. Viten kan föreläggas när överträdelser av ett ECB-beslut eller en förordning fortgår, och syftet är att få den aktuella personen under tillsyn att fullgöra de skyldigheter som har ålagts denne.

Viten kan föreläggas betydande och mindre betydande institut om det aktuella ECB-beslutet eller den aktuella förordningen innebär att mindre betydande institut har skyldigheter gentemot ECB. De måste vara ändamålsenliga och proportionerliga. Det sammanlagda belopp som en enhet under tillsyn kan vara tvungen att betala vite beror på antalet dagar som förflyter innan enheten helt efterlever det ECB-beslut eller den förordning som överträdelserna gällde. Viten kan föreläggas för högst sex månader från och med den dag som anges i aktuellt beslut eller aktuell förordning. Den övre gränsen för viten är 5 procent av enhetens genomsnittliga dagliga omsättning under de dagar som överträdelserna pågår.

Offentliggörande

Vitesförelägganden från ECB offentliggörs på ECB:s webbplats för banktillsyn. Offentliggörandet kan dock anonymiseras eller skjutas upp i) om offentliggörandet skulle kunna vara till men för stabiliteten på finansmarknaderna eller en pågående brottsutredning eller ii) om offentliggörandet, i den mån det går att bedöma, skulle medföra oproportionerlig skada för personen det gäller.

Andra verktyg som är direkt tillgängliga för ECB

Inom gällande rättslig ram, och endast i syfte att utföra sina uppgifter, har ECB alla de befogenheter och förpliktelser som de nationella behöriga myndigheterna har enligt tillämplig unionsrätt. Mer specifikt får ECB, i händelse av pågående överträdelser av tillämplig unionsrätt, även direkt vidta de åtgärder som de nationella behöriga myndigheterna har att tillgå enligt tillämplig unionsrätt och som anses vara verkställighetsåtgärder i den nationella lagstiftning där de tillämpliga direktiven är införlivade. Kapitalkravsdirektivet är en av de huvudsakliga källorna till verkställighetsåtgärder enligt tillämplig unionsrätt. Domstolsförelägganden som

förbjuder en viss åtgärd skulle till exempel, beroende på det nationella införlivandet av kapitalkravsdirektivet, kunna ingå i denna kategori.

Verkställighetsåtgärder som är indirekt tillgängliga för ECB

I den mån det är nödvändigt för att ECB ska kunna utföra sina uppgifter kan ECB även genom instruktioner kräva att nationella behöriga myndigheter ska utnyttja sina befogenheter som de har enligt nationell lagstiftning, förutom den lagstiftning där tillämpliga EU-direktiv är införlivade, i enlighet med de villkor som anges i nationell rätt, i de fall då ECB enligt SSM-förordningen inte har de aktuella befogenheterna.

4.10.4 Sanktioner

Artiklarna 9 och 18 i SSM-förordningen

Artiklarna 120–137 i ramförordningen om SSM

Rådets förordning om Europeiska centralbankens befogenhet att förelägga sanktioner ((EG) nr 2532/98)

Syftet med sanktioner är att straffa enheter under tillsyn för att de inte uppfyller tillsynskraven och avskräcka enheterna, dess ledning och hela banksystemet från framtida överträdelser. Sanktionsförfaranden kan inledas inte endast för pågående överträdelser utan även efter en överträdelse förutsatt att preskriptionstiden för föreläggande av sanktioner inte har löpt ut. ECB har befogenhet att förelägga administrativa sanktioner enligt artikel 18 i SSM-förordningen.

Fördelning av sanktionsbefogenheter mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna

ECB får förelägga betydande institut att betala administrativa sanktionsavgifter om de bryter mot direkt tillämplig unionsrätt, inbegripet beslut och förordningar från ECB. ECB kan även förelägga mindre betydande institut sanktioner för överträdelser av beslut och förordningar från ECB och ålägga dessa enheter vissa förpliktelser gentemot ECB.

När det gäller betydande institut kan ECB begära att den berörda nationella behöriga myndigheten inleder sanktionsförfaranden i fall som gäller överträdelser av nationell lagstiftning som införlivar EU-direktiv, överträdelser som begås av fysiska personer eller vid föreläggande av icke-ekonomiska sanktioner. De nationella behöriga myndigheterna ska genomföra dessa förfaranden och besluta om påföljder i enlighet med tillämplig nationell lagstiftning.

Oberoende utredningsenhet

I syfte att säkerställa efterlevnad av tillsynsregler och beslut baserade på dessa regler har ECB inrättat en oberoende utredningsenhet, vars uppgifter ingår i det ansvar som avdelningen för verkställighet och sanktioner har.

Den oberoende utredningsenheten är ansvarig för utredning av påstådda överträdelser av direkt tillämplig unionsrätt, inbegripet ECB:s tillsynsbeslut och tillsynsförordningar, som begåtts av betydande institut.

Den oberoende utredningsenheten genomför utredningar, ser till att de betydande instituten får yttra sig och utarbetar, i fall där den anser att administrativa sanktioner bör påföras, ett förslag till ett fullständigt utkast till beslut från tillsynsnämnden.

I fall där sanktioner måste påföras på nationell nivå (t.ex. vid överträdelser av nationell lagstiftning som införlivar EU-direktiv, överträdelser som begåtts av fysiska personer eller vid icke-ekonomiska sanktioner) utarbetar utredningsenheten ett förslag till ett fullständigt utkast till ECB-beslut med begäran om att de berörda nationella behöriga myndigheterna ska inleda förfaranden.

Utredning

Om en misstänkt överträdelse hänskjuts till utredningsenheten har den rätt att inleda en utredning. I detta syfte kan utredningsenheten utöva de befogenheter som beviljas ECB genom SSM-förordningen. Den får alltså begära in handlingar, granska relevanta räkenskaper och affärshandlingar, begära förklaringar liksom hålla förhör och genomföra inspektioner på plats. Utredningsenheten får även genom instruktioner kräva att de nationella behöriga myndigheterna utnyttjar sina utredningsbefogenheter enligt tillämplig nationell lagstiftning.

På grundval av tillgängliga belägg bedömer utredningsenheten huruvida det föreligger rimlig misstanke om möjliga överträdelser. Om utredningsenheten skulle dra slutsatsen att ingen överträdelse har begåtts, eller att det inte går att avgöra om så är fallet genom beläggen, avslutar den fallet.

Rätt att yttra sig

Efter att utredningsenheten har slutfört sin utredning kan den inleda sanktionsförfaranden genom att rikta ett meddelande om invändningar till den berörda enheten under tillsyn. Enheten under tillsyn ges möjlighet att kommentera uppgifterna, de invändningar som tagits upp av utredningsenheten och det tilltänkta sanktionsbeloppet. Utredningsenheten kan även kalla enheten under tillsyn till en muntlig förhandling.

Sanktioner som antas av ECB

ECB får påföra sanktionsavgifter på upp till två gånger den vinst som gjorts eller de förluster som undvikits genom överträdelsen eller upp till 10 procent av enhetens totala årsomsättning närmast föregående räkenskapsår.

När ECB ska bestämma hur hög sanktionsavgiften ska vara tillämpar ECB sin [vägledning om metoden för att bestämma administrativa sanktionsavgifter](#). De ålagda sanktionerna ska vara effektiva, proportionerliga och avskräckande.

Offentliggörande

Administrativa sanktioner som ECB utdömer offentliggörs på ECB:s webbplats för banktillsyn. Offentliggörandet kan dock anonymiseras eller skjutas upp i) om offentliggörandet skulle kunna vara till men för stabiliteten på finansmarknaderna eller en pågående brottsutredning eller ii) om offentliggörandet, i den mån det går att bedöma, skulle medföra oproportionerlig skada för personen det gäller.

4.10.5 Rapporteringsmekanism för överträdelser

[Artikel 23 i SSM-förordningen](#)

[Artiklarna 36–38 i ramförordningen om SSM](#)

ECB har tagit fram en mekanism för rapportering av överträdelser (det vill säga en visseblåsarmekanism). Genom den kan alla som, i god tro, har skäl att misstänka att en överträdelse av tillämplig unionsrätt har begåtts av en enhet som står under tillsyn eller en behörig myndighet anmäla det till ECB. Anmälan behandlas som en skyddad rapport, vilket innebär att alla personuppgifter för både den person som anmäler och den person som påstås vara ansvarig för den aktuella överträdelsen är vederbörligen skyddade i enlighet med de tillämpliga standarder för sekretess och uppgiftsskydd som fastställs i förordning (EG) nr 45/2001. Identiteten på en person som har lämnat in en skyddad rapport röjs inte utan att denna persons uttryckliga medgivande först har erhållits, såvida det inte måste offentliggöras enligt ett domstolsbeslut i samband med ytterligare utredningar eller efterföljande rättsliga förfaranden.

Inlämning av en rapport om överträdelse

Det finns olika kontaktpunkter inom den europeiska banktillsynen genom vilka visseblåsare kan lämna in en anmälan.

1. En av ECB:s rapporteringskanaler är ett [webbformulär](#) på ECB:s webbplats för banktillsyn. En anmälan där går direkt till avdelningen för verkställighet och sanktioner. Utöver denna särskilda kanal för anmälningar kan påstådda överträdelser också anmälas till ECB med andra medel (som brevledes).
2. De nationella behöriga myndigheterna måste också ha mekanismer inrättade för att ta emot anmälningar om påstådda överträdelser från visseblåsare.

ECB är ansvarig för anmälningar som gäller betydande institut vad gäller påstådda överträdelser av tillämplig unionsrätt, eller nationell lagstiftning som införlivar EU-direktiv, med anknytning till de tillsynsuppgifter som tilldelats ECB. ECB ansvarar även för anmälningar som gäller mindre betydande institut vad gäller påstådda

överträdelser av förordningar och beslut från ECB när dessa institut enligt förordningarna och besluten har förpliktelser gentemot ECB.

De nationella behöriga myndigheterna är ansvariga för anmälningar som gäller påstådda överträdelser som begåtts av mindre betydande institut, förutom de överträdelser av förordningar och beslut från ECB genom vilka dessa institut åläggs förpliktelser gentemot ECB.

ECB och de nationella behöriga myndigheterna vidarebefordrar ömsesidigt de anmälningar som mottas i enlighet med sina respektive behörigheter. Det görs utan att identiteten på den person som har gjort anmälan röjs, om inte denna person ger sitt uttryckliga medgivande till det. ECB utbyter även information med de nationella behöriga myndigheterna om resultaten från uppföljningen av de anmälningar som vidarebefordrats till de nationella behöriga myndigheterna eller som mottagits från de nationella behöriga myndigheterna.

Bedömning av anmälan om överträdelse och uppföljningsåtgärder

Avdelningen för verkställighet och sanktioner bedömer de anmälningar som omfattas av ECB:s behörighet och vidarebefordrar, i tillämpliga fall, informationen i dessa anmälningar till de berörda gemensamma tillsynsgrupperna eller andra berörda verksamhetsområden vid ECB för uppföljning. Anmälningar om överträdelser omfattas av ECB:s befogenhet, och bedöms därför av ECB, om de i) har koppling till en nationell behörig myndighet, ECB eller en enhet som står under tillsyn och ii) handlar om en påstådd överträdelse av tillämplig unionsrätt eller nationell lagstiftning som införlivar EU-direktiv.

4.10.6

Brott

Om ECB, i samband med utförandet av sina uppgifter enligt SSM-förordningen, har skäl att misstänka att ett brott kan ha begåtts måste ECB begära att berörd nationell behörig myndighet hänskjuter ärendet till lämpliga myndigheter för utredning och eventuell lagföring.

[Artikel 136 i ramförordningen om SSM](#)

[Europeiska centralbankens beslut om utlämnande av förtrolig information i samband med brottsutredningar \(ECB/2016/19\)](#)

4.11 Bedömning av godtagbarhet och övervakning av institutionella skyddssystem

Artikel 6.1 och 6.5 c i SSM-förordningen och artikel 113.7 i CRR

Europeiska centralbankens riktlinje om principer för samordningen av bedömningen och om övervakningen av institutionella skyddssystem inklusive betydande och mindre betydande institut (ECB/2016/37)

ECB:s handbok om tillvägagångssättet för erkännande av institutionella skyddssystem (IPS) för tillsynsändamål

I kapitalkravsförordningen definieras ett institutionellt skyddssystem som ett avtalsgrundat eller lagstadgat institutionellt skyddssystem som skyddar medlemsinstitutet och särskilt säkerställer att de har den likviditet och solvens som krävs för att vid behov undvika konkurs. I enlighet med villkoren i kapitalkravsförordningen får behöriga myndigheter åsidosätta utvalda tillsynskrav eller tillåta vissa undantag för medlemsinstitut i institutionella skyddssystem i enlighet med [ECB:s handbok om tillvägagångssättet för erkännande av institutionella skyddssystem \(IPS\) för tillsynsändamål](#). I CRR fastställs att behörig myndighet kan ge kreditinstitut tillstånd att åsätta en riskvikt på 0 procent för exponeringar mot andra motparter som är medlemmar i samma IPS, med undantag för exponeringar som ger upphov till poster i kärnprimärkapital, primärkapitaltillskott eller sekundärkapitaltillskott. Detta är den huvudsakliga bestämmelsen rörande ett institutionellt skyddssystemets godtagbarhet för tillsynsändamål. Gemensamma kriterier för bedömning av institutionella skyddssystemets godtagbarhet specificeras ytterligare i ovan nämnda handbok från ECB.

I vissa fall är både betydande och mindre betydande institut som står under ECB:s respektive de nationella behöriga myndigheternas banktillsyn medlemmar i samma institutionella skyddssystem. Vid begäran från ett nytt institutionellt skyddssystem som består av betydande och mindre betydande institut måste ECB och de aktuella nationella behöriga myndigheterna gemensamt bedöma huruvida det institutionella skyddssystemet är godtagbart för förmånsbehandling enligt kapitalkravsförordningen, och således huruvida relaterade tillstånd och undantag skulle kunna beviljas av den berörda behöriga myndigheten för det institutionella skyddssystemets enskilda medlemmar. ECB och de nationella behöriga myndigheter som är ansvariga för den direkta tillsynen över ett institutionellt skyddssystemets medlemsinstitut bör samordna sin tillsyn för att säkerställa att kriterierna för det institutionella skyddssystemets godtagbarhetsbedömning och det relaterade beviljandet av undantag tillämpas på ett enhetligt sätt inom den europeiska banktillsynen och för alla berörda enheter under tillsyn. Denna process beskrivs ytterligare i ovan nämnda handbok från ECB.

5 Tillsyn över mindre betydande institut

Enligt SSM-förordningen har ECB ansvaret för att det gemensamma regelverket och unionens politik i fråga om tillsyn över alla kreditinstitut i alla berörda medlemsstater tillämpas på ett effektivt och enhetligt sätt.

I ramförordningen om SSM beskrivs de praktiska formerna och ramarna för det samarbete inom SSM som fastställs i SSM-förordningen genom att fördelningen av ansvar för tillsyn över institut mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna anges.

ECB har anförtrots ansvaret för den direkta tillsynen över betydande institut, medan de nationella behöriga myndigheterna har ansvaret för den direkta tillsynen över mindre betydande institut i nära samarbete med ECB, som ansvarar för den övergripande tillsynen.

I sitt uppdrag att se till tillsynssystemet fungerar säkerställer ECB att det tillsynsarbete som de nationella behöriga myndigheterna utför lever upp till en hög tillsynsstandard och främjar lika konkurrensvillkor. I detta arbete leds ECB av proportionalitetsprincipen, vilket innebär att de övergripande tillsynsinsatserna ska stå i proportion till varje enskilt mindre betydande instituts riskprofil och den potentiella inverkan på den finansiella stabiliteten.

5.1 Tillsyn över systemet

[Artikel 6 i SSM-förordningen](#)

[Del VII i ramförordningen om SSM](#)

[Artiklarna 19–21, 31.1, 43.4, 52, 99–100, 103 och 135 i ramförordningen om SSM](#)

[Artiklarna 30.2, 30.7 och 34.1 i förordningen om den gemensamma resolutionsmekanismen](#)

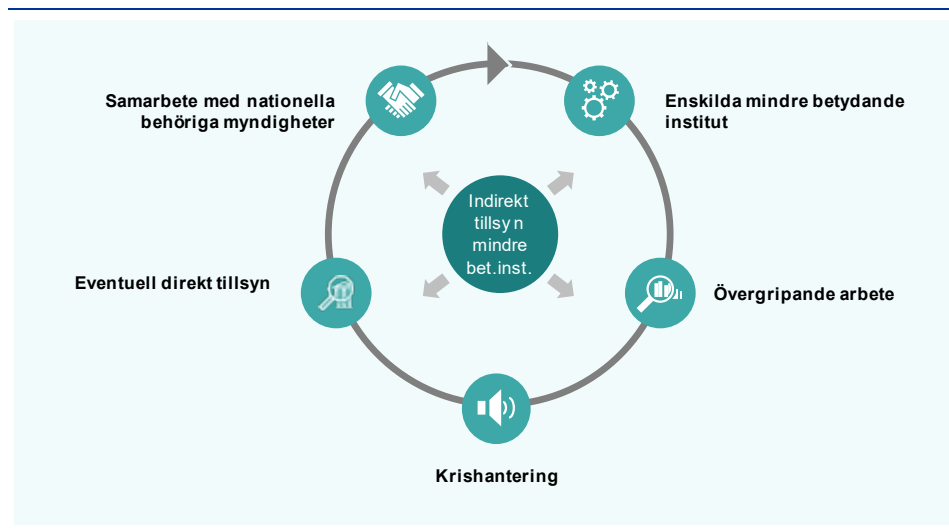
För sitt uppdrag att se till att tillsynssystemet fungerar har ECB tillgång till en stor uppsättning olika verktyg som man kan använda för att säkerställa en hög tillsynsstandard inom hela SSM, bland annat följande:

1. Löpande samarbete och regelbundna kontakter mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna på teknisk nivå och ledningsnivå (avsnitt 5.1.1 för mer information).
2. Indirekt tillsyn över mindre betydande institut och grupper/sektorer av mindre betydande institut (avsnitt 5.1.2 för mer information).
3. Analys av tillsynsrelaterade frågor i olika jurisdiktioner (avsnitt 5.1.3 för mer information).

Syftet med den övergripande tillsynen är i första hand att främja enhetlig tillämpning av en hög tillsynsstandard som går i linje med målen i SSM-förordningen.

Figur 18

Uppgifter som utförs av generaldirektoratet för specialiserade institut och mindre betydande institut för indirekt tillsyn över mindre betydande institut

5.1.1 Samarbete med nationella behöriga myndigheter

Öppet och löpande samarbete mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna är avgörande för att tillsynen över mindre betydande institut ska vara ändamålsenlig och effektiv.

En viktig del i den indirekta tillsynen över mindre betydande institut är regelbundna kontakter mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna. Dessa kontakter kan se ut på olika sätt och ske olika ofta utifrån de aktuella behoven. De vanligaste formerna för kontakt mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna är fysiska och digitala möten mellan chefer på mellannivå. Arbetsseminarier och konferenser för högre chefer anordnas också regelbundet. Båda dessa typer av möten kan vara multilaterala, det vill säga att alla nationella behöriga myndigheter deltar. Ett exempel på sådana multilaterala möten är när nätverket för högre chefer träffas. Vid dessa tillfällen samlas företrädare för ECB och de nationella behöriga myndigheterna och diskuterar och enas i frågor som rör tillsynen över mindre betydande institut.

För att främja samarbete och informationsutbyte mellan de nationella behöriga myndigheterna och ECB anordnas även gemensamma tillsynsinsatser och personalutbyten. Detta ändamålsenliga och effektiva utbyte av information och uppgifter om de nationella behöriga myndigheternas arbete med mindre betydande institut innebär även att ECB kan samla in och informera om exempel på väl fungerande arbetssätt.

5.1.2 Den indirekta tillsynen och proportionalitetsprincipen

Artiklarna 6, 12.1 och 31.2 i SSM-förordningen

Artiklarna 96–98 i ramförordningen om SSM

Europeiska centralbankens riktlinje om principer för samordningen av bedömningen och om övervakningen av institutionella skyddssystem inklusive betydande och mindre betydande institut (ECB/2016/37)

Europeiska centralbankens riktlinje om tillvägagångssättet för erkännande av institutionella skyddssystem (ECB/2016/38)

Utan att det påverkar de nationella behöriga myndigheternas ansvar för den direkta tillsynen över mindre betydande institut utför ECB även ett antal olika insatser, där man analyserar situationen i enskilda mindre betydande institut. I detta arbete är särskilt utformade/särskilda dataverktyg och löpande dialog med de nationella behöriga myndigheterna till stor hjälp. Anmälningar från de nationella behöriga myndigheterna är ett typiskt exempel på officiell kommunikation mellan ECB och de nationella behöriga myndigheterna angående mindre betydande institut. Anmälningar är skriftliga handlingar och/eller mallar som de nationella behöriga myndigheterna lämnar in till ECB. ECB tar emot och bedömer anmälningarna från de nationella behöriga myndigheterna (enligt beskrivningen i ruta 2) och framför sina synpunkter i enlighet med både SSM-förordningen och ramförordningen om SSM. ECB:s synpunkter ska ge ECB:s perspektiv på hur specifika fall kan eller bör hanteras av den aktuella behöriga myndigheten.

Den indirekta tillsynen styrs av proportionalitetsprincipen, vilket innebär att de enskilda mindre betydande instituten prioriteras efter riskprofil och relevans. Intensiteten i den indirekta tillsynen över enskilda institut och hela sektorn, liksom vilka resurser som avsätts för tillsynen, anpassas därefter. Arbetsinsatserna prioriteras utifrån en riskbaserad metod, där de mindre betydande instituten och sektorerna där mindre betydande institut verkar klassificeras efter risknivå och/eller systempåverkan enligt beskrivningen i ruta 1.

Delarna IV och VII i ramförordningen om SSM

Artikel 6 i SSM-förordningen

ECB:s förordning om rapportering av finansiell tillsynsinformation (ECB/2015/13)

ECB:s indirekta tillsyn över enskilda mindre betydande institut kan intensifieras om ett sådant instituts finansiella situation försämras. Så kan ske i krissituationer (mer information i avsnitt 5.1.4) eller om ECB direkt tar över tillsynen (mer information i avsnitt 5.1.5).

Ruta 1

Klassificering av mindre betydande institut

Som nämnts tidigare styrs ECB:s indirekta tillsyn av bland annat proportionalitetsprincipen. Hur intensiv den indirekta tillsynen är beror på den prioriteringsnivå som fastställs för varje enskilt institut, liksom på dess risknivå och relevans för och inom SSM. Prioriteringsnivån som fastställs för varje enskilt institut enligt ramverket för klassificering beror främst på två faktorer: i) hur stor påverkan det skulle kunna ha på stabiliteten i det finansiella systemet i landet eller området om det mindre betydande institutet fallerar och ii) den inneboende risken i institutet. ECB bedömer påverkan varje år och väger då in flera indikatorer för varje institut, som storlek, betydelse för den lokala ekonomin, gränsöverskridande verksamhet och affärsmodell. De mindre betydande institut som bedöms ha störst påverkan på systemet klassificeras som mindre betydande institut med stor påverkan. De mindre betydande institutens riskprofil/inneboende risk bedöms en gång i kvartalet. De mindre betydande institut som bedöms ha högst risknivå klassificeras som högriskinstitut.

Ruta 2

Vägledning till nationella behöriga myndigheter om anmälningskrav

Som nämnts tidigare är anmälningar från de nationella behöriga myndigheterna ett viktigt verktyg för att ECB ska kunna utöva den indirekta tillsyn över mindre betydande institut som man har fått i uppdrag att utföra. Genom anmälningar blir informationsutbytet ändamålsenligt, och ECB får snabbt information om vad som händer i de enskilda mindre betydande instituten. Anmälningarna är officiella, skriftliga handlingar som de nationella behöriga myndigheterna formellt lämnar in till ECB när vissa händelser inträffar. När det gäller mindre betydande institut med stor påverkan och/eller hög risk förväntas de nationella behöriga myndigheterna exempelvis lämna in en anmälan till ECB i ett tidigt skede i väsentliga tillsynsförfaranden och/eller utkast till väsentliga tillsynsbeslut. Samtidigt måste de nationella behöriga myndigheterna enligt förutbestämda kriterier lämna in en anmälan till ECB i) om den finansiella situationen i ett mindre betydande institut försämras och ii) i samband med efterhandsrapporteringen varje år och halvår.

5.1.3 Tematiska granskningar och övergripande djupdykningar

Utöver det arbete som beskrivs ovan utför ECB i nära samordning med de nationella behöriga myndigheterna tematiska granskningar och djupdykningar avseende de sektorer där mindre betydande institut verkar och avseende de nationella tillsynsmyndigheternas tillsynspraxis. Dessa granskningar handlar oftast om särskilda riskområden, som kapital-, kredit-, styrnings-, IT eller klimat- och miljörisker, och går i allmänhet i linje med de aktuella tillsynsprioriteringarna och det pågående arbetet med betydande institut. Granskningarna och djupdykningarna utförs ofta i flera länder så att riktmärkning på SSM-nivå blir möjlig. Med riktmärkning blir det lättare att fastställa tillsynspraxis bland de nationella behöriga myndigheterna och upptäcka framväxande risker i de sektorer där mindre betydande institut verkar. Genom riktmärkning förbättras även utbytet av information och god tillsynspraxis.

Figur 19

Övergripande insatser med fokus på särskilda risker

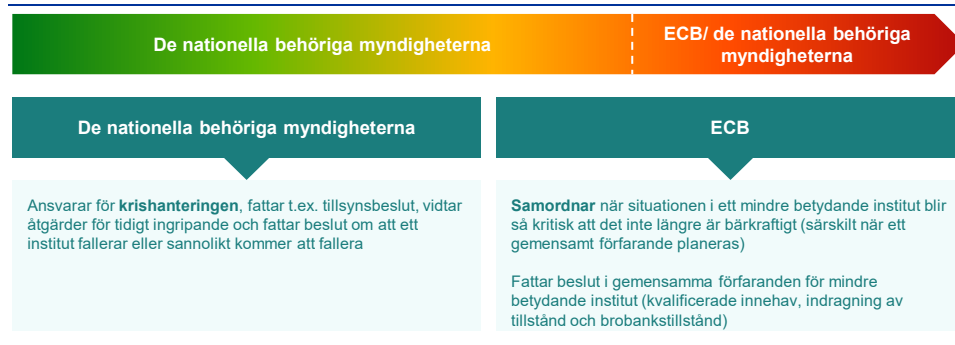

5.1.4 ECB:s ansvar i krishantering

Enligt ramförordningen om SSM ligger ansvaret för att hantera mindre betydande institut i kris hos de nationella behöriga myndigheterna och andra berörda myndigheter på nationell nivå. I en kris där ett mindre betydande institut är inblandat måste dock informationsutbytet och samordningen mellan flera berörda parter intensifieras, så att även andra myndigheter ingår utöver ECB och den aktuella nationella behöriga myndigheten, som den nationella resolutionsmyndigheten och den gemensamma tillsynsnämnden. Eftersom det alltså är de nationella behöriga myndigheterna som ansvarar för den direkta tillsynen över mindre betydande institut är det också de som fattar tillsynsbeslut. ECB är dock behörig myndighet när det gäller att fatta beslut i gemensamma förfaranden, som vid indragning av banktillstånd.

Figur 20

Huvudsakliga ansvarsområden vid krishantering

5.1.5 ECB:s direkta tillsyn över mindre betydande institut

Artiklarna 6.4, 6.5 b och 7 i SSM-förordningen

Artiklarna 67–69 i ramförordningen om SSM

Del IV i ramförordningen om SSM

Enligt SSM-förordningen och ramförordningen om SSM har ECB rätt att utöka sin indirekta tillsyn genom att exempelvis samla in uppgifter direkt från enskilda mindre betydande institut och delta i och/eller genomföra inspektioner på plats. I vissa fall får ECB även enligt beskrivningen i ramförordningen om SSM delta i den direkta tillsynen över mindre betydande institut. ECB kan exempelvis ta över tillsynen om det behövs för att säkerställa enhetlig tillämpning av hög tillsynsstandard eller om den nationella behöriga myndigheten begär det. Dessutom övergår ansvaret för den direkta tillsynen till ECB om ett institut efter en betydelsebedömning går från att vara mindre betydande till att bli betydande.

Europeiska centralbanken 2024

Postadress 60640 Frankfurt am Main, Tyskland
Telefon +49 69 1344 0
Webbplats www.bankingsupervision.europa.eu

Alla rättigheter förbehålls. Återgivning för undervisningsändamål och icke-kommersiella syften är tillåten, under förutsättning att källan anges.

För specifik terminologi hänvisas till [SSM glossary](#) .

PDF ISBN 978-92-899-6318-3, doi:10.2866/634851, QB-05-23-429-SV-N